

TILINPÄÄTÖS 2017

KH 26.3.2018

KV 18.6.2018



KARKKILAN KAUPUNKI



Karkkila Högfors

I	TOIMINTAKERTOMUS.....	4
1	KARKKILAN KAUPUNGIN HALLINTO.....	5
1.1	Luottamushenkilöorganisaatio	5
1.2	Viranhaltijaorganisaatio	9
2	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	10
2.1	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	10
2.2	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	11
2.2.1	Kuntatalouden yleinen kehitys	11
2.3	Karkkilan kaupungin yleinen kehitys.....	12
2.3.1	Väestö	12
2.3.2	Työpaikat ja työllisyys	14
2.3.3	Olennaiset muutokset Karkkilan kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	15
2.3.4	Kaupungin henkilöstö	19
2.3.5	Ympäristöasiat	20
2.3.6	Muut ei taloudelliset asiat.....	20
2.3.7	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	20
2.3.8	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	22
2.4	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	24
3	TULOKSEN MUODOSTUMINEN	27
3.1	Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	27
4	TOIMINNAN RAHOITUS	29
4.1	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	29
4.2	Tase ja sen tunnusluvut.....	32
4.3	Kokonaistulot - ja menot	35
5	KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	36
5.1	Kaupunkikonsernin rakenne.....	36
5.2	Kaupunkikonsernin ohjaus	36
5.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	37
5.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	37
5.5	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	37
5.6	Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut	38
5.7	Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut	39
5.8	Konsernitase ja tunnusluvut.....	40
6	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMEN-PITEET	42
II	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	43
1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	43
1.1	Käyttötalousosan toteutuminen.....	43

1.1.1	Keskusvaalilautakunta.....	43
1.1.2	Tarkastuslautakunta.....	44
1.1.3	Kaupunginhallitus	44
1.1.4	Kasvatus- ja opetuslautakunta	49
1.1.5	Vapaa-aikalautakunta	53
1.1.6	Tekninen lautakunta	62
1.1.7	Ympäristölautakunta.....	69
1.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	72
1.3	Yhteenveto käyttötalouden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	73
1.4	Investointiosan toteutuminen	75
III	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	84
1	TULOSLASKELMA	84
2	RAHOITUSLASKELMA	85
3	TASE.....	86
4	KONSERNITULOSLASKELMA.....	88
5	KONSERNIRAHOTUSLASKELMA	89
6	KONSERNITASE	90
IV	LIITETIEDOT	92
1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	92
2	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	95
3	TASEEN LIITETIEDOT	98
4	VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	101
5	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	106
V	LASKENNALLISESTI ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	107
1	VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS.....	108
2	VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	114
3	VESILAITOKSEN TILINPÄÄTÖSEN LIITETIEDOT.....	120
3.1	TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT.....	120
3.2	TASEEN LIITETIEDOT.....	122
3.3	HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	123
VI	KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET	124
VII	TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	125
VIII	TILIKIRJALUETTELO.....	126

I TOIMINTAKERTOMUS

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuonna 2017 Suomi pääsi vihdoin kiinni maailmantalouden kasvuun bruttokansantuotteemme kasvaessa 3 %. Hyvä vire näkyi maan työllisyysasteessa, perinteisten teollisuudenalojen, kuten metalli ja metsä, hyvässä arvonlisäyksen volyymissä sekä talouden muissa tunnusluvuissa. Eri ennustelaitokset myös päivittivät kilpaa ennusteitaan tulevasta kehityksestä.

Karkkilan talousvuosi oli kaksijakoinen. Keväällä tulosenuste näytti negatiiviselta ja syksyä kohti ennuste vain heikkeni. Näkymää synkensi erityisesti lastensuojelu, jossa kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä ylitti selvästi arvioidun. Heikkoon tilanteeseen jouduttiin varautumaan lisämäärärahaalla perusturvakuntayhtymä Karviaisen talousarvioon. Samoin lisämääräraha myönnettiin kasvatus- ja opetuslautakunnalle, jonka alaisessa varhaiskasvatuksessa asiakasmaksuja alennettiin maan hallituksen toimesta vastoin ennakko-odotuksia. Myös opetuksen palvelualueella valtionavustukset jäivät arvoitua pienemmiksi.

Vuoden viimeiset kuukaudet kuitenkin korjasivat tilannetta. Sairaanhoidopiiriltä saatiin merkittävä palautus, jolla katettiin lastensuojelun määrärahaylitystä. Lisätuloja saatiin kiinteistöjen myynnistä. Lisäksi kaupungin lainasalkkua vastaan tehdyn koronvaihtosopimuksen purkaminen onnistuneesti toi lisää tuloja ja samalla säästettiin jonkin verran lainanhoitokustannuksissa.

Verotulokehitys näytti lähes koko vuoden heikolta, mutta loppuvuosi korjasi tilannetta. Lopulta verotuloja kertyi yhteensä lähes budjetoitu määrä, mutta on huomattava, että kunnallisveron tuotto jäi alle talousarvion. Joka tapauksessa loppuvuoden toimenpiteiden ja tapahtumien avulla kaupunki teki viidennen perättäisen positiivisen tuloksensa, mikä on erinomainen suoritus olosuhteisiin nähden.

Kaupungin suuret investoinnit saatiin toistaiseksi tehtyä, kun uudistettu sosiaali- ja terveysasema otettiin käyttöön vuoden 2017 lopulla. Nyt kaupungilla on ajanmukaiset ja hyväkuntoiset tilat tarjottavana sote-palveluiden järjestämiseksi myös sote- ja maakuntauudistuksen mahdollisesti toteutuessa.

Investointien takia kaupungin velkamäärä kasvoi edelleen kuluneena vuotena. Velanhoito säilyykin eräänä tulevaisuuden suurimmista taloushaasteista Karkkilassa. Muita haasteita tulee verotulojen ja asukasmäärän kehityksestä. Kaupungin väkimäärä väheni seitsemättä vuotta peräkkäin. Vuosittainen vähennys ei ole suuri, mutta hidas trendinomaisen kehitys tulee saada katkaistua.

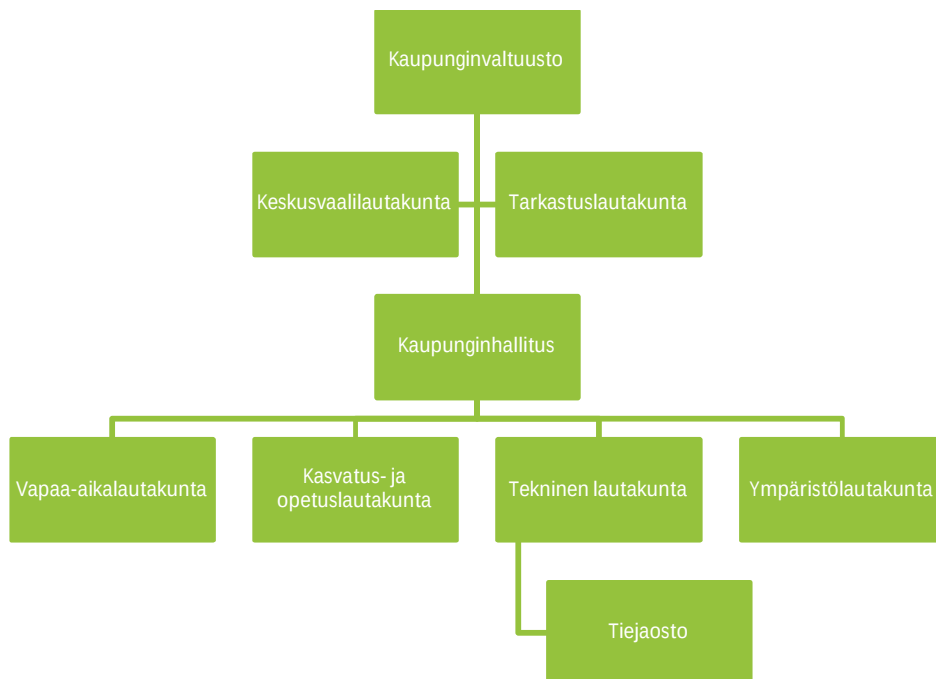
Kaikkiaan kaupunki toimi edelleen niukalla marginaalilla ja sama tiukka talous näyttää ohjaavan toimintaa myös tulevana vuosina. Tästä huolimatta kaupungin henkilöstö paitsi teki erinomaisen tuloksen, tuotti kaupungin palvelut laadukkaasti ja taloudellisesti. Kiitos onnistuneesta vuodesta 2017 kuuluu ennen kaikkea kaikille kaupunkiorganisaatiossa työskenteleville.

Karkkilassa 13.3.2018

Marko Järvenpää
kaupunginjohtaja

1 KARKKILAN KAUPUNGIN HALLINTO

1.1 Luottamushenkilöorganisaatio



Kaupunginvaltuusto

Vuoden 2017 kuntavaalit järjestettiin sunnuntaina 9. huhtikuuta 2017. Kuntavaaleissa valittiin kunnanvaltuusto Manner-Suomen kuntiin toimikaudelle 1.6.2017–31.5.2021. Seuraavassa on mainittu 31.12.2017 valtuustojen, hallituksen ja lautakuntien edustus.

Valtuusto kokoontui vuoden aikana 7 kertaa.

Kaupunginvaltuuston puoluekohtainen edustus (kunnallisvaalit 2017)	
Puolue-Valtuustoryhmä	Paikkaa
Vasemmistoliitto	10
Sosialidemokraattinen puolue	7
Kansallinen kokoomus	6
Vihreäliitto	4
Suomen Keskusta	4
Perussuomalaiset	2
Kristillisdemokraatit	1
E81	1

Valtuuston puheenjohtajisto

- Puheenjohtaja Tallgren Mika, Suomen Sosialidemokraattinen puolue
- I varapuheenjohtaja Laine Kari, Kansallinen kokoomus
- II varapuheenjohtaja Velin Raino, Suomen keskusta
- III varapuheenjohtaja Etolin Katja, Vasemmistoliitto

Kaupunginvaltuuston jäsenet 31.12.2017	
Varsinaiset jäsenet 31.12.17	Puolue / valtuustoryhmä
Ahjoniemi Heli	VAS
Arvila Olli-Pekka	KOK
Auvinen Hannamari	KD
Etolin Katja, 3. varapj	VAS
Frosterus Anu	VIHR à 14.12 KOK
Halme Kristo	VIHR
Hellgren Päivi	SDP
Hellsten Eino	VAS
Henttonen Antti	PS
Hentunen-Vanninen Tiina	VIHR
Huotari Eino	VAS
Ilonen Jarkko	VAS
Jumisko Essi	SDP
Jumisko Juha	SDP
Keskinen Tuure	SDP
Klemola Raine	E81
Laine Kari, 1. varapj	KOK
Lehto Timo	VAS
Lehtonen Satu	VAS
Leppänen Päivi	VIHR
Lindfors Harri	SDP
Meri Juho	KOK
Ojanen Mikko	KOK
Palenius Timo	KOK
Pietiläinen Outi	KESK
Salo Maritta	VAS
Savolainen Heidi	PS
Sintonen Risto	SDP
Sundström Mia	KESK
Tallgren Anna	KOK
Tallgren Mika, pj	SDP
Toikka Elina	KESK
Tuiskula Teemu	VAS
Velin Raino, 2. varapj	KESK
Ylihärtilä Tapani	VAS

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen puoluekohtainen edustus (kunnallisvaalit 2017)	
Puolue - Valtuustoryhmä	Paikkaa
Vasemmistoliitto	3
Sosialidemokraattinen puolue	2
Kansallinen kokoomus	2
Suomen Keskusta	1
Vihreäliitto	1

Salo Maritta toimi kaupunginhallituksen puheenjohtajana, Sundström Mia 1. varapuheenjohtajana ja Jumisko Juha 2. varapuheenjohtajana. Vuonna 2017 kaupunginhallitus käsitteli 15 kokouksessaan 317 asiaa.

Kaupunginhallituksen jäsenet			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Hellgren Päivi	SDP	Boström Marianne	SDP
Hongell Timo	VIHR	Halme Kristo	VIHR
Ilonen Jarkko	VAS	Ollakka Erkki	VAS
Jumisko Juha, 2. varapj	SDP	Keskinen Tuure	SDP
Lehtonen Satu	VAS	Ahjoniemi Ulla	VAS
Meri Juho	KOK	Salonen Rauno	KOK
Salo Maritta, pj	VAS	Ahjoniemi Heli	VAS
Sundström Mia, 1. varapj	KESK	Pietiläinen Outi	KESK
Tallgren Anna	KOK	Salapuro Paula	KOK

Karkkilan kaupungilla oli vuonna 2017 seuraavat toimikunnat ja lautakunnat:

Keskusvaalilautakunta			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Brofeldt Irene	KESK	Österlund Kyllikki	VAS
Hopeavirta-Hanhinen Sirkku	VIHR	Lehtinen Jukka-Pekka	VIHR
Liljasto Heikki	KOK	Sorvari Hilka	KESK
Loukusa Sulo, varapj	SDP	Hyytiäinen Arto	KD
Pitkäsilta Mia, pj	VAS	Riekinen Anna-Liisa	VAS

Tarkastuslautakunta			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Ala-Hiiro Veikko	PS	Henttonen Antti	PS
Hopeavirta-Hanhinen Sirkku	VIHR	Heikkinen Pia	VIHR
Kinnunen Anja	SDP	Hellgren Marjo	SDP
Lehto Timo, pj	VAS	Kalliaiseno Mika	VAS
Ojanen Mikko, vpj	KOK	Arvola Olli-Pekka	KOK
Sorvari Hilka	KESK	Hämäläinen Kaarina	KESK

Kasvatus- ja opetuslautakunta			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Ahjoniemi Heli	VAS	Länsimäki Marja-Liisa	VAS
Ahjoniemi Mira	KOK	Wesa Kaj	KOK
Auvinen Hannamari	KD	Pohjola Lauri	KD
Halme Kristo, varapj	VIHR	Laitinen-Felber Anneli	VIHR
Henttonen Antti	PS	Savolainen Heidi	PS
Jumisko Essi, pj	SDP	Hellgren Päivi	SDP
Huotari Eino	VAS	Kalliaiseno Mika	VAS
Pietiläinen Outi	KESK	Toikka Elina	KESK
Vepsäläinen Tero	SDP	Utriainen Aimo	SDP

Vapaa-aikalautakunta			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Etolin Katja	VAS	Muurinen Maija	VAS
Frosterus Anu, pj	VIHR	Sarva Martti	VIHR
Kaskiharju Jouni	PS	Henttonen Antti	PS
Keskinen Tuure	SDP	Utriainen Aimo	SDP
Leinamo Liisa	KESK	Hämäläinen Kaarina	KESK
Leppänen Päivi	VIHR	Ilmonen Jaana	VIHR
Toiminén Timo	PS	Ala-Hiiro Veikko	PS
Toropainen Helena, varapj	KOK	Ahjoniemi Mira	KOK
Tuiskula Teemu	VAS	Aybas Eren	VAS

Tekninen lautakunta			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Arvila Olli-Pekka	KOK	Meri Juho	KOK
Boström Marianne	SDP	Kinnunen Anja	SDP
Helstén Eino	VAS	Paulomäki Pekka	VAS
Hentunen-Vanninen Tiina	VIHR	Kirves Kirsu	VIHR
Riekinen Anna-Liisa	VAS	Pihlaja Kristiina	VAS
Salapuro Paula	KOK	Koivuharju Suvi	KOK
Sintonen Risto, varapj	SDP	Lehtoranta Jukka	SDP
Toikka Elina	KESK	Leinamo Liisa	KESK
Ylihärtilä Tapani, pj	VAS	Koivunen Jarmo	VAS

Tiejaosto			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Boström Marianne	SDP	Sintonen Risto	SDP
Helstén Eino	VAS	Riekinen Anna-Liisa	VAS
Ylihärtilä Tapani, pj	VAS	Arvila Olli-Pekka	KOK

Ympäristölautakunta			
Varsinaiset jäsenet	Puolue/valtuustoryhmä	Varajäsenet	Puolue/valtuustoryhmä
Bostrom Marianne	SDP	Jumisko Essi	SDP
Hjelm Jukka	KESK	Nissinen Erkki	KESK
Laakso Jyri	VAS	Åman Pasi	VAS
Lindfors Harri	SDP	Sintonen Risto	SDP
Palenius Timo, pj	KOK	Salonen Rauno	KOK
Pihlaja Kristiina	VAS	Degerstedt Laura	VAS
Reikko Laila, varapj	VIHR	Ojanen Virpi	VIHR
Savolainen Heidi	PS	Stigell Reima	PS
Valkas Timo	E81	Laine Sini	E81

1.2 Viranhaltijaorganisaatio

KAUPUNGIN PALVELU- JA VIRASTO-ORGANISAATIO



Tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat

KAUPUNGINJOHTAJA Kaupunginjohtaja Järvenpää Marko		
Hallinnon toimiala talousjohtaja Laine Sari hallintopäällikkö Mikkonen Matleena	Sivistystoimiala Sivistysjohtaja Jormalainen Arto Koulujen rehtorit Annala Elisa Saikkonen Tomi Salmi Akseli Saukkola Minna varhaiskasvatusyksikön johtajat Moilanen Marjaliina Sääskilähti Rauni liikunta ja nuorisosihteeri Koivu Anna kirjastonjohtaja Ylander Sirkka museonjohtaja Kuutsa Tommi työväenopiston rehtori Malmberg Milla	Tekninen toimiala tekninen johtaja Huhtaniska Ahti yhdyskuntatekniikan päällikkö Vuolukka Esko mittaus- ja kiinteistöpäällikkö Jokela Tapio tekninen isännöitsijä Salmisto Jari työnjohtaja Arvila Jari 1.1-30.6.2017 ruoka- ja puhdistuspäällikkö Horttanainen Tarja vastaava rakennustarjastaja Ahtokivi Nicole 1.1-31.7.2017 rakennustarjastaja Lundberg Sakari 28.8.2017- kaavoitusarkkitehti Mettälä Jari vesihuoltopäällikkö Oravala Juho LVI-tarkastaja Rautiainen Timo ympäristösuojelusihteeri Kujansuu Martti 1.4-27.9.2017

2 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Vuoden 2017 talouskasvu on yllättänyt vahvuudellaan. Keskeisenä tekijänä talouskasvun ja suhdannenousun taustalla ovat olleet pitkälti ulkoiset tekijät, kuten maailmantalouden vahva ja laaja-alainen veto sekä euroalueen elvyttävä rahapolitiikka. Euroalueen talouskasvu on piristynyt odotettua voimakkaammin.

Maailmankauppa kasvoi vuonna 2017 noin 4,5 prosenttia. Kasvu oli kaksi kertaa nopeampaa kuin keskimääräinen maailmankaupan kasvu oli vuosina 2012 – 2016. Viimeisimpien indikaattoritietojen mukaan vahva kasvu ennustetaan jatkuvan myös vuonna 2018. Koko euroalueen kokonaistuotanto kasvoi noin 2,5 prosenttia vuositasolla 2017 ja sen ennustetaan yltävän 2,3 prosenttiin vuonna 2018. Euroalueella luottamus on korkealla ja investoinnit ovat elpyneet lähelle viimeisimmän kriisin edeltänyttä tasoa. Myös työllisyystilanne on hyvä mutta palkkakehitys useissa maissa on yhä maltillista, mikä heijastuu ostovoiman vaatimattomaan kasvuun ja vaimeina inflaatio-odotuksina.

Vuoden 2018 BKT:n kasvuksi arvioidaan Suomessa noin 3 prosenttia. Vahva vientikysyntä ja kohentunut hintakilpailukyky kasvattavat vientiä ja ruokkivat tuotannollisia investointeja. Kasvuodotukset pohjautuvat edelleen myös yksityiseen kulutukseen, jota tukevat kuluvana vuonna työllisyyden paraneminen, ansiotason nousu sekä tuloverokevennykset. Hintojen nousun odotetaan kiihtyvän mutta pysyvän maltillisena. Vuonna 2019 talouskasvun odotetaan hiipuvan noin kahden prosentin tuntumaan. Osittain hidastumisen nähdään johtuvan kulutuskysynnän hidastumisesta tai vientikysynnän ja rakentamisen kasvun hidastumisesta.

Kuluttajien luottamusindikaattorit, yritysten suhdannekyselyt ja muut ennakoivat indikaattorit ovat helmikuussa olleet ennätysellisen korkealla tasolla 25,8, kun se vuosi sitten sai arvon 20,8.

Työllisten määrä kasvoi vuonna 2017 25 000 hengellä, mikä nosti työllisyysasteen 69,6 prosenttiin. Myös työttömyys kääntyi loppuvuonna hienoiseen laskuun. Kohentuneisiin talouslukuihin verrattaessa työttömyyden lasku oli vaikeaa. Työttömyysaste laski vuonna 2017 vain 0,2 prosenttia päätyen 8,6 prosenttiin. Kuntien työllisyys pysyi viime vuonna melko vakaana. Työllisyyden nähdään tulevana vuonna paranevan, mutta kohtaanto-ongelmat, väestörakenteen muutos ja muut työn tarjontarajoitteet hidastavat työllisyyden parantamista. Myös pitkäaikaistyöttömyyden odotetaan pysyvän yhä korkealla tasolla.

Kuluttajahintojen vuosimuutos oli 2018 tammikuussa 0,8 prosenttia. Vuoden 2017 keskimääräiseksi inflaatioksi (yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi) muodostui 0,7 prosenttia (2016 0,4). Kuluvaan vuoden inflaation ennustetaan asettuvan välille 1,0-1,3 % riippuen ennustavasta tahosta.

Suotuisa suhdannevaihe kohentaa julkista taloutta. Noususuhdanne lisää verotuloja, mikä vahvistaa sekä valtiontaloutta että kuntataloutta. Nousukausi ei kuitenkaan poista julkisen talouden rakenteellista epätasapainoa. Nopeasta talouskasvusta huolimatta julkisen talouden tulot eivät riitä kattamaan menoja.

2.2 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

2.2.1 Kuntatalouden yleinen kehitys

Alustavien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous ei vahvistunut viime vuonna niin paljon kuin vielä syksyn kuntatalousohjelmassa arvioitiin. Tilinpäätösennustetietojen mukaan vuoden 2017 tulos parani noin 200 miljoonaa euroa mutta jäi noin 500 miljoonaa euroa pienemmäksi. Tämä johtuu mm. siitä, että Kikyn odotetut vaikutukset eivät realisoituneet.

Kuntaliiton antamien ennakkotietojen mukaan vuonna 2017 toimintakate koko Suomen osalta parani 0,9 prosenttia. Toimintakulut laskivat noin prosentin verran. Toimintakuluja vähensivät mm. perustoimeentulotuen hallinnon ja maksatuksen siirto Kelaan, kiky-sopimuksen työnantajamaksujen alentaminen, lomarahojen leikkaus ja työajan pidentäminen sekä kuntien omat sopeuttamistoimet. Toimintakuluja vastaavasti kasvattivat ikärakenteen tuomat paineet, korkealla tasolla oleva pitkäaikaistyöttömyys sekä maakuntauudistuksen valmistelu. Ilman perustoimeentulotuen siirtoa ja kiky-sopimusta kasvu olisi ollut noin +1,5 prosenttia.

Toimintatuotot alenivat noin 1,2 prosenttia. Toimintatuottoja alensivat mm. perustoimeentulotuen siirto Kelaan.

Keskimääräinen kunnallisveroprosentti Suomen kunnissa vuonna 2017 oli 19,91 prosenttia. Vuonna 2018 keskimääräinen painotettu tuloveroprosentti on 19,86. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti laski ensimmäisen kerran 20 vuoteen. Korkein kunnallisveroprosentti on 22,50 prosenttia ja alhaisin 17,00.

Yhteenlasketut verotulot kasvoivat yhteensä 2,0 prosenttia. Kunnallisverotulot kasvoivat vain 0,1 prosenttia. Kunnallisverokertymän muodostumiseen vaikutti kilpailukykysojimus ja veroperustemuutokset. Tuloveroprosenttia vuodelle 2017 korotti 47 kuntaa ja laski 14 kuntaa. Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 6,3 prosenttia. Kasvu syntyi pääosin verovuoden 2016 veroista ja valtaosa siitä johtui yksittäisestä yrityskaupasta.

Kiinteistöverotulot kasvoivat 6,3 prosenttia. Kasvu johtui lakisääteisten kiinteistöverojojen ylä- ja alarajojen korotuksesta.

Valtionosuudet laskivat yli 3 prosenttia. Valtionosuuksien määrää laskivat mm. kilpailukykysojimus, perustoimeentulotuen siirto Kelaan sekä muut valtionosuusleikkaukset.

Edellä mainituista seikoista johtuen vuosikate parani koko maan tasolla 0,5 mrd. euroa, vaikka kunta- ja kuntayhtymäkohtaiset erot olivat edelleen suuria.

Vuosikate parani koko maan osalta 14,8 prosenttia vuoteen 2016 nähden. Negatiivisen vuosikatteen kuntia on ennakkotietojen mukaan vuonna 2017 ollut 7 kun vuonna 2015 niitä oli 14. Vuosikate kattoi poistoista ja arvonalentumisista 150 prosenttia, kun vastaava luku vuonna 2016 oli 127 prosenttia eli parani huomattavasti. Investoinneista vuosikate kattoi vuonna 2017 117 prosenttia kun vuonna 2016 vuosikate %:ia investoinneista oli 93.

Kuntien tilikauden tuloksen arvioidaan vuonna 2017 olevan 1,18 miljardia euroa ja se kasvoi edellisvuodesta lähes 0,29 miljardia euroa. Tilikauden tuloksen ennustetaan olevan negatiivinen 60 kunnassa. Vuonna 2016 negatiivisen tuloksen kuntia oli 94.

Investointimenot kasvoivat maltillisesti mutta vaihtelivat investointitarpeiden mukaan eri kunnissa. Kuntayhtymien investoinnit kasvoivat mutta kuntien investoinnit laskivat.

Lainakanta nousi 18,3 miljardiin euroon eli 0,9 prosenttia edellisvuodesta. Velkaantumisen kasvu hidastui 0,6 prosenttiin (vuonna 2016 3,8 prosenttia). Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta oli 2 921 euroa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 2 939 euroa.

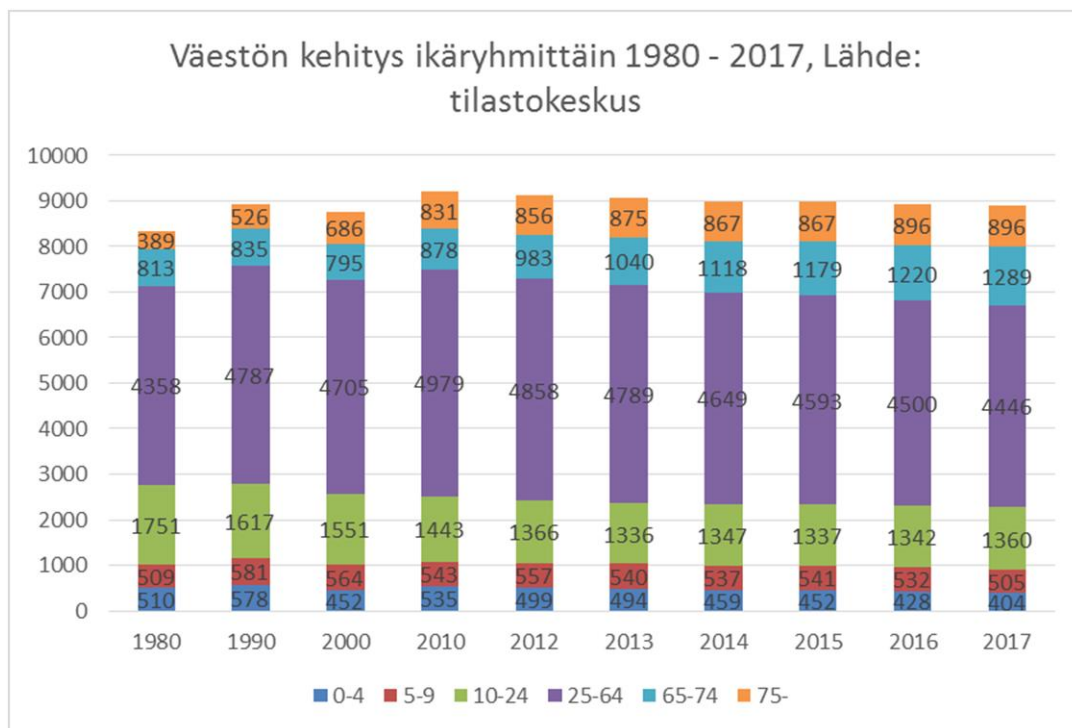
Vuonna 2017 kuntatalouden rahoitusasema nousi plussalle 250 miljoonaan euroon ensimmäistä kertaa moneen vuoteen. Muutoksen taustalla on tiukka taloudenpito ja harkitut investoinnit sekä julkisen sektorin yhteinen tasapainottamislähtö.

Vaikka kuntatalous vuonna 2017 vahvistui ei tulevan ja tulevien vuosien kehitys näytä yhtä suotuisalta. Kuntien talous on arvioiden mukaan heikkenemässä. Kuntien verotulot ja valtionosuudet eivät ole juurikaan kasvamassa vuonna 2018 ja 2019. Investointien arvioidaan kasvavan viidenneksellä ja sen johdosta lainakanta kääntyy kasvuun. Yksi kasvua selittävä tekijä on korjausvelan kasvaminen kunnissa ja kuntayhtymissä.

2.3 Karkkilan kaupungin yleinen kehitys

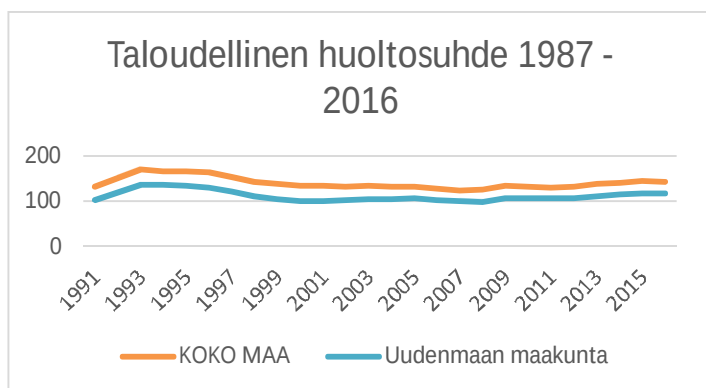
2.3.1 Väestö

Karkkilan kaupungin väestön lukumäärä oli 31.12.2017 8 900 henkilöä. Vähennystä edelliseen vuoteen oli 11 asukasta. Väkiluku laski kaupungissa nyt kuudentena vuotena peräkkäin (keskimäärin -0,12 %).

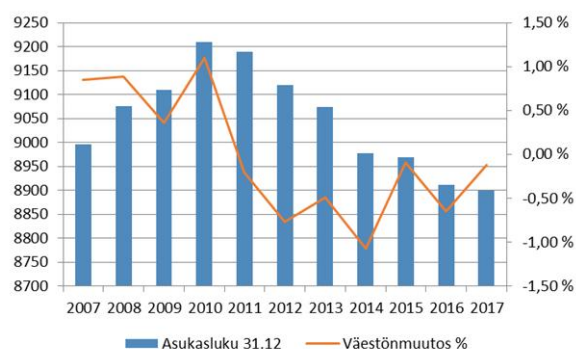


Lähde: Tilastokeskus

Karkkilassa oli vuonna 2017 alle 15-vuotiaita 16,4 prosenttia (v2016 16,8 prosenttia) 15–64 –vuotiaita 59,1 prosenttia (v2016 59,5 prosenttia) ja yli 64 -vuotiaita 24,6 prosenttia (v2016 23,7 prosenttia) väestöstä. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Karkkilan kaupungin taloudellinen huoltosuhteen kasvu olisi taittumaan laskuun sen ollessa vuonna 2016 149,6 (2015 150,5). Taloudellinen huoltosuhte tarkoittaa työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevien määrää suhteessa työllisten määrään eli kuinka paljon yhtä työssäkäyvää kohden on huollettavia. Taloudellisen huoltosuhteen kehitystä on vaikeampi ennustaa. Vuonna 2030 nykykehityksen mukaan taloudellisen huoltosuhteen ennustetaan kasvavan. Tilastokeskus arvioi koko maan huoltosuhteen olevan vuonna 2020 148 ja vuonna 2030 157.



Karkkilan kaupungin huoltosuhte vuosina 1987 - 2016
(Lähde: Tilastokeskus).



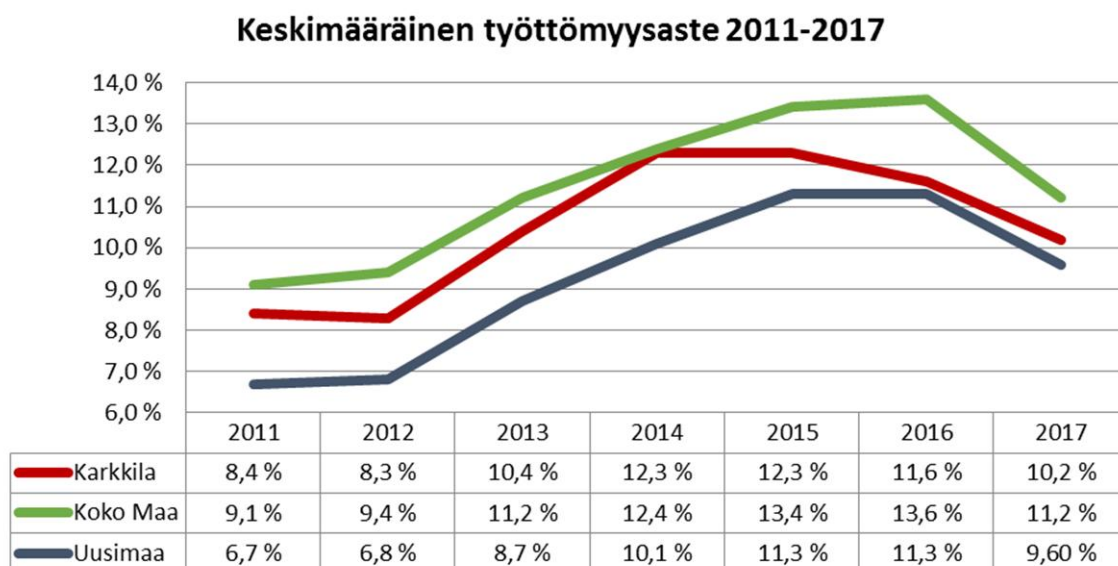
Karkkilan kaupungin asukasluvun kehittyminen 2006–2017

2.3.2 Työpaikat ja työllisyys

Vuonna 2017 koko Suomen vuoden lopun työttömyysaste laski 2,4 prosenttiyksikköä ollen 11,2 prosenttia. Tämä selittyy osittain sillä, että vuonna 2017 työnhakijoiden kokonaismäärä väheni. Työttömiä työnhakijoita oli 63 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Aktivointiasteen laskettavissa palveluissa työttömiä oli lähestulkoon sama määrä. Uusia avoimia työpaikkoja oli 3 000 enemmän kuin edellisvuonna. Uudenmaan ELY-keskuksen alueella 31.12.2016 työttömyysaste oli 9,6 prosenttia. Uudenmaan alueella työttömyysaste laski vuodesta 2016 yhteensä 1,7 prosenttiyksikköä.

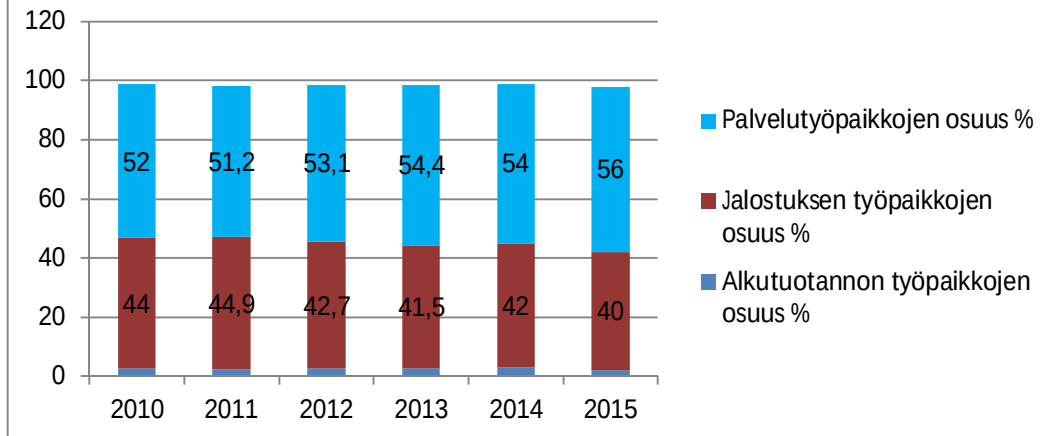
Karkkilan kaupungin työttömyysaste oli 31.12.2017 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen mukaan 10,2 prosenttia. Työttömyysaste laski vuodesta 2016 yhteensä 1,4 prosenttiyksikköä. Työvoimaa oli vuoden 2017 joulukuussa oli 4 145 henkilöä (v2016 4 218 henkilöä) ja näistä työttömiä oli 458 henkilöä. Työvoiman määrä väheni 73 hengellä. Karkkilan kaupungissa työttömyysaste vaihteli 9,5 prosentin ja 11,7 prosentin välillä vuonna 2017.

Uusia yrityksiä vuonna 2017 perustettiin Karkkilassa 40 (v2016 34) ja 24 (v2016 24) lopetti toimintansa. Nettokasvu oli tällöin 16 yritystä. Tilanne parantui huomattavasti vuoteen 2015 ja 2016 nähden.



Lähde: Ely-työllisyyskatsaus

Karkkilan työpaikkojen kehitys vuosina 2010 - 2015



Lähde: Tilastokeskus

2.3.3 Olennaiset muutokset Karkkilan kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin tilikauden tulos on 186 779 euroa ylijäämäinen. Tulos on 949 345 euroa alkuperäisessä talousarviossa ennakoitua parempi.

Vuonna 2017 verotuloja kertyi yhteensä 31,6 milj. euroa eli noin 10 000 € vähemmän kuin vuonna 2016 ja muutettuun talousarvioon nähden 26 884 euroa vähemmän.

Karkkilan kaupungin kunnallisveroprosentti oli 20,75 %. Kunnallista tuloveroa vuonna 2017 kertyi kaupungille 27,96 milj. €, joka oli noin 230 000 euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa oli ennakoitu ja 324 756 euroa vähemmän kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Pienempi tilitys johtunee jako-osuuksien tarkastuksesta joulukuun tilityksessä sekä väkilukumäärän laskusta.

Yhteisöveroa kertyi yhteensä 1,35 milj. euroa eli 205 481 euroa enemmän kuin vuonna 2016. Muutettuun talousarvioon nähden yhteisöveroa kertyi noin 197 586 euroa paremmin.

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2017 olivat samat kuin vuonna 2016. Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,85, vakituisten asuinrakennuksen veroprosentti oli 0,40, muiden asuinrakennusten veroprosentti oli 0,98, yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti oli 0,00, rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti oli 0,00 ja voimalaitoksen veroprosentti oli 2,00. Kiinteistöverojen tuottoja vuonna 2017 saatiin 2,25 milj.euroa eli 109 295 euroa enemmän kuin vuonna 2016 ja talousarvioon nähden 5 447 euroa enemmän.

Valtionosuuksien toteuma oli 17,42 milj. euroa, joka oli 133 273 euroa vähemmän kuin vuonna 2016 ja muutettuun talousarvioon nähden lähestulkoon yhtä paljon.

Ulkoiset toimintatuotot vähenivät edellisvuodesta 3,2 prosenttia eli 214 022 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintatuottoja saatiin enemmän 203 195 euroa. Koko kuntasektorilla tilinpäätösennusteen mukaan toimintatuotot laskivat 1,2 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat muutettuun talousarvioon nähden muiden toimintatuottojen osalta 337 000 euroa ja avustusten määrän osalta 84 302 euroa kun taas myyntituotot laskivat 247 361 euroa. Myyntituottojen ryhmässä on saatu mm vähemmän tuottoja vesimaksuista ja kuntayhtymien myyntituottoja. Tukia ja avustuksia on saatu enemmän kuin talousarviossa on arvioitu mm joukkoliikenteen ja kotouttamisen osalta.

Ulkoiset toimintakulut kasvoivat vuoteen 2016 nähden 0,54 prosenttia eli 278 797 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakulut laskivat 504 238 euroa. Tämä johtui valtuuston Karviaisen perusturvakuntayhtymälle myöntämän lisämäärärahan käyttämättä jättämisestä loppulaskun kuntaan ollessa 12 882 euroa. Karviainen perusturvakuntayhtymä hyödynsi ylitykseen erikoissairaanhoidolta saamiaan palautuksia, joita saatiin ylijäämän palautuksesta 189 820 euroa ja kalliin hoidon tasausmaksusta 260 913 euroa. Koko kuntasektorilla toimintakulut laskivat 1,0 prosenttia tilinpäätösennusteen mukaan.

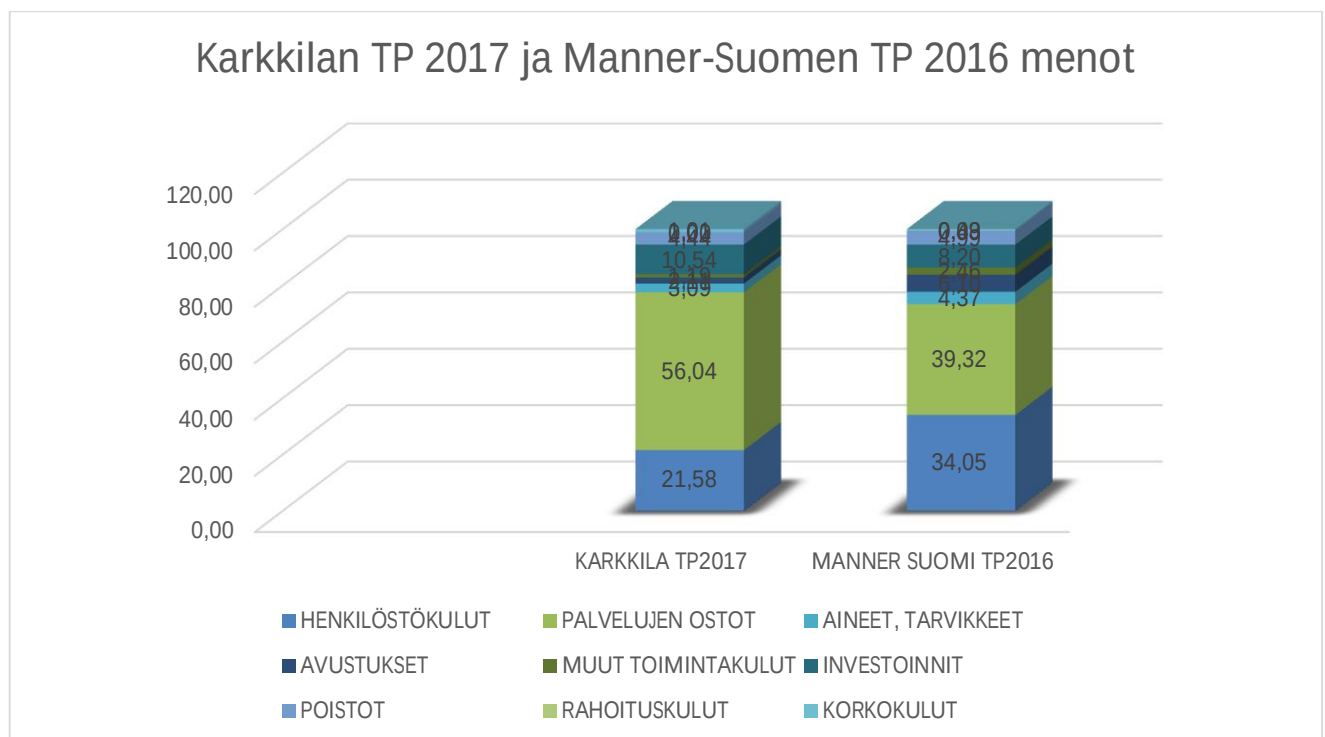
Karkkilassa henkilöstökulut kokonaisuudessaan laskivat 1,38 prosenttia eli 187 801 euroa vuoteen 2016 nähden. Muutettuun talousarvioon nähden henkilöstökuluja jäi toteutumatta 149 392 euroa eli 1,1 %. Palkat ja palkkiot kasvoivat 342 430 euroa eli 3,51 prosenttia ja henkilösivukulut laskivat 530 231 euroa eli 13,79 prosenttia. Henkilöstökuluja nosti henkilöstölisäykset. Henkilöstömäärä oli 31.12.2017 30 henkilöä enemmän kuin vastaavaan aikaan vuonna 2016.

Palvelujen ostot nousivat vuoteen 2016 nähden 1,38 prosenttia eli noin 475 601 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden palvelujen ostot vähenivät 0,47 prosenttia eli 165 773 euroa. Palvelujen ostojen kasvu vuodesta 2016 johtui mm. toimisto ja asiantuntijapalvelujen ostojen kasvusta (160 000 euroa) ja rakennusten ja alueiden rakentamispalveluista (145 000 euroa).

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta laskua vuoteen 2016 nähden oli 1,02 prosenttia. Muutettuun talousarvioon nähden aineet tarvikkeet ja tavarat alittuivat 13,04 prosenttia eli yhteensä 287 551 euroa. Suurin selittyvät tekijä on lämmitys ja sähkökustannusten alittuminen talousarvioon nähden.

Avustuksia maksettiin 35 636 euroa eli 2,65 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Talousarvioon nähden avustuksia maksettiin 1,18 % eli 15 613 euroa vähemmän.

Muut ulkoiset toimintakulut kasvoivat vuoteen 2016 nähden 6,67 prosenttia eli 67 753 euroa ja talousarvioon nähden 114 091 euroa enemmän.



Karkkilan kaupungin ulkoinen toimintakate oli 45 742 134 euroa. Toimintakate kasvoi vuoteen 2016 nähden 1,09 prosenttia eli noin 492 820 euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate vastaavasti pieneni 1,52 prosenttia eli yhteensä 707 432 euroa. Kuntasektorilla toimintakate laski eli parani -0,9 prosenttia tilinpäätössennusteen mukaan.

Korkokuluja maksettiin yhteensä noin 631 351 euroa, joka oli 76 649 euroa enemmän kuin vuonna 2016. Talousarvioon nähden korkokuluja maksettiin noin 68 649 euroa vähemmän. Kahden viimeisen vuoden aikana korkokulut ovat kasvaneet 169 169 euroa.

Muihin rahoitustuottoihin sisältyy suurimpana eränä peruspääoman korko HUS-kuntayhtymältä noin 103 000 euroa. Viivästyskorkoja saatiin noin kolme tuhatta euroa. Muita korkotuottoja saatiin noin 25 490 euroa. Muiden rahoituskulujen erä on positiivinen 236 764 euroa. Johtuen tasesuojauksen eli bulletin myyntikirjauksesta.

Ulkoinen vuosikate vuonna 2017 oli 2 986 520 euroa. Se oli 13,51 prosenttia eli 466 664 euroa pienempi kuin vuonna 2016. Muutettuun talousarvioon nähden vuosikate oli 1 021 586 euroa suurempi.

Poistot ja arvonalenemiset kasvoivat 12,04 prosenttia eli 296 788 euroa vuodesta 2016 mutta toteutuivat euromääräisesti lähestulkoon talousarvion mukaisesti. Poistomeno on kahden vuoden aikana kasvanut 750 421 euroa.

Satunnaisia kuluja kirjattiin 38 280 euroa. Satunnaiset kulut muodostuvat vuoden 2013 irtisanomisista johtuvasta kulusta.

Kaupunginhallituksen ulkoinen toimintakate 32 761 474 euroa oli noin 430 688 euroa suurempi kuin vuonna 2016. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate alittui 706 686 eurolla. Tuloja kaupunginhallitus sai lisää 158 182 talousarvioon nähden ja menot alittuivat talousarvioon nähden 548 504 euroa. Alitus johtui pääasiassa Karviaisen anotun lisämäärärahan käyttämättä jättämisestä.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan ulkoinen toimintakate vuonna 2017 oli 9 445 028 euroa. Toimintakate on kasvanut 134 888 euroa vuodesta 2016. Ylitystä muutettuun talousarvioon nähden kertyi 222 242 euroa. Ylitys johtui pääasiassa varhaiskasvatuksen maksutuottojen jäämisellä 50 245 euroa muutetusta talousarviosta, henkilöstökulujen kasvulla 87 210 euroa ja palvelujen ostojen (kotikuntakorvausmenot 155 744 euroa) kasvulla 117 143 euroa.

Vapaa-aikalautakunnan ulkoinen toimintakate vuonna 2017 on ollut 1 239 653 euroa kun vuonna 2016 se on ollut 1 237 445 euroa. Talousarvioon nähden toimintakate on alittunut muutettuun talousarvioon nähden 25 631 euroa.

Teknisen lautakunnan ulkoinen toimintakate on vuonna 2017 ollut 1 844 812 €. Toimintakate on laskenut 140 852 euroa vuodesta 2016. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate on alittunut 174 926 euroa. Alitus johtuu mm. toimintatuottojen kasvusta 100 516 euroa, joka syntyy pysyvien vastaavien myyntivoitosta. Vastaavasti muita vuokratuottoja on kertynyt talousarviota vähemmän noin 159 000 euroa. Henkilöstökulut ovat alittuneet 43 784 euroa, palvelujen ostot ovat ylittyneet 241 117 euroa ja aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat alittuneet 307 995 euroa.

Ympäristölautakunnan ulkoinen toimintakate vuonna 2017 oli 403 907 euroa, joka oli 37 608 euroa suurempi kuin vuonna 2016. Muutettuun talousarvioon nähden toimintakate alittui 27 591 eurolla.

Valtuuston käsittelemät määrärahamuutokset

Turvapaikanhakijoiden, kiintiöpakolaisten ja kotoutumistyön käynnistämiseen liittyen anottiin 27.2.2017 §7 määrärahaa tuloja varten 70 280 euroa ja menoja varten 46 034 euroa.

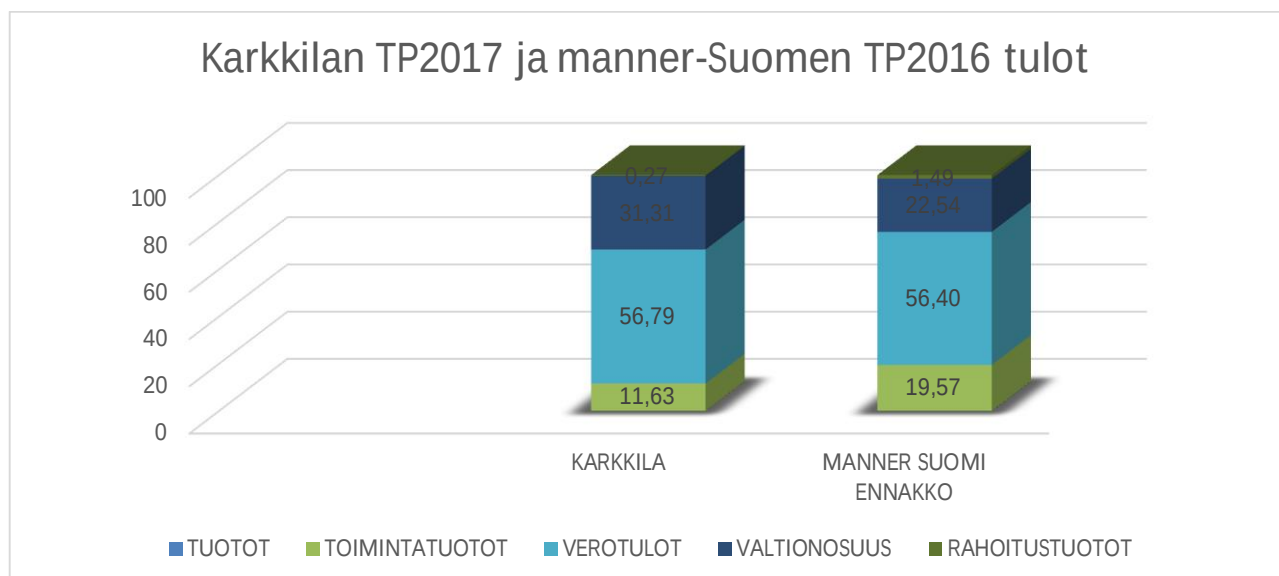
Käyttötalouden lisämäärärahaesitys käsiteltiin kasvatus- ja opetuslautakunnan osalta valtuustossa 9.10.2017 §82. Lisämäärärahaa anottiin varhaiskasvatukseen toimintatuottojen alentumisen vuoksi 170 000 euroa päivähoito-asiakasmaksujen alentamisen sekä uuden varhaiskasvatuslain subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoittamisen käyttämättä jättämisen vuoksi. Lisäksi opetuspuolelle anottiin toimintakatteeseen 220 000 euroa, joka johtui mm siitä, että valtionavustuskorvauksia ei toteutunut arvioidun mukaisesti, ja 9 koulunkäyntiavustajan palkkojen leikkauksesta. Katsottiin, että kompensatiota saatiin muista sivistystoimen palveluista 50 000 euroa, joten lopullinen hyväksytty lisämääräraha oli 340 000 euroa.

Karviaisen perusturvakuntayhtymä 11.12.2017 §125 anoi lisämäärärahaa 500 000 euroa talousarvionsa kohtaan perheiden palvelulinja, perhesosiaalityö ja lasten sijaishuolto sekä 257 000 euron siirtoa erikoissairaanhoidopiiriin määrärahasta kalliin hoidon tasaus samaan kohtaan kuin edellä.

Investointimäärärahaesitys terveysaseman rakennushankkeen ylityksen määrärahamuutos 295 000 euroa esitettiin 9.10.2017 § 83.

Investointiohjelmaan liittyen talousarviomuutoksia tehtiin 6.11.2017 §107 seuraavasti: yhteiskoulun sisäilma- ja viemäriverkoston peruskorjaus lisäys 25 000 euroa (MTA 385 000 euroa), vesi- ja viemäriverkoston peruskorjaus lisäys 50 000 euroa (MTA 210 000 euroa), kadut perusparantaminen 30 000 euroa (MTA 360 000 euroa), yhteiskoulun kellaritilojen muutos koulutiloiksi vähennys 100 000 euroa (MTA 0 euroa), Haapalan päiväkotivähennys 40 000 euroa (MTA 0 euroa), palvelutalo Takkorinteen sprinklaus vähennystä 50 000 euroa (MTA 50 000 euroa), ulkovalaistus vähennys 30 000 euroa (MTA 30 000 euroa) ja terveysaseman peruskorjauksen talousarviosta puuttunut määräraha 900 000 euroa (MTA 4 750 000 euroa). Yhteensä 985 000 euron lisäys investointiosaan.

Lisäksi uuden Karkkilan uuden hallintosäännön 1.6.2017 voimaantulemisen johdosta (kv 8.5.2017 §31) kaavoituksen palvelualueen siirtäminen maankäytön ja ympäristön palvelualueelta teknisen lautakunnan alaisuuteen perustetulle uudelle maankäytön suunnittelun palvelualueelle käsiteltiin talousarvioon sitova osuus valtuustossa 11.12.2017 §127. Tästä johtuen entisen maankäytön ja ympäristön palvelualueen alaisen kaavoituksen palveluyksikön käyttötalouden toimintatuotot 2 000 euroa ja toimintakulut 128 370 euroa siirretään teknisen toimen alaisuuteen perustetulle kustannuspaikalle.



Investoinnit

Investointimenot Karkkilassa olivat yhteensä 6 709 915 euroa ja muutettuun talousarvioon nähden 158 915 euroa enemmän. Alkuperäiseen talousarvioon nähden investointeja muodostui enemmän 1 438 915 euroa. Investointimäärärahoja hyväksyttiin yhteensä 985 000 euroa. Investointimäärärahaylityksiä muodostui tämän lisäksi terveysaseman peruskorjauksesta ja laajennuksesta 384 041 euroa, yhteiskoulun sisäilmakorjauksista 98 148 euroa ja vesi- ja viemäriverkoston peruskorjauksesta, uudisrakentamisesta 43 307 euroa ja Nyhkälän koulun peruskorjauksesta 36 830 euroa. Investointimäärärahoja jäi käyttämättä mm raakamaan hankinnasta 100 000 euroa, Vuoristokodin korjauksesta 15 000 euroa, Harjun kentän kunnostuksesta 287 383 euroa ja kaupungin osoitetietojen ylläpitojärjestelmästä 15 000 euroa. Nettomääräinen investointimeno oli 6 095 650 euroa eli investointeihin liittyviä tuloja saatiin 614 265 euroa. Tuloja saatiin maa-alueiden myynnistä yhteensä noin 245 619 euroa, As Oy Moukarintien myynnistä 357 000 euroa.

Suurimmat yksittäiset investointikohteet vuonna 2017 olivat:

Terveysaseman peruskorjaus ja laajennus 5,09 milj. euroa, yhteiskoulun sisäilmakorjaukset 0,48 milj. €, katujen perusparannuksiin 0,34 milj.euroa ja vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkoston parantaminen 0,25 milj.euroa.

Rahoitus

Kaupungin lainamäärä on vuoden lopulla ollut 59,205 milj.euroa ja se on kasvanut vuoden aikana 1,260 milj. euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on ollut 6 652 €/asukas.

Lyhytaikaisten lainojen osuus kokonaismäärästä on 39,7 prosenttia ja pitkäaikaisten osuus 60,3 prosenttia. Pitkäaikaisen korkositoumuksen määrä sisältäen johdannaiset ovat 50,35 %, mistä pitkäaikainen korkositoumus, joka ei sisällä johdannaisia on 24,28 prosenttia.

Lainamäärän kasvua pyritään hillitsemään talousarviovuoden 2018 ja suunnitteluvuosien aikana laskemalla investointitasoa. Rahoitus- ja takaustoiminnan periaatteet on hyväksytty valtuustossa 27.2.2017 §4. Lisäksi lainanhoitosuunnitelma hyväksytään erikseen vuosittain.

Valtuusto hyväksyi 9.10.2017 77§ talousarviomuutosesityksen pitkäaikaisen lainan nostomäärän muuttamista 10 miljoonaan euroon kahdesta miljoonasta eurosta ja muutoksen lyhytaikaisen lainojen lisäys kohdassa neljästä miljoonasta eurosta nolaksi euroksi. Tuo lyhytaikainen laina siirrettiin pitkäaikaiseksi lainaksi ja lisäksi lyhytaikaista lainaa lyhennettiin kahdella miljoonalla eurolla. Muina toimenpiteinä vuoden loppupuolella purettiin ja myytiin lainasalkun tasesuojaus. Tasesuojauksesta saatiin tuloja 240 000 euroa. Lisäksi korkomenoja jäi näin maksamatta kyseisestä suojauksesta joulukuun erä 40 467 euroa.

Kyseinen 10 miljoonaa euroa kilpailutettiin vuoden loppupuolella mutta sitä ei saatu päätöksen lainvoimaisuuden vuoksi nostettua kuin vasta tammikuussa 2018. Tämän vuoksi kyseinen valtuuston lainamuutos jäi toteutumatta vuoden 2017 aikana.

2.3.4 Kaupungin henkilöstö

Karkkilan kaupungin palveluksessa oli 31.12.2017 yhteensä 317 henkilöä (31.12.2016 287), joista vakituisia henkilöitä 231 (76,34 %) ja määräaikaisia 86 (27,13 %) henkilöä. Määräaikaisten henkilöiden lukumäärä sisältää palkkatuella (työllistetyt ja harjoittelijat) ja oppisopimuksella työskentelevät, mutta ei työväenopiston sivutoimisia tuntiopettajia, joita oli 42 henkilöä. Työllistettyjä vuoden lopulla kaupungilla työskenteli 14 henkilöä.

Karkkilan kaupungin henkilöstöstä naisia oli 76,34 prosenttia ja miehiä 23,66 prosenttia. Edelliseen vuoteen verrattuna naisten osuus henkilöstöstä vähentyi noin kaksi prosenttiyksikköä.

Karkkilan kaupungin koko henkilöstön keski-ikä oli sama kuin viime vuonna eli 44 vuotta. Vakituisten työntekijöiden keski-ikä oli 48,5 vuotta ja määräaikaisten 39,5 vuotta. Vuonna 2016 täydestä vuosityöajasta tehtyä työaikaa oli 82,3 prosenttia ja vuonna 2017 vastaava luku oli 83,6 prosenttia. Työajan lisääntyminen selittyy mm. sairauspoissaolojen ja vuosilomien laskusta.

2.3.5 Ympäristöasiat

Ympäristön kannalta toteutuneita toiminnallisia tavoitteita olivat kasvihuonekaasupäästöjen seuranta, ilmanlaadun seuranta sekä Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke ja jätevesineuvonta sekä Karkkilan pintavesien seuranta.

Yhteistyössä vesihuoltolaitoksen kanssa on jatkettu pohjaveden ennakkoseurantaa. Lisäksi osallistuttiin Hiidenveden yhteistarkkailuun, Asemanrannan pinta- ja pohjavesiseurantaan ja paikkatietoaineiston ylläpitoon. Karkkilan järvien seurantaohjelmaa toteutettiin vuonna 2017 kymmenen järven osalta (Alimmainen Hauklampi, Ali-Paastonjärvi, Kaitalammi, Kakari, Kärjenlammi, Muslammi, Myllylammi, Paskoilammi, Pasko-
lammi ja Säynäislampi). Tulokset ovat päivitetty www.vesientila.fi -sivuille.

Asemansuon entisen teollisuuslaitoksen kaatopaikan pohjavesiseurantaa on jatkettu Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymän ohjelman mukaisesti. Seurantaa jatketaan, kunnes alue saadaan kokonaisuudessaan kaavoitettua. Lumenkaatopaikan ainoa sijoituspaikka on Asemanrannan alueella ja uuden sijoituspaikan selvittely on aloitettu.

Soranoton ympäristövaikutuksia on seurattu meluselvityksin sekä pohjaveden pinnan ja laadun mittauksin.

Painoarvoltaan pienempien asioiden osalta voidaan todeta mm. esimerkiksi vesihuoltolaitoksen puhdistamon osalta Karkkilan kaupunki on tehnyt investointeja täyttääkseen laitoksen toimintaa vaaditut uudet lupaehdot. Puhdistamon lupaehtojen kiristyminen voi vaatia lisäinvestointeja tulevana vuosina.

Ympäristötekijöiden osalta ei ole tiedossa sellaisia tekijöitä, jotka vaikuttaisivat olennaisesti kaupungin taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen.

2.3.6 Muut ei taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3a luvun mukaisesti tilinpäätöksessä tulee antaa tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Karkkilan kaupungilla ei ole tiedossa sisäpiirikaupoista, joissa kaupunki olisi mukana, eikä myöskään ihmisoikeusrikkomuksista.

2.3.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

2000 – luku on ollut Karkkilassa kasvun ja kehittämisen aikaa, mutta vuosiin on mahtunut myös merkittäviä taloudellisia haasteita. Vuosina 2008–2012 Karkkilan kaupungin talouteen vaikutti merkittävästi 2008 alkanut maailmanlaajuinen finanssikriisi ja sitä seurannut taantuma. Kaupunki on tehnyt vuosina 2004 - 2012 keskiarvoltaan joka toinen vuosi alijäämäisen tuloksen. Ilman Valtiovarainministeriöltä saatua harkinnanvaraista valtionosuutta alijäämäisiä vuosia olisivat olleet kaikki muut, paitsi vuosi 2006.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 7.10.2013 erillisen talouden tasapainotusohjelman vuosille 2013–2016. Tasa-painotusohjelmaan sisällytettiin listaus talouden sopeuttamistoimenpiteistä. Vuonna 2013 Karkkilan kau-punki teki positiivisen tilikauden tuloksen, mikä laski kumulatiivisen alijäämän -1 060 788,71 euroon. Sama-na vuonna lainakanta nousi 41,5 miljoonaan euroon.

Vuonna 2014 kaupunginvaltuuston hyväksymän tasapainotusohjelman sekä terveydenhuollon kustannus-ten maltillisen kehittymisen avulla saatiin pienennettyä kaupungin toimintakuluja noin 570 tuhatta euroa vuoteen 2013 verrattuna. Toimintakulujen pieneneminen edellisvuoteen verrattuna johtui pääosin henki-löstkulujen merkittävästä pienenemisestä. Suuresta investointitasosta johtuen kaupungin lainakanta nousi kuitenkin 42,6 miljoonaan euroon.

Tuloksen oltua positiivinen nyt neljännen peräkkäisen vuoden, on taseeseen kertynyt ylijäämää nyt noin 1,7 milj. euroa.

Vuoden 2017 talousarvioennakko näytti koko vuoden alijäämää noin 700 000-800 000 euroa. Suurin hei-kentävä tekijä alijäämäennusteeseen olivat verotulot, jotka eivät toteutuneet talousarviosuunnitelman mukaisesti. Lisäksi loppuvuodesta Karviaisen lisämäärärahaesitys 500 000 vuodelle 2017 nosti ennustetta vielä enemmän alijäämäiseksi. Tulosta paransivat erilaiset tehdyt toimenpiteet, kuten kiinteistöjen Mouka-rintien 9-10 myynneistä ja tasesuojauksen myynneistä saadut lisätulot. Lisäksi joulukuun verotulojen jako-osuuksien tarkistus toi kaupungille noin 300 000 euroa lisää verotuloja ja Karviaisen loppulasku pieneni 500 00 eurosta 12 876 euroon.

Lainasalkkua tarkasteltiin vuoden 2017 aikana ja käynnistettiin toimenpiteitä lainasalkun suojaamiseksi ja korkokulujen hillitsemiseksi.

Huonosta talousennusteesta sekä talousarviovuoden 2018 alijäämäennusteesta johtuen perustettiin talo-ustyöryhmä, jonka tavoitteeksi asetettiin taloudellisen tilanteen parantaminen, ei menoja leikkaamalla, vaan ennemmin vetovoimaa lisäämällä ja kehittämällä kunnan prosesseja entistä tehokkaimmiksi. Talous-työryhmän työ etenee vuoden 2018 aikana ja ensimmäisiä toimenpide ehdotuksia odotetaan tehtäväksi vuoden 2019 aikana.

Helpotusta kuluvan vuoden talousarvioon tuo tammikuussa 2018 saatu 254 367 euroa suurempi kunnallis-verotulotilitys kuin vuosi sitten tammikuussa. Alkuvuoden verotilitysten pohjalta voi jo arvioida kunnallisve-rotulojen ylittyvän talousarvioon 2018 varatusta noin 300 000 euroa. Toisaalta tulosta tulee heikentämään valtion päätös varhaiskasvatuksen päivähoitomaksujen alentamisesta, joka ei ollut tiedossa, kun vasta lop-puvuodesta 2017 talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Investointitaso säilyi vuosina 2016 ja 2017 korkeina. Korkea investointitaso ja siitä aiheutuvat seuraukset ovat yksi merkittävä riskitekijä Karkkilan kaupungille. Kasvavan lainakannan ja poikkeuksellisen markkinati-lanteen johdosta Karkkilan kaupungin lainasalkun hoitamiseen sekä riskien pienentämiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Vuoden 2017 aikana on käynnistetty työ lainasalkun hallinnan parantamiseen. Työ jatkuu vuoden 2018 aikana. Myös investointimäärälle asetettiin katto, jotta lainamäärä saataisiin tule-vina vuosina laskemaan. Muita talouden ongelmia ovat tulojen väheneminen ja samalla menojen kasvu. Lisäksi väkimäärän lasku ja väestörakenteen muutokset aiheuttavat kaupungille omia paineita selviytymi-seen.

Merkittävä vaikutus tuleviin talousvuosiin on mahdollisella sote- ja maakuntauudistuksilla. Näiden vaiku-tukset tulee ottaa huomioon tulevissa talousarviosuunnitelmissa.

Uuden kuntalain mukaan kuntien ja kuntayhtymien tulevien vuosien taloussuunnitelmien tuloksen tulee olla ylijäämäinen. Arvioitaessa kuntien kykyä suoriutua velvoitteistaan ja palvelutuotannostaan otetaan

jatkossa huomioon koko kuntakonsernin taloudellinen tila. Myös nämä seikat tulee huomioida tulevia vuosia suunniteltaessa.

Arviointimenettely kriisikunnaksi voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää uuden kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

2.3.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvioidessa mahdollisia riskejä ja epävarmuustekijöitä ne voidaan luokitella useampaan kategoriaan; esimerkiksi toiminnallisiin, taloudellisiin, turvallisuus- ja työsuojelullisiin riskeihin. Toinen tapa on luokitella riskit toiminnallisiin riskeihin, rahoitusriskeihin ja vahinkoriskeihin. Jotkin mahdollisista riskitekijöistä voivat samaan aikaan kuulua useampaan kategoriaan. Riskejä pyritään eliminoimaan joko suojaamalla, eliminoimalla tai kiertämällä.

Vuoden 2016 riski- ja epävarmuustekijöitä on ensimmäistä kertaa analysoitu Kuntaliiton suosittelemaa riskienhallintalomaketta hyväksikäyttäen. Katselmuksissa analysoitiin riskejä toimintaympäristön, suunnittelu- ja seurantajärjestelmän, päätöksenteon, henkilöstön, tietojärjestelmien, talouden, hankintojen, sopimusten ja projektien, omaisuuden, talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien, tiedonkulun ja seurannan näkökulmista. Katselemukset suoritettiin jokaisessa hallintokunnassa ja sen jälkeen koottiin yhteen johtoryhmässä. Riskeille etsittiin myös riskin alentamisen keinoja ja ne aikataulutettiin.

Tätä riskienhallintatyötä jatkettiin vuoden 2017 aikana ja riskitarkastelua tehtiin niin talousarvion kuin tilinpäätöksen yhteydessä lautakunnissa ja johtoryhmätyönä.

Työsuojelulliset riskit eivät olleet mukana katselmuksessa. Työsuojelullisia riskejä analysoidaan eri osastoilla aika-ajoin ja niitä käy lävitse työsuojelutoimikunta.

Kaupungin toiminnassa havaittiin riskejä olevan 78 kappaletta. Näistä vakavia riskejä eli vaikuttavia ja todennäköisiä riskejä havainnoitiin olevan 10 (2016 10), merkittäviä riskejä 18 (2016 18), tuntuvia riskejä 29 (2016 29), kohtalaisia riskejä 8 (2016 7), pieniä riskejä 10 (2016 10) ja mitättömiä 1 (2016 1).

Riskien ei juurikaan nähty muuttuvan vuoden takaisesta. Joissakin luokissa riskit olivat pienentyneet ja joissakin vastaavasti kasvaneet.

Näistä toimintaympäristöön ja toiminnan organisointiin liittyviä riskejä havaittiin olevan 16. Sietämättömiä eli suurimman riskipisteen saaneita riskejä ei tässä kategoriassa kuitenkaan ollut. Mutta merkittäviä riskejä ilmeni neljä kappaletta. Näitä olivat sote- ja maakuntauudistuksen tuomat muutokset, väestön väheneminen ja julkisten yhteyksien huononeminen, tukipalvelujen ostopalveluiden toiminnan seuraaminen ja edullisuustarkastelu. Toimenpiteitä tukipalvelujen seurantaan ja tarkasteluun on käynnistetty vuonna 2017.

Suunnittelu- ja seurantajärjestelmään kuuluvia riskejä arvioitiin olevan 7. Näistä yksi riski koettiin sietämättömäksi eli korkeimman riskipisteen ryhmään kuuluvaksi. Tämä oli verotulojen toteutuminen ja ennustami-

nen. Tiedossa on, että tulevaisuudessa verotulojen ennustaminen on vielä vaikeampaa, verotulojen tilitysaikojen muuttuessa.

Päätöksenteon riskejä arvioitiin olevan kaksi. Sietämättömään riskiluokkaan kuului yksi. Tämä oli vaikutusten arvioinnin puuttuminen päätöksentekotilanteessa. Sama riski oli tunnistettu jo edellisvuonna mutta toimenpiteitä asian hoitamiseen ei olla käynnistetty.

Henkilöstöön liittyviä riskejä koettiin olevan 10. Näistä korkeimpaan riskiryhmään listattiin kuusi riskiä. Näitä olivat pätevän ja osaavan työvoiman sekä sijaisten saanti, henkilöstön ammattitaidon ylläpito (ei riittävästi varoja kouluttautumiseen eikä tarjolla oikeanlaista koulutusta), varahenkilöjärjestelmän puuttuminen, perehdyttäjien puuttuminen, työn kuormittavuus joillakin tehtäväalueilla, läheltä piti tilanteet, väkivaltauhka, sisäilma-asiat ja terveydenhuollossa jatkotutkimuksiin pääsyn estyminen.

Tietojärjestelmiin liittyviä riskejä havainnoitiin 12. Merkittäväksi riskiksi koettiin neljä. Näitä olivat pakolliset ohjelmauudistukset, nykyajan uhkakuvat IT-maailmaan liittyen esim. tietosuojaan liittyvät asiat, menetelmä- ja järjestelmäkuvaukset sekä yhteensopivuuksien testaaminen sekä käyttöoikeuksiin ja salassapitoon liittyvät puutteet.

Talouteen liittyviä riskejä havainnoitiin kuusi. Näistä sietämättömiä riskejä oli kolme. Nämä olivat tulevaisuuden talouden tasapainon ylläpitäminen nykyinenolla, lainasalkun hallinta ja rahoitukseen liittyvä riski eli suuri lainamäärä. Joskin lainasalkun hallinnan pisteet olivat laskussa käynnistettyjen toimenpiteiden vuoksi mutta oli yhä edelleen sietämättömässä riskiluokassa.

Hankintojen osalta listattiin kuusi riskiä. Riskit kuitenkin todettiin pieniksi.

Sopimuksiin ja projekteihin liittyviä riskejä listattiin olevan kolme. Näistä sietämättömäksi riskiksi koettiin sopimusten hallinta ja erityisesti vanhat päivittämättömät sopimukset sekä puutteellisesti tehty sopimukset. Toimenpiteet sopimusten hallintaan liittyen pyritään käynnistämään vuoden 2018 aikana.

Omaisuuksiin liittyviä riskejä listattiin kuusi. Omaisuuksiin liittyviä riskejä pyritään suojaamaan vakuutuksilla mutta sen turvin kaikki suojaaminen ei ole mahdollista. Näistä merkittävämmäksi riskiksi koettiin yksi eli kiinteistöjen kosteus- ja sisäilmaongelmat.

Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien osalta havaittiin neljä riskiä. Riskien ei kuitenkaan koettu olevan sietämättömiä tai merkittäviä.

Tiedonkulkuun liittyviä riskejä havainnoitiin olevan kolme. Näistä kaikki koettiin merkittäviksi. Näitä olivat tiedottamiseen liittyvät katkokset, tieto siitä mitä pitää tiedottaa ja kenelle sekä hiljaisen tiedon siirtyminen henkilöstövaihdoksissa.

Seurantaan liittyviä riskejä listattiin kolme. Nämä koettiin tuntuviksi riskeiksi ja ne olivat tuloksellisuuden määrittäminen ja mittaaminen hyvinvointipalveluissa ja asiakaspalautteet sekä valitusten käsittely sekä reagointi.

Kaupunkia koskien on menossa joitakin prosesseja, joilla saattaa olla vaikutusta tulokseen tulevina vuosina. Näitä ovat mm. soranottolupaan liittyvä mahdollinen korvausvelvollisuus luvan haltijalle.

Suhdannevaihtelut vaikuttavat kaupungissa toimiviin yrityksiin ja kaupungin asukkaisiin. Suhdannevaihteluilla on siten vaikutusta muun muassa kaupungin verotulojen kehittymiseen ja kaupungin maksamiin työmarkkinakorvauksiin. Karkkilan kaupungille suhdannevaihtelut aiheuttavat merkittävän riskin. Kaupungin elinkeinorakenne on homogeeninen ja vientivetoinen. Jos teollisuusyritykset siirtävät toimintansa muualle, on sillä suoria vaikutuksia kaupungin tulopohjaan. Kaupungin vaikutusmahdollisuudet suhdannevaihteluihin

ovat kuitenkin rajalliset. Karkkilan kaupungin strategiassa kriittisinä menestystekijöinä on kuitenkin nostettu muun muassa elinkeinorakenteen monipuolistaminen sekä työpaikkojen ja asukasluvun hallittu kasvu. Näiden tavoitteiden toteutuminen on suhdannevaihteluihin liittyvän toiminnallisen riskin hallitsemiseksi tärkeää.

Rahoitusriskeillä viitataan ensisijaisesti rahoituksen riittävyyteen liittyvään riskiin. Se voidaan jakaa tarkemmin korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja takausriskeiksi. Korkoriski on uhka, joka liittyy kaikkiin sijoitus- ja lainanottopäätöksiin, joissa on hyödynnetty korkoinstrumentteja. Korkoriskin taustalla on korkojen muuttuminen ja kehittyminen eri ajanjaksoilla. Kaupunki on varautunut korkoriskeihin hajauttamalla lainasalkkuaan sitomalla lainoista osan kiinteisiin korkoihin ja osan vaihtuviin korkoihin. Lisäksi Karkkilan kaupungissa on korkosuojaus käytetty koronvaihtosopimuksia. Korkotaso on tällä hetkellä alhainen ja on todennäköistä, että korkotaso nousee lähivuosina. Markkinoilla vallitseva epävarmuus tekee kuitenkin korkotason arvioinnin vaikeaksi. Vuoden 2015 aikana Karkkilan kaupunki otti käyttöön rahoitusinstrumenttien hallintajärjestelmän, joka helpottaa kaupungin lainasalkun hallintaa. Sijoitusten osalta kaupungin korkoinstrumentteihin sidotut sijoitukset eivät ole merkittäviä. Vuoden 2017 alussa valtuusto hyväksyi Karkkilan kaupungille rahoitus- ja takaustoiminnan periaatteet. Suunnitelma rahoitustoiminnan osalta tehdään vuosittain. Rahoitus- ja takaustoiminnan periaatteiden yksi linjaus oli ulkopuolisten tahojen hyödyntäminen lainasalkkuanalyyseissä aika ajoin. Vuoden 2017 analyysityö teetettiin ulkopuolisella. Tämän ansiosta lainasalkkuun on tehty uusia suojajärjestelyjä.

Valuuttakurssiriski on uhkatilanne siitä, että ulkomailta nostetut luotot muuttuvat kalliimmaksi maksaa takaisin tai ulkomaiden ostojen arvo kasvaa valuuttakurssien muutosten takia. Kaupunki on varautunut valuuttariskiin keskittämällä luotonoton kotimaisille rahoitusmarkkinoille. Ostojen osalta kaupunki hankkii KL-Kuntahankkinat Oy:n kilpailutuksen kautta leasinglaitteita, joiden hinnan määräytymiseen vaikuttaa euron kehittyminen suhteessa USA:n dollariin.

Maksuvalmiusriski muodostuu kunnan kyvystä kattaa kuntien jokapäiväisessä toiminnassa syntyvät menot. Karkkilan kaupunki hallitsee maksuvalmiusriskiä päivittäisellä kassavarojen seurannalla, jossa apuna käytetään Taitoan laatimaa kassaennustetta. Näin kaupunki pystyy varautumaan ennalta menoihin eikä maksuvalmius vaarannu. Suomen hyvän maksuluokituksen ja kehittyneiden rahoitusmarkkinoiden myötä suomalaisilla kunnilla ei ole myöskään ongelmia saada luottoja.

Takausriski liitetään usein kunnissa tilanteisiin, joissa kunta on elinkeinoelämän edistämiseksi ollut takamassa esimerkiksi kuntaan tulevan uuden yrityksen lainoja tai tilanteita, joissa kunta toimii eräänlaisena vakuutena omistamassaan osakeyhtiössä. Karkkilan kaupunki on hallinnut takauksiin liittyvää riskiä pyytämällä vastavakuuden takauksille. Karkkilan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.2017 on 43 248 316 euroa ja osuus takauskeskuksen rahastosta on 32 282,00 euroa. Lisäksi kaupunki on taannut Tuorilan Vapaaehtoispalokunnan lainan kaupunginvaltuuston päätöksellä 10.11.2014 ja 12.12.2016 päätettiin takaus Helsingintien pallokenttähankkeelle.

Kaupunki on varautunut vahinkoriskeihin vakuutuksilla. Vuodesta 2015 alkaen vakuutukset ovat olleet vakuutusyhtiö Fenniassa. Lakisääteisten tai sen luonteisten vakuutusten lisäksi kaupungilla on yritysturvavakuutus (Omaisuus-, keskeytys- ja vastuuvakuutukset) sekä kaupungin toiminnassa mukana oleville ryhmätapaturma- ja matkavakuutus. Vakuuttamalla kaupunki on varautunut kiinteää ja irtainta omaisuutta kohtaviin vahinkoihin, vastuuvahinkoihin, toiminnan keskeytysvahinkoihin sekä tapaturmiin.

2.4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja

toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kuntalakiin, hallintosääntöön sekä niitä täydentäviin ohjeisiin ja määräyksiin ja niissä määriteltyihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin.

Karkkilan kaupungin 1.3.2010 § 43 hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaan sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginvaltuuston lisäksi kaupunginhallitus sekä lautakunnat. Sisäinen valvonta on osa hyvää johtamis- ja hallintotapaa ja sen tarkoitus on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, varojen ja resurssien turvaaminen, lakien ja johdon ohjeiden mukainen toiminta sekä riittävä ja luotettava tieto. Kaupunginjohtaja ja kaupunginhallitus sekä muut tilivelvolliset ovat vastuullisia sisäisen valvonnan ja siihen kuuluvan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisestä ja asianmukaisesta toimivuudesta. Hallinnon järjestämiseksi valtuusto on hyväksynyt hallintosäännön, jossa määrätään kaupungin eri viranomaisista sekä heidän toiminnasta, toimivallan jaosta ja tehtävistä.

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Kaupunginhallituksen selonteko perustuu lautakuntien käsittelemiin kyselylomakkeisiin joissa tilivelvolliset ovat antaneet arviot sisäisen valvonnan nykytilasta. Kyselylomakkeella pyydettiin arvioimaan seuraavia sisäisen valvonnan osa-alueita asteikolla 1 -5 (heikko- kiitettävä).

- Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen
- Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus
- Riskienhallinnan järjestäminen
- Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta
- Sopimustoiminta
- Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Arvioiden mukaan Karkkilan kaupungin sisäinen valvonta on likimain hyvällä tasolla (4,1). Toimielinkohtainen vaihteluväli on 3,5 – 4,0. Tilivelvollisten arvioiden perusteella voidaan todeta seuraavaa sisäisen valvonnan eri osa-alueista:

- Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen on arviointien perusteella hyvällä, lähes kiitettävällä, tasolla (4,6).
Toimialoille ei ole kohdistunut oikeusseuraamuksia vuoden 2017 aikana.
- Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus on arvioiden perusteella hyvällä tasolla (4,0). Käyttötaloutta seurataan vähintään kuukausittain lautakunnissa ja hallituksessa. Valtuustoon nähden sitovan toimintakatteen ylityksiä on vuonna 2017 muodostunut ainoastaan kasvatus- ja opetuslautakunnassa. Muuten toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin vuonna 2018.
Investointien osalta on tapahtunut ylityksiä terveysaseman osalta. Etenkin teknisen lautakunnan tulee kehittää alaisuudessaan tapahtuvaa investointien hallintaa ja seurantaa, jotta vastaavia ylityksiä ei tapahdu jatkossa. Kaupunginvaltuusto on asianmukaisesti käsitellyt investointien ylitykset.
- Arvio riskienhallinnan järjestämisestä on vuonna 2017 parantunut vuodesta 2016. Se saa keskiarvoksi tyydyttävän 3,8 (2016 3,2). Vuoden 2016 toimintaa riskien osalta arvioitiin kuntaliiton suosituksen mukaisesti. Riskienhallinnan ja sisäisenhallinnan työkaluja kehitetään vuoden 2017 ja 2018 aikana. Tarkoitus on kaupungille laatia uusi sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan ohje. Lautakunnat ovat myös laatineet omia ohjeistuksiaan.
- Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta on arviointien perusteella Karkkilassa hyvällä tasolla (4,0). Karkkilan kaupunki kuuluu julkisen hankintalain piiriin. Hankintaohjeita noudatetaan niin tavaroiden kuin palvelujen hankinnassa. Kaupungin kiinteistöt ovat teknisen lautakunnan alaisuudessa toimivan tilapalveluiden vastuulla. Hankintarajat on hyväksytty toimielimissä. Omaisuuden hoitoon liittyen myös korjausvelkaa on saatu pienennettyä saneeraushankkeiden myötä.

Hankintojen osalta ollaan laatimassa hankintapolitiikkaa ja uutta hankintaohjeistusta. Vuoden alusta otettiin käyttöön Cloudian hankintaohjelma.

- Sopimustoiminta on arviointien perusteella noussut tyydyttävästä (3,4) hyvälle tasolle (4,0). Sopimustoiminnassa on koettu kuitenkin puutteita muun muassa seurannassa, joka on nähty henkilöriippuvaisena ja siten riskialttiina. Uusissa sopimuksissa on tärkeää panostaa niiden selkeyteen ja sopimustekniseen aukottomuuteen. Vuoden 2016 aikana ei ole tehty sopimuksia, jossa olisi havaittu sopimusteknisiä ongelmia. Vuoden 2017 toiminnallisissa tavoitteissa on sopimuksen hallinnan parantaminen. Se ei toteutunut, koska vasta vuoden 2018 alussa ollaan ottamassa käyttöön Cloudian sopimuksenhallintaohjelma. Ohjelmaan on tarkoitus viedä kaikki kaupungin sopimukset. Samalla ne tarkastetaan ja päivitetään ajan tasalle. Myös sopimuksia, joita ei ole laadittu laaditaan. Tämä työ aloitettiin jo vuonna 2017.
- Sisäisen tarkastuksen tasoa pidetään Karkkilan kaupungissa tyydyttävänä (3,8) mutta sekin on noussut vuoden takaisesta 0,4 yksikköä. Sisäistä tarkastusta ohjaa vuonna 2010 hyväksytty sisäisen valvonnan ohje. Ohjeen päivittämiselle ja jalkauttamiselle osaksi jokapäiväisiä toimintaprosesseja on selkeä tarve. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje ja sitä myötä käytännöt pyritään päivittämään vuoden 2018 aikana. Myös riskienhallintakoulutusta järjestetään.

Kaupunginhallitus toteaa, että arvioinnit on käsitelty asianomaisissa päättävissä toimitelmissä, jolloin tieto puutteista ja korjaustarpeista on otettu käsittelyyn. Sisäinen valvonta tuottaa riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan noudattamisesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee kuitenkin kehittää etenkin riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen osalta.

Vuoden 2018 aikana on käynnistetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivittämistyö. Päivittämistyön lisäksi esimiehille ollaan järjestämässä riskienhallintakoulutusta huhtikuussa. Samalla on tarkoitus miettiä kaupungin riskienhallintaprosessia, joka tullaan uuden ohjeen myötä hyväksyttämään kaupunginhallituksessa vuoden 2018 aikana.

3 TULOKSEN MUODOSTUMINEN

3.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA 1000 €	2017	2016
Toimintatuotot	6 468	6 682
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-52 210	-51 931
Toimintakate	-45 742	-45 249
Verotulot	31 558	31 568
Valtionosuudet	17 417	17 550
Rahoitustuotot ja -kulut	-246	-416
Korkotuotot	25	22
Muut rahoitustuotot	123	122
Korkokulut	-631	-555
Muut rahoituskulut	237	-5
Vuosikate	2 987	3 453
Poistot ja arvonalentumiset	-2 761	-2 465
Satunnaiset erät	-38	-21
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut	-38	-21
Tilikauden tulos	187	967
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	187	967

TUNNUSLUVUT	2017	2016
Toimintatuotot/ Toimintakulut %	12,39	12,87
Vuosikate/ Poistot %	108,15	140,11
Vuosikate/ Asukas €	335,56	387,52
Asukasmäärä	8 900	8 911

Tilikauden tuloksen muodostuminen kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitus rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä johdettujen tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyys. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Tilikauden tulojen riittävyys menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista 12,39 % (2016 12,87 %)

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla ja muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa, millainen osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloin ja valtionosuuksin.

Osuus toimintatuottojen rahoituksesta on laskenut vuoden aikana 0,48 prosenttia. Osuus toimintatuottojen rahoituksesta on heikentynyt 1,08 prosenttia kahden viimeisen vuoden aikana. Kuntien ja kuntayhtymien vastaava luku ennakkotilinpäätöksessä on ollut 25,1 prosenttia. Kaikkien kuntien ja kuntayhtymien luku on päinvastoin parantunut viime vuosina.

Toimintakate -45 742 134 € (2016 -45 249 314 €)

Toimintakate on kasvanut eli heikentynyt vuodessa 492 820 euroa eli 1,09 prosenttia. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakate on pienentynyt ennakkotilinpäätöksen 2017 mukaan 0,9 prosenttia.

Vuosikate 108,15 prosenttia poistoista ja 335,56 €/asukas (2016 140,11 % ja 387,52 €/asukas)

Tunnusluku osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Tunnusluvun ollessa 100 % oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vuosikate on yli 100 prosenttia ja sen mukaan tulorahoitus riittää investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Väittämää heikentää se, että poistot ja arvonalentumiset eivät vastaa kunnan keskimääräistä investointitasoa vaan investointitaso on korkeampi. Koko maan vuosikate %:ia poistoista vuonna 2017 ennakkotilinpäätöksen mukaan oli 150 % ja vuosikate asukasta kohden oli 585 euroa.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikate ei kuitenkaan yksistään riitä kuvaamaan tulorahoituksen riittävyyttä. Tässä kohdin pitää myös huomioida rahoituslaskelman lainanlyhennykset.

Kunnan vuosikate on positiivinen ja näin ollen riittävä. Vuosikate on kuitenkin heikentynyt vuodesta 2016 31,9 prosenttia.

Tilikauden tulos 186 779 € (2016 967 392 €)

Tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tilikauden tulos on ennakoitua talousarviota, joka oli alijäämäinen huomattavasti parempi.

4 TOIMINNAN RAHOITUS

4.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan kaupungin rahan lähteet ja rahan käytöt tilikauden ajalta. Rahoituslaskelma päättyy kuvaamaan muutosta kassavaroissa eli sitä, lisääntyvätkö vai vähenivätkö kaupungin kassavarat tilikauden aikana.

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 987	3 453
Satunnaiset erät	-38	-21
Tulorahoituksen korjauserät	-597	-195
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 710	-10 339
Rahoitusosuudet investointeihin	4	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	611	199
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 744	-6 902
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		12 675
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 240	-5 540
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 500	500
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 056	-996
Rahoituksen rahavirta	2 316	6 639
Rahavarojen muutos	-1 429	-263
Rahavarat 31.12	610	2 038
Rahavarat 01.01	2 038	2 301
TUNNUSLUVUT	2017	2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-16 045	-16 058
Investointien tulorahoitus, %	44,53	33,40
Lainanhoitokate	0,53	0,66
Kassan riittävyys, pv	3,39	10,88
Asukasmäärä	8 900	8 911
Kassastamaksut, M €	65	68

Investointien tulorahoitus, %
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$
Pääomamenojen tulorahoitus, %
= $100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset})$
Lainanhoitokate
= $(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$
Kassan riittävyys (pv)
= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Rahoituslaskelmaan kootaan kaupungin rahan lähteet ja rahan käytöt tilikauden ajalta. Rahoituslaskelma kuvaa muutosta kassavaroissa eli sitä, lisääntyvätkö vai vähenivätkö kaupungin kassavarat tilikauden aikana.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta -16 045 € (2016 -16 058 €)

Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä.

Jos tunnusluku on positiivinen, määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirta ei saisi olla pysyvästi negatiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirta on ollut Karkkilan kaupungissa negatiivinen jo usean vuoden ja heikentynyt vuodesta 2015 6 382 euroa (v 2015 -9 663 €). Negatiivisuus johtuu suurista investoinneista ja pienenevästä vuosikatteesta.

Investointien tulorahoitus 44,53 % (2016 33,40 %)

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Investoinneista Karkkilassa 55,5 % on rahoitettu muulla kuin tulorahoituksella eli pääasiassa lainarahoituksella.

Lainanhoitokate 0,53 % (2016 0,66 %)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokate on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä luvun ollessa 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden.

Karkkilan lainanhoitokyky oli heikko vuonna 2017 ja se on heikentynyt vuodesta 2016. Se on heikentynyt jo toisen perättäisen vuoden.

Kassan riittävyys 3,39 päivää (2016 10,88 päivää)

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

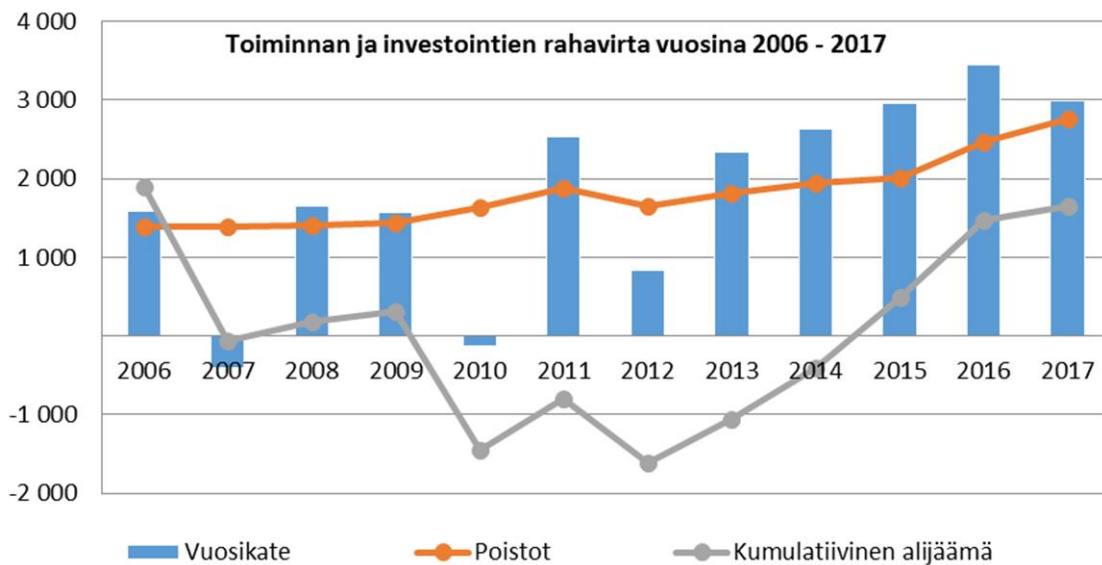
Kassan riittävyys on pienentynyt.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulos, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Toiminnan rahavirta muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen mahdollisesti esiintyvistä satunnaisista eristä. Näiden lisäksi huomioidaan tulorahoituksen kirjanpidolliset korjaukset.

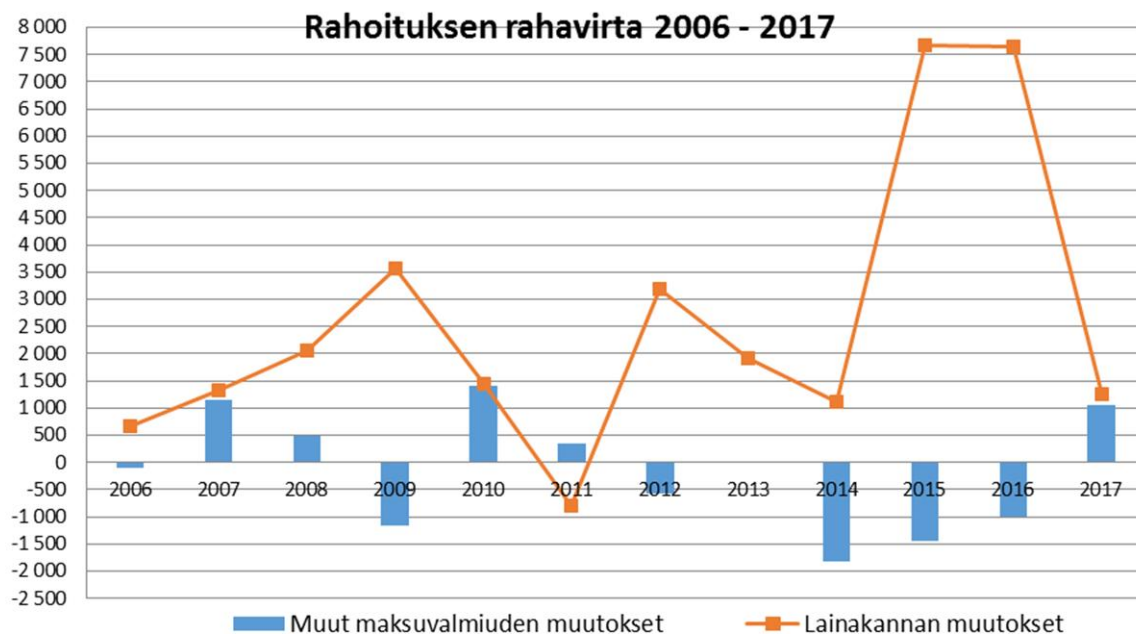
Karkkilan kaupungin toiminnan rahavirta vuonna 2017 oli 2,35 miljoonaa euroa. Investointien rahavirta muodostuu käyttöomaisuuden investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä myyntituloista. Kaupungin investointimenojen määrä oli tilikaudella noin 6,10 miljoonaa euroa. Vastaavien hyödykkeiden luovutustulot olivat 611 tuhatta euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 3,74 miljoonaa euroa alijäämäinen.



(1 000 €)

Rahoituksen rahavirta



(1000 €)

4.2 Tase ja sen tunnusluvut

Tase ja siitä laskettavat tunnusluvut kuvaavat tilipäätöspäivän mukaista rahoituksen rakennetta. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE 31.12.2017 (1000 €)

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	67 763	63 832
Aineettomat hyödykkeet	82	152
Aineettomat hyödykkeet	34	59
Muut pitkävaikutteiset menot	49	92
Aineelliset hyödykkeet	56 186	52 185
Maa- ja vesialueet	8 947	8 935
Rakennukset	38 456	31 459
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 651	7 612
Koneet ja kalusto	1 094	1 441
Muut aineelliset hyödykkeet	6	6
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	31	2 732
Sijoitukset	11 495	11 495
Osakkeet ja osuudet	11 495	11 495
Muut lainasaamiset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19	20
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	19	20
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 839	6 286
Vaihto-omaisuus		4
Aineet ja tarvikkeet		4
Saamiset	3 229	4 244
Pitkäaikaiset saamiset	1 436	1 786
Muut saamiset	1 436	1 786
Lyhytaikaiset saamiset	1 793	2 458
Myyntisaamiset	1 008	621
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	527	669
Siirtosaamiset	258	1 167
Rahoitusarvopaperit	35	35
Osakkeet ja osuudet	35	35
Rahat ja pankkisaamiset	574	2 003
VASTAAVAA	<u>71 621</u>	<u>70 138</u>

VASTATTAVAA	2017	2016
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	9 004	8 818
Peruspääoma	7 347	7 347
Muut omat rahastot	4	4
Edellisten kausien ylijäämä (+)/alijäämä(-)	1 467	500
Tilikauden ylijäämä(+)/alijäämä(-)	187	967
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	36	37
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	19	20
Muut toimeksiantojen pääomat	17	17
VIERAS PÄÄOMA	62 581	61 283
Pitkäaikainen	30 971	36 724
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 445	36 205
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muut velat, Vhl:n liittymismaksut	526	519
Lyhytaikainen	31 609	24 559
Joukkovelkakirjalainat	23 000	15 500
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 760	6 240
Lainat julkisyhteisöiltä	0	
Lainat muilta luotonantajilta	0	
Saadut ennakot	8	11
Ostovelat	1 003	913
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	355	376
Siirtovelat	1 483	1 520
VASTATTAVAA	<u>71 621</u>	<u>70 138</u>

TUNNUSLUVUT	2017	2016
Omavaraisuusaste (%)	12,57	12,57
= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$		
Suhteellinen velkautuneisuus, %	112,86	109,81
= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$		
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	113,16	109,95
= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$		
Lainakanta 31.12. (1000 €)	59 205	57 945
= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$		
Lainakanta 31.12. , € / Asukas	6 652,25	6 502,64
Kertynyt Yli-/Alijäämä (1000 €)	1 654	1 467
Kertynyt Yli-/Alijäämä, € / Asukas	185,85	164,66
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
asukasluku	8 900	8 911
Oman pääoman sidottujen erien osuus, %	10,26	10,48
Rahoitusvarallisuus, e/asukas	-6 599,30	-6 171,07

Omavaraisuusaste 12,57 % (2016 12,57 %)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 65 – 70 %:n omavaraisuutta. 50 % ja sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Karkkilassa omavaraisuusaste on huomattavasti alle tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus 112,86 % (2016 109,81 %)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus on kasvanut viimeisten kahden vuoden aikana.

Kertynyt ylijäämä 1,654 milj. € (2016 1,467 milj. €)

Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Vuoden 2017 positiivinen tulos nostaa kertyneen ylijäämän määrää taseessa.

Kertynyt ylijäämä/asukas 185,85 € (2016 164,66 €)

Kertynyt ylijäämä nousi vuodesta 2016.

Lainakanta 31.12.2017 oli 59,21 milj. € (2016 57,95 milj. €)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat €/asukas 6 652,25 € (2016 6502,64)

Asukaskohtainen lainamäärä nousi 149 €/asukas vuonna 2017. Koko maassa ennakotilinpäätöstietojen mukaan lainat/asukas oli 2 921 €. Koko maan lainakanta pieneni 0,6 prosenttia.

Karkkilan lainakanta on huomattavasti kuntien keskimääräistä lainakantaa korkeampi.

Velat ja vastuut %:ia käyttötuloista 113,16 % (2016 109,95 %)

4.3 Kokonaistulot - ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -menokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT JA -MENOT			
TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	6 468	Toimintakulut	-52 210
Verotulot	31 558	- Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	17 417	Korkokulut	-631
Korkotuotot	25	Muut rahoituskulut	237
Muut rahoitustuotot	123	Satunnaiset kulut	-38
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-597	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
Investoinnit		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	611	Investointimenot	-6 710
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 590
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	6 850	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	62 458	Kokonaismenot yhteensä	-64 943
Täsmäytys			
Kokonaistulot-Kokonaismenot	-2 484 354,45		
Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos =	-2 484 354,45		

Karkkilan kaupungin kokonaistulot kuluneella tilikaudella olivat 62,46 miljoonaa euroa. Suurin tuloerä muodostuu verotuloista, jonka osuus kokonaistuloista on 50,53 %. Kokonaismenot olivat tilikaudella 64,94 miljoonaa euroa. Olennaisin menoerä koostuu toimintakuluista, joiden osuus kokonaismenoista on 80,39 %. Kokonaismenot olivat 2 485 000 euroa kokonaistuloja suuremmat, kun vuonna 2015 tulot olivat 732 000 euroa kokonaismenoja suuremmat.

5 KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

5.1 Kaupunkikonsernin rakenne

Karkkilan kaupunkikonserniin kuuluivat 31.12.2017 seuraavat yhteisöt:

Konsernitaseeseen yhdisteltävät yhteisöt	Omistuosuus
--	-------------

Kuntayhtymät:

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri	0,88	%
Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä	9,48	%
Eteva	1,99	%
Uudenmaan liitto	0,82	%
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	3,45	%
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	24,00	%

Tytäryhteisöt:

Kiinteistöosakeyhtiö Sorvirinne	80,00	%
---------------------------------	-------	---

Osakkuusyhteisöt:

Kiinteistö Osakeyhtiö Karkkilan Yrittäjätie 53	25,00	%
--	-------	---

5.2 Kaupunkikonsernin ohjaus

Kaupunginvaltuuston 6.9.2010 § 45 hyväksymällä kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen ja käytäntöjen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Konserniohjeen lisäksi kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevan suosituksen kuntakonsernissa. Suosituksella täydennetään muun muassa lakisäätteisiä menettelytapoja ja Karkkilan kaupungin konserniohjeissa antamia ohjeita. Suosituksella on tarkoitus yhtenäistää ja vakiinnuttaa konserniohjauksen kannalta konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden johtamis- ja hallintokäytännöt ja siten varmistaa, että tytäryhtiöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, tulostietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta, riskien hallinta sekä se, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuus turvaten. Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva suositus ohjaa myös yleisohjeena kaupunkia yhtiökokouksessa edustavia ja muita kaupungin puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

Konserniohjeen mukaan konsernin valvonnasta vastaa konsernijohto. Kuntalain ja kaupungin hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja sekä toimialajohtajat. Kaupungin johtoryhmä on nimennyt jokaisen konserniyhteisön seurantaan varten viranhaltijan.

5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt ovat pieniä, joten yhtiöiden vaikutus konsernilaskelmissa on pieni. Kuntayhtymien vaikutus on taloudellisesti paljon suurempi, vaikka kaupungin omistus kuntayhtymissä on pieni. Suurin vaikutus on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirillä ja Perusturvakuntayhtymä Karviaisella.

Kiinteistö Oy Sorvirinne

Rakennukset sijaitsevat kaupungin omistamalla vuokratontilla, jonka pinta-ala on 6.918m². Asuntopinta-ala on 1.555 m². Rakennusten valmistumisvuosi on 1989. Yhtiössä on 35 asuntoa ja yksi yhtiön hallussa oleva huoneisto, jonka alakerrassa on pannuhuone. Kaupungin omistamia asuntoja on yhteensä 28. Hallituksen ehdotus tilikauden tuloksen käsittelyksi on, että tilikauden tulos 2,04 euroa kirjataan vapaan pääoman lisäykseksi ja että osinkoa ei jaeta. Verotuksellisesti tuloksen tasaamiseen on käytetty aiempien vuosien tappioita, jotta tuloksesta ei tarvitse maksaa veroa. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä on, että toiminta jatkuu edellisten vuosien kaltaisena.

Kiinteistöosakeyhtiö Karkkilan Yrittäjätie 53

Rakennus sijaitsee 3705 m² tontilla. Kaupungin omistaman tuotantotilan pinta-ala on noin 197 m². Rakennuksen rakennusvuosi on 1988. Tila on kokonaan painopalvelualan yrityksen käytössä. Tilikauden tulos oli -3 604,86 euroa.

5.4 Selonteko konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on 6.9.2010 § 45 hyväksynyt kaupungin konserniohjeen. Ohje sisältää toimenpiteitä tavoitteiden asettamisesta, kokousedustajien ohjeistamisesta, riskienhallinnasta sekä raportoinnista ja valvonnasta. Kaupunginhallitus nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin sekä antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavassa elimessä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallitus ja lautakunnat sekä konsernijohtoon viranhaltijat seuraavat konsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekevät tarvittaessa ehdotuksia kehittämisestä. Seurantavastuullisen viranhaltijan ja luottamushenkilön roolia ja yhteistoimintaa uudistetaan tulevaisuudessa uuden kuntalain mukaisesti konserniohjeen päivitystyössä.

Tilinpäätöksen yhteydessä käydään läpi kuntayhtymien sekä tytär- ja osakkuusyhteisöjen taloudellinen tilanne ja toiminta edelliseltä vuodelta. Konserniin kuuluvien yhteisöjen tulee raportoida säännöllisesti kaupungille. Tarve laajempaan ja kokonaisvaltaiseen riskien arviointiin ja hallintaan on olemassa ja sisäisen valvonnan ohjeistus tulee tarvittaessa päivittää.

5.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhteydenpito konserniyhteisöjen ja omistajan välillä on lisääntynyt, mikä parantaa mahdollisuuksia konserniyhteisöjen ohjaukseen. Konsernivalvonta ja omistajaohjaus vaativat edelleen kehittämistä. Jotta talouden ja toiminnan ohjausvaikutus ja luotettavuus parantuisi, suunnitteluun, seurantaan, raportointiin ja sopimuksiin tulee kiinnittää huomioita. Tulevien investointien pitkäjänteiseen ja huolelliseen suunnitteluun tulee panostaa.

Kiinteistöosakeyhtiö Sorvirinteen osalta kaupunki tulee jatkamaan asuntojen myymistä niiden vapauduttua. Sama myyntitavoite on kiinteistöosakeyhtiö Yrittäjäntie 53 osalta. Konserniin yhdisteltäviin yhteisöihin saattaa lähitulevaisuudessa tulla muutoksia mahdollisten sosiaali- ja terveystoimen rakenneuudistusten myötä.

5.6 Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA 1000 €	2017	2016
Toimintatuotot	50 714	49 149
Toimintakulut	-97 194	-95 747
Osuus osakkuusyht.voitosta+/tappiosta-	1	-1
 Toimintakate	 -46 479	 -46 599
 Verotulot	 31 553	 31 563
Valtionosuudet	19 650	20 097
 Korkotuotot	 32	 31
Muut rahoitustuotot	131	127
Korkokulut -	-650	-582
Muut rahoituskulut -	132	-111
**Rahoitustuotot ja kulut yht.	-355	-535
 Vuosikate	 4 370	 4 526
 Suunnitelman mukaiset poistot	 -4 073	 -3 764
Omistuksen eliminointierot	-9	0
Arvonalentumiset	0	-12
Satunnaiset tuotot+/kulut-	22	0
Tilikauden tulos	309	751
 Tilinpäätössiirrot	 3	 -2
Vähemmistöosuudet	3	1
 Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	 316	 749
 TUNNUSLUVUT	 2017	 2016
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	52,2	51,3
Vuosikate / Poistot, %	107,3	120,3
Vuosikate, euroa / asukas	490,4	507,9
Asukasmäärä	8 900	8 911

5.7 Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut

KONSERNIRAOITUSSLASKELMA 1000 €	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 370	4 526
Satunnaiset erät	22	0
Tilikauden verot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-621	-201
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 595	-11 721
Rahoitusosuudet investointimenoihin	22	5
Pysyvien vastaavien luovutustulot	738	221
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 064	-7 170
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2	-1
Antolainasaamisten vähennykset	0	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	735	13 687
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 432	-1 154
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 500	-5 040
Oman pääoman muutokset	-20	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po muutos	24	2
Vaihto-omaisuuden muutos	34	-37
Saamisten muutos	175	835
Korottomien velkojen muutos	501	-869
Rahoituksen rahavirta	2 516	7 424
Rahavarojen muutos	-1 548	254
Rahavarat 31.12.	5 466	7 014
Rahavarat 1.1.	7 014	6 761
	-1 548	253
TUNNUSLUVUT	2017	2016
Investointien tulorahoitus, %	51,0	38,6
Pääomamenojen tulorahoitus, %	29,1	35,2
Lainanhoitokate	0,7	2,9
Kassan riittävyys, pv	18	23
Kassastamaksut M €	113	109

5.8 Konsernitase ja tunnusluvut

KONSERNITASE VASTAAVAA	1000	€	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT			73 469	69 117
Aineettomat hyödykkeet			384	496
Aineettomat oikeudet			97	75
Muut pitkävaikutteiset menot			287	419
Ennakkomaksut			0	2
Aineelliset hyödykkeet			67 131	62 717
Maa- ja vesialueet			9 240	9 200
Rakennukset			46 212	38 903
Kiinteät rakenteet ja laitteet			8 013	7 988
Koneet ja kalusto			2 505	2 673
Muut aineelliset hyödykkeet			63	64
Enn.maksut ja keskeneräiset			1 097	3 889
Sijoitukset			5 955	5 904
Osakkuusyhteisöosuudet			196	179
Muut osakkeet ja osuudet			5 744	5 710
Joukkovelkakirjalainasaamiset			0	0
Muut lainasaamiset			3	3
Muut saamiset			12	12
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			132	147
VAIHTUVAT VASTAAVAT			11 044	12 801
Vaihto-omaisuus			355	389
Saamiset			5 223	5 398
Pitkäaikaiset saamiset			1 451	1 793
Lyhytaikaiset saamiset			3 771	3 605
Rahoitusarvopaperit			1 019	1 118
Rahat ja pankkisaamiset			4 448	5 896
VASTAAVAA YHTEENSÄ			<u>84 645</u>	<u>82 065</u>

VASTATTAVAA	2017	2016
OMA PÄÄOMA	11 342	11 061
Peruspääoma	7 347	7 347
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	1 250	1 253
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	2 430	1 712
Tilikauden yli- / alijäämä	316	749
 VÄHEMMISTÖOSUUDET	 32	 31
 PAKOLLISET VARAUKSET	 472	 487
Eläkevaraukset	9	10
Muut pakolliset varaukset	463	477
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	 197	 187
 VIERAS PÄÄOMA	 72 602	 70 298
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	34 019	39 253
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	549	542
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	28 957	21 921
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 076	8 583
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 84 645	 82 065

TUNNUSLUVUT	2017	2016
Omavaraisuusaste %	13,4	13,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	71,2	69,7
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	76,6	74,2
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, 1000 €	2 746	2 461
Kertynyt ylijäämä+/alijäämä, € / asukas	308	276
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	62 977	61 174
Konsernin lainat, € / asukas	7 076	6 865
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	3	3
Asukasmäärä	8 900	8 911
 Oman pääoman sidottujen erien osuus, %	 10,2	 10,5
Rahoitusvarallisuus, e/asukas	-6 957	-6 496

6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

Karkkilan kaupunginhallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä 186 779,16 euroa siirretään kokonaisuudessaan ylijäämänä taseen omaan pääomaan edellisiltä tilikausilta kertyneisiin yli-/alijäämiin.

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan taseen sisältäessä kattamattomia alijäämiä, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainottamisen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen kaupungin taseessa on 1 654 070,24 euroa ylijäämää.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion toteutuminen -kohdassa selvitetään valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaupunginvaltuusto hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Kaupunginvaltuustoon nähden sitoviksi eriksi on käyttötalousosassa määritelty toimitelmien sekä Perusturvakuntayhtymä Karviaisen ulkoinen toimintakate. Kaupunginhallituksen alaisen luottamustoimihallinnon toimintakatetta laskettaessa ei oteta huomioon pysyvien vastaavien myynnistä kertyviä myyntivoittoja tai myyntitappioita.

Investointiosan määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia taseen päälajeittain eli aineettomat oikeudet, maa- ja vesialueet, osakkeet ja osuudet, koneet, kalusto ja kuljetusvälineet, rakennukset ja rakennelmat sekä kiinteät rakenteet ja laitteet. Myös talousarviossa esitetyt toiminnalliset tavoitteet on määritelty sitoviksi. Sitovuus tarkoittaa sitä, että tavoitteista ei voida poiketa ilman kaupunginvaltuuston päätöstä.

1.1 Käyttötalousosan toteutuminen

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut määrärahat ja tuloarviot sekä niiden sitovat toimintakatteet Perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja toimitelmien osalta. Nämä määrärahat ovat talousarvion ja toteuman osalta esitetty kaupunginhallituksen sekä lautakuntien toimintakertomuksissa sivuilla 43 – 63 kokonaisuudessaan ja palvelualueittain. Mukaan on otettu myös lisätietoa tuomaan vastuualuetta tarkemmat erittelyt. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perustelut suurimmille poikkeamille.

1.1.1 Keskusvaalilautakunta

KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 152	-21 300	-21 300	-25 166	-3 866
Sisäiset kulut	0			-1 869	-1 869
Toimintakate	-1 152	-21 300	-21 300	-27 035	-5 735
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset					
Muut laskennalliset kustannukset					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 152	-21 300	-21 300	-27 035	-5 735

Keskusvaalilautakunta toimittaa ne tehtävät, mitkä sille vaalilain mukaan kuuluvat. Keskusvaalilautakunnan käytännön toimintaa hoidettiin kaupunginhallituksen alaisessa päätöksenteossa ja johtamisessa. Vuoden 2017 huhtikuussa järjestettiin kuntavaalit.

1.1.2 Tarkastuslautakunta

TARKASTUSLAUTAKUNTA					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-17 827	-20 800	-20 800	-22 093	-1 293
Sisäiset kulut	-151	-300	-300	-23	278
Toimintakate	-17 978	-21 100	-21 100	-22 116	-1 016
Laskennalliset kustannukset					0
Poistot ja arvonalennukset					
Muut laskennalliset kustannukset					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-17 978	-21 100	-21 100	-22 116	-1 016

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet (Kuntalaki § 121). Valtuuston valitseman tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä. Tarkastuslautakunnan määrärahaehdotukset hyväksyy kaupunginhallitus. Käytännön toimintaa hoidetaan kaupunginhallituksen alaisessa päätöksenteossa ja johtamisessa.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2017 yhteensä kymmenen kertaa. Näistä vanha lautakunta kokoontui kuusi ja uusi neljä kertaa. Tilintarkastuspäiviä Karkkilan kaupungissa tehtiin varsinaisen tarkastajan ja aputarkastajan toimesta yhteensä noin 22.

Tilintarkastuspalvelujen kilpailutus tehtiin keväällä 2017. Kilpailutuksen voitti BDO Audiator Oy Ab. Kilpailutuksen myötä tilintarkastusyhteisö pysyi samana mutta tilintarkastaja vaihtui.

1.1.3 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa valtuuston alaisuudessa Karkkilan kaupungin toimintaa.

Kaupunginhallitus sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja hallinnon toiminnan sekä niille varatut määrärahat. Kaupunginhallituksen alaisuuteen on myös budjetoitu Perusturvakuntayhtymä Karviaisen määrärahat.

Talouden toteutuminen

KAUPUNGINHALLITUS					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	740 040	257 800	328 080	486 262	158 182
Sisäiset toimintatuotot	1 251 318	103 420	103 420	100 101	-3 319
Toimintakulut	-33 070 827	-33 250 206	-33 796 240	-33 247 736	548 504
Sisäiset toimintakulut	-187 476	-180 962	-180 962	-180 849	113
Toimintakate	-31 266 944	-33 069 948	-33 545 702	-32 842 222	703 480
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-649	-9 800	-9 800	-6 520	3 280
Muut laskennalliset kustannukset		1 439 510	1 439 510	1 364 207	-75 303
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 267 593	-31 640 238	-32 115 992	-31 484 535	631 457

Toimintatuottoja on kertynyt 158 182 euroa enemmän kuin mitä on talousarviossa varattu. Nämä muodostuvat avustuksista. Toimintakulut ovat alittuneet talousarvioon varatusta yhteensä 561 380 €.

Henkilöstö

Eläkkeelle hallinnosta vuonna siirtyivät henkilöstösihteeri, taloussihteeri ja hallinnonsihteeri. Yksi taloussihteereistä irtisanoutui vuoden 2017 aikana.

Näistä jätettiin täyttämättä 0,5 henkilöstösihteeri sekä 1,5 taloussihteerin tehtävää. Muut tehtävät täytettiin. Vastaavasti lisää henkilöitä palkattiin kotouttamisen toimintaa käynnistämään ja hoitamaan maahanmuuttokoordinaattori. Lisäksi kotouttamisen tukena toimivat elokuusta 2017 lähtien työllistämistuella palkattu pakolaisohjaaja ja siviilipalvelusmies.

Sisäisenä siirtona teknisen toimeen toimen alaisuuteen siirtyi helmikuussa 2017 yksi asianhallintasihteeri. Tämä siirto oli sovittu talousarviolaadinnan yhteydessä.

Toiminnan toteutuminen

Päätöksenteko ja johtaminen

Päätöksenteko ja johtaminen					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	455 505	0	0	11 791	11 791
Sisäiset toimintatuotot		0	0		
Toimintakulut	-30 541 053	-30 520 775	-31 020 775	-30 472 952	547 823
Sisäiset toimintakulut	-42 878	-36 703	-36 703	-38 063	-1 360
Toimintakate	-30 128 426	-30 557 478	-31 057 478	-30 499 224	558 254
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-649	-9 800	-9 800	-6 520	3 280
Muut laskennalliset kustannukset					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-30 129 075	-30 567 278	-31 067 278	-30 505 743	558 254

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii toimialoista erillinen Päätöksenteko ja johtaminen. Perustehtävänä on toimia kaupunginjohtajan johdolla kaupunkijohtamisen konserniohjaus-, kehittämis- ja edunvalvonta-tehtävissä sekä kuntademokratian hoidossa. Tarkoituksena on tukea kaupungin strategista ja operatiivista johtamista, tukea demokraattista päätöksentekoa, luoda edellytyksiä toimialojen toiminnalle sekä seurata toimialojen toimintaa. Lisäksi kaupungin elinvoimaisuuden edistämisestä huolehtiminen sekä sosiaali- ja terveystalouden seuranta kuuluvat Päätöksenteko ja johtamiseen.

Toimintatuottoja kertyi budjetoitua enemmän 11 791 euroa. Summa muodostuu perustoimeentulon valtionosuusmaksuista ja muusta valtionavusta liittyen Suomi.fi -portaalin rakentamiseen.

Toimintakate alittuu 558 254 euroa. Toimintakatteen alitus muutettuun talousarvioon nähden johtuu perusturvakuntayhtymä karviaisen lisämäärärahan käyttämättä jättämisestä loppulaskun ollessa 12 876 euroa. Karviaisen perusturvakuntayhtymän lisämäärärahan alitus johtui erikoissairaanhoidopiirin ylijäämän 189 820 euron ja kalliin hoidon tasausmaksun 260 913 euron palautuksista. Lisäksi perittävä osuus verokustannuksiin on toteutunut noin 20 000 euroa alaisempana ja Hopeakodin vuokratulot alittuvat 25 000 euroa.

Hallinnon palvelualue

Hallinnon palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	284 536	257 800	328 080	474 471	146 391
Sisäiset toimintatuotot	1 251 318	103 420	103 420	100 101	-3 319
Toimintakulut	-2 529 774	-2 729 431	-2 775 465	-2 774 785	681
Sisäiset toimintakulut	-144 598	-144 259	-144 259	-142 786	1 473
Toimintakate	-1 138 518	-2 512 470	-2 488 224	-2 342 998	145 226
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset					0
Muut laskennalliset kustannukset		1 439 510	1 439 510	1 364 207	-75 303
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 138 518	-1 072 960	-1 048 714	-2 342 998	-1 294 284

Hallinnon palvelualueen tehtävänä on tuottaa keskitetysti talous-, henkilöstö- ja hallintopalvelut ja antaa niihin liittyvää asiantuntijapalvelua kaupungin eri toimialoille. Työllisyydenhoidon koordinointi on osa hallinnon palvelualueetta.

Hallinnon palvelualueen tehtävänä on tuottaa keskitetysti talous-, henkilöstö- ja hallintopalvelut ja antaa niihin liittyvää asiantuntijapalvelua kaupungin eri toimialoille. Hallinnon palvelualueeseen kuuluvat myös elinkeinoasiat, palvelupiste Serveri, työllisyydenhoitoon ja kotouttamiseen liittyvä koordinointi.

Toimintatuottoja on saatu enemmän 146 000 euroa. Tämä muodostuu suurimmaksi osaksi saaduista tukien ja avustusten määrästä. Tuloja on saatu enemmän kotouttamisen avustuksia 37 000 euroa, elinkeinotoimessa noin 57 000 euroa enemmän joukkoliikenneavustusta ja henkilöstötoimessa työterveyshuollon korvauksia noin 30 000 euroa enemmän kuin budjetoitu.

Toimintakulut toteutuvat talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulut ovat alittuneet 107 000 euroa, avustukset ylittyneet noin 71 000 euroa (sakkomaksut).

Toimintakate hallinnon palvelualueella on 145 226 alhaisempi kuin mitä on budjetoitu vuodelle 2017.

Valtuuston nähdessä sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Aktiivisesti osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu-, johtamis- ja toimintakulttuuri
Talousarviovuoden tavoite	Varautuminen kuntalain, SOTE ja maakuntauudistuksen mukanaan tuomiin kuntaroolin muutoksiin
Toteutuma	Strategiatyö käynnistetty. Tarkoituksena on, että uusi valtuusto hyväksyy uuden kuntastrategian syksyllä 2017. Hallintosääntö on hyväksytty valtuustossa 8.5.2017 § 31.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Kaupungin strategiaprosessin käynnistäminen, kuntalain uudistusten ja muutosten täytäntöönpano sekä hallintosäännön uudistaminen vastaamaan kuntalakia
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja, toimialajohtajat

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Asukas- ja asiakaslähtöinen palvelu-, johtamis- ja toimintakulttuuri
Talousarviovuoden tavoite	Sähköisten palveluiden kehittäminen
Toteutuma	Suomi.fi portaali on käytössä. Sähköisten asiointipalvelujen kehittämistyötä jatketaan vuonna 2018. Kunta osallistuu digikuntakokeilu-hankkeeseen. Sopimuksenhallintaan aluksi kaavailtu käytössä olevan Dynasty -ohjelma ei sovellu sopimuksenhallintatyökaluksi. Tästä syystä talousarviossa 2017 ei ole varattu rahaa kyseisen ohjelman hankintaa varten, joten käyttötarkoitukseen sopiva ohjelma on saatu hankittua vasta vuoden 2018 alussa.
Toteutuu/ei toteudu	toteutuu kapa-lain osalta ja osittain sopimuksenhallinnan osalta vuonna 2017
Arviointikriteeri/mittari	KaPa-lain vaatimien uudistusten täytäntöönpano, sopimushallinta
Vastuhenkilö	talousjohtaja, toimialajohtajat

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työkykyinen henkilöstö
Talousarviovuoden tavoite	Työhyvinvointiohjelman luominen
Toteutuma	Työhyvinvointikysely henkilöstölle toteutettiin henkilöstölle 9.-31.1.2017. Tuloksia analysoitiin yhdessä esimiesten kanssa esimiestyöpajassa helmikuussa 2017. Esimiestyöpajassa sovittiin, miten tulokset puretaan yksikkötasolla. Tulokset on esitetty myös kaupunginhallitukselle. Vuoden 2017 keväällä laaditaan työhyvinvointisuunnitelmat tulosten pohjalta ja työsuojelutoimikunta laatii kaupungille uuden työhyvinvointiohjelman.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Henkilöstölle toteutettavan henkilöstökyselyn perusteella laaditaan kaupungin työhyvinvointiohjelma, johon määritellään tavoitteet, menetelmät ja mittarit henkilöstövision toteutumiseksi
Vastuhenkilö	toimialajohtajat

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Lainamäärän kääntäminen laskuun viimeistään vuonna 2017 Kumulatiivisen ylijäämän kerryttäminen
Talousarviovuoden tavoite	Investointiohjelman pelisääntöjen tarkistaminen, kustannustason seuranta
Toteutuma	Investointiohjelman kustannustaso tullaan määrittämään talousarvion 2018 laadinnan yhteydessä. Samalla tullaan laatimaan talousarvion yhteydessä läpikäytäväksi investointien edullisuuden ja vaikuttavuuden arviointi. Lisäksi laaditaan talousarvioon 2018 pidemmän tähtäimen (5 vuotta) investointiohjelma. Investointimääräraha arvioitiin tapauskohtaisesti tuleville vuosille; yhteensä 2 miljoonaa euroa. Kustannuksia seurataan kuukausittain. Suoritteet ja tunnusluvut määritellään taloustyöryhmän toimesta vuonna 2018.
Toteutuu/ei toteudu	Investointiohjelma toteutuu mutta palvelujen kustannustasovertailu suunnitellun Maisematyökalun kanssa ei toteudu. Suoritteet ja tunnusluvut käyttöön vuoden 2019 talousarvioon.
Arviointikriteeri/mittari	Valmis investointiohjelma, jossa on määritelty investointitaso, kustannustason kasvun tason määrittäminen ja sen toteutumisen seuranta
Vastuhenkilö	kaupunginjohtaja, talousjohtaja ja toimialajohtajat

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Työllisyystilanteen parantaminen
Talousarviovuoden tavoite	Työllisyyden hoidon suunnittelu, kehittäminen ja toteutus
Toteutuma	Työllisyystilannetta pyritään ehkäisemään erilaisin keinoin. Tammikuussa hallitus teki päätöksen nuorten kesätyösetelien myöntämisestä. Lisäksi hallitus hyväksyi rekrytointilisän myöntämisen mallin yhdistyksille ja yrityksille. Muita aiemmin jo olemassa olevia työllistämisen hoitoon liittyviä toimenpiteitä nuorten osalta ovat: Ruukinpajan kuntouttava työtoiminta, työkokeilumahdollisuudet ja oppisopimuskoulutus. Aikuisille suunnatut työllistymistä edistäviä toimenpiteitä ovat: velvoitetyöllistäminen kaupungin eri yksiköihin, puistoryhmä, suomen kielen ryhmä, Werstaan tarjoama toiminta.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu. Erilaisia toimenpiteitä tehty mutta sakkomaksut siitä huolimatta nousussa
Arviointikriteeri/mittari	Sakkomaksujen minimointi
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja, talousjohtaja

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Karkkilan elinkeino- ja yrityselämän kilpailukykyyn vahvistaminen
Talousarviovuoden tavoite	Yritystoiminnan vetovoimaisuuden ja positiivisen kuntamaailman lisääminen
Toteutuma	Karkkila uudisti elinkeino-ohjelmansa vuoden 2016 lopussa. Uudistetun ohjelman visiona on tehdä Karkkilasta Uudenmaan yrittäjäystävällisin kunta vuoteen 2020 mennessä. Tämän saavuttamiseksi kaupungilla tulee olla positiivisempi maine, sen tulee tarjota joustava toimintaympäristö yrityksille ja vahvistaa kärkitoimialoja, kaupungin keskustaan tulee saada lisää elinvoimaa ja verkottumisen mahdollisuuksia tulee hyödyntää maksimaalisesti.
Toteutuu/ei toteudu	toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Elinvoima- ja vetovoimatutkimustulokset
Vastuuhenkilö	kaupunginjohtaja

PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ KARVIAINEN JA ERIKOISSAIRAANHOITO

Perusturvakuntayhtymä Karviainen tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisen Karkkilan kaupungille ja Vihdin kunnalle. Erikoissairaanhoidon palvelutoiminta on ollut Karviaisen vastuulla 1.1.2013 alkaen.

Talouden toteutuminen

Perusturvakuntayhtymä Karviainen					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarvot ja määrärahat					
Toimintatuotot	410 193		0	6 711	6 711
Sisäiset toimintatuotot			0		
Toimintakulut	-18 767 326	-17 921 617	-18 678 617	-18 470 417	208 200
Sisäiset toimintakulut					
Toimintakate	-18 357 133	-17 921 617	-18 678 617	-18 463 706	214 911
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset					
Muut laskennalliset kustannukset					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-18 357 133	-17 921 617	-18 678 617	-18 463 706	214 911

Karviaisen lisämäärärahaesityksen 500 000 euron maksu kompensoitiin erikoissairaanhoidopiiriin palautuksilla yhteensä 550 733 euroa. Lisäksi Karviainen laskutti kaupungilta 12 876 euroa. Ylitystä 500 000 euron lisäksi talousarvioon nähden muodostui 63 615 euroa.

Erikoissairaanhoido					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot					0
Sisäiset toimintatuotot					
Toimintakulut	-11 036 112	-11 766 561	-11 509 561	-11 229 475	280 086
Sisäiset toimintakulut					
Toimintakate	-11 036 112	-11 766 561	-11 509 561	-11 229 475	280 086
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset					
Muut laskennalliset kustannukset					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-11 036 112	-11 766 561	-11 509 561	-11 229 475	280 086

Valtuusto hyväksyi erikoissairaanhoidon kalliin hoidon tasausmaksun määrärahasiirron 257 000 euroa käytettäväksi Karviaisen perheiden palvelulinjalle, perhesosiaalityöhön ja avohuollon tukitoimiin. Lisäksi HUS palautti ylijäämää 189 819,68 euroa sekä kalliin hoidon tasausmaksua 260 913,35 euroa. Kyseiset palautukset päätettiin käyttää suoraan Karviaisen perusturvakuntayhtymän aikaisemmin anomaan 500 000 euron ylitykseen.

1.1.4 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on huolehtia koulutuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä.

Talouden toteutuminen

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	961 540	1 014 800	764 800	714 555	-50 245
Sisäiset toimintatuotot		0	0	0	
Toimintakulut	-10 271 680	-9 897 586	-9 987 586	-10 159 583	-171 997
Sisäiset toimintakulut	-4 679 200	-4 379 089	-4 379 089	-4 379 771	-682
Toimintakate	-13 989 340	-13 261 875	-13 601 875	-13 824 799	-222 924
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-230 210	-297 700	-297 700	-292 296	5 404
Muut laskennalliset kustannukset		-690 183	-690 183	-697 786	-7 603
Tehtävän kokonaiskustannukset	-14 219 551	-14 249 758	-14 589 758	-14 814 880	-225 122

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan ulkoiset toimintatuotot ovat toteutuneet arvioitua pienempinä -50 245 € (alkuperäisestä TA:sta -300 245 €) ja toimintakulut arvioitua suurempina (171 997 €). Sisäisten toimintakulujen toteutuma on huomattavasti arvioitua parempi, mikä vaikuttaa merkittävästi toimintakatteeseen.

Lautakunta ei halunnut rajoittaa lain mahdollistamaa subjektiivista päivähoito-oikeutta eikä kasvattaa ryhmäkokoja

Henkilöstö

Kaupungin ei ole tarvinnut lisätä omia päivähoitopaikkoja, varhaiskasvatusta käyttävien lasten määrä ei ole lisääntynyt, päivähoitopaikat ovat riittäneet. Perheet ovat ottaneet palvelusetelin myönteisesti käyttöön, sitä on mahdollista saada yksityisiin päiväkoteihin Karkkilaan sekä myös toisille paikkakunnille. Varhaiskasvatuksen palvelualueella kaksi varhaiskasvatusyksikönjohtajaa tekee osa-aikatyötä, esimiestyötä vahvistettiin kolmella lähiesimiehellä. Yksi lastentarhanopettajan työsuhte muutettiin erityislastentarhanopettajan tehtäväksi. Perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt eläköitymisen johdosta. Henkilöstövaihdoksia on tullut lähinnä määräaikaisten tehtävien täyttämällä kelpoisilla henkilöillä sekä paikkakunnalta muuton tai eläkkeelle siirtymisen myötä.

Opetuksen palvelualueella henkilöstövaihdoksia on tullut lähinnä määräaikaisten tehtävien ja virkojen täyttämällä kelpoisilla henkilöillä sekä paikkakunnalta muuton tai eläkkeelle siirtymisen myötä. Toinen koulukuraattori saatiin 1.8.2017 alkaen.

Toiminnan toteutuminen

Varhaiskasvatuksen palvelualue

Varhaiskasvatuksen palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	444 544	570 000	400 000	373 586	-26 414
Sisäiset toimintatuotot			0	0	
Toimintakulut	-3 820 681	-3 731 779	-3 731 779	-3 734 648	-2 869
Sisäiset toimintakulut	-771 853	-850 369	-850 369	-845 236	5 133
Toimintakate	-4 147 990	-4 012 148	-4 182 148	-4 206 298	24 150
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-11 640	-9 700	-9 700	-9 857	-157
Muut laskennalliset kustannukset		-268 983	-268 983	-270 898	-1 915
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 159 630	-4 290 831	-4 460 831	-4 487 052	-26 221

Talouden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintatuotoissa oli merkittävä pudotus edellisvuoteen ja niitä kertyi -196 414 € vähemmän kuin mitä arvioitiin alkuperäiseen talousarvioon (MTA -26 414 €). Lasten määrä on laskenut hieman edellisvuodesta. Kuukausittainen seuranta poikkeaa erityisesti loppuvuoden kuukausirytmistä. 0-maksuluokkaan tai alimpaan maksuluokkaan kuuluvien osuus on noussut jonkin verran. Ulkoiset henkilökulut ovat pysyneet kohtalaisen hyvin talousarviossa.

Toiminnan toteutuminen

Päivähoidossa olevien lasten määrät ovat kuukausittain kesästä alkaen pienemmät kuin edellisvuonna. Karkkilassa on päivähoitossa lapsia, joiden avustajan palkan maksaa lapsen kotikunta. Lasten kotihoidontuen käyttö on ollut arvioitua pienempää.

Varhaiskasvatuksen väellä on innostunut ote työhön ja sen kehittämiseen huolimatta työn kuormittavuudesta. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017.

Opetuksen palvelualue

Opetuksen palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	516 976	444 800	364 800	340 970	-23 830
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0		
Toimintakulut	-6 336 779	-6 064 015	-6 154 015	-6 330 389	-176 374
Sisäiset toimintakulut	-3 313 189	-3 517 180	-3 517 180	-3 522 764	-5 584
Toimintakate	-9 132 992	-9 136 395	-9 306 395	-9 512 183	-205 788
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-218 570	-278 000	-278 000	-282 439	-4 439
Muut laskennalliset kustannukset		-417 695	-417 695	-422 975	-5 280
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 351 562	-9 832 090	-10 002 090	-10 217 597	-215 507

Talouden toteutuminen

Opetuksen palvelualueen ulkoiset toimintatuotot alittuivat arvioidusta 103 830 € (MTA -23 830 €). Ulkoiset toimintakulut eivät myöskään pysyneet arvioidussa vaan ylitystä tuli 176 374 €. Opetuksen palvelualueen toimintakate ylittyy 192 188 €:lla. Ylityksiä selittää osittain 8 määräraikaisten kouluavustajien palkat syksyn osalta sekä lisääntyneet sijaisuuskulut. Kotikuntakorvaukset ovat lisääntyneet. Palvelualue on järjestänyt jokaiselle Karkkilassa asuvalle perusopetusikäiselle lakisääteiset perusopetuksen palvelut sekä lukioon valituille opiskelijoille lukio-opetuksen palvelut tarvittavine tukitoimineen.

Toiminnan toteutuminen

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2016 ja sen myötä uusia oppimis-, opettamis- ja toimintatapoja. Käyttöönottoon on vaikuttanut edelleen kovasti työllistänyt arvioinnin kehittämistyö. Opetusryhmien muodostamisessa ja opetuksen suunnittelussa on pyritty huomioimaan oppilaiden erityistarpeet, jotta opetus voidaan järjestää turvallisesti ja opetussuunnitelman sekä perusopetusta koskevien säädösten asettamat tavoitteet saavutetaan. Resurssitarpeen täsmällinen ennakoiminen ei ole ollut mahdollista. Oppilaan oikeuteen saada tarvittavat tukipalvelut viipymättä ovat pääsääntöisesti toteutuneet syksyllä saadun toisen kuraattorin työn myötä.

Kaupunkiin tuli syksyllä myös syyrialaisia maahanmuuttajalapsia, jotka sijoittuivat tasaisesti varhaiskasvatuksen perusopetuksen valmistavalle luokalle Nyhkälän kouluun sekä kaksi yhteiskouluun. Kuntaan perustettiin uusi valmistavan opetuksen ryhmä.

Hankerahoituksilla on kyetty tukemaan ja kehittämään toimintaa. Tutor-opettajien koulutukseen ja toiminnan kehittämiseen saatiin valtionavustusta. Hankkeelle laadittiin toimintasuunnitelma ja koulutetut Tutor-opettajat ovat kouluttaneet muita opettajia eri kouluissa.

Yhteiskoulun sisäilmaremontit jatkuivat pääosin kesän aikana ja uudet peruskorjatut tilat saatiin koulun käyttöön ajallaan. Erityisen tuen oppilaiden pienryhmä sekä maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden S2-ryhmä aloittivat toimintansa.

Lukion 1. luokalle saatiin 6 uutta opiskelijaa Nummi-Pusulan alueelta ja lohjalaisia on ollut lukiossa syksyllä 13. Sähköisen ylioppilaskirjoitusten toteuttamiseen tehdyt ratkaisut ovat olleet toimivia.

Valtuuston nähteen sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Aktiivisesti osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Kuntalaisten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen.
Talousarviovuoden tavoite	Eri sidosryhmien osallistaminen yhdessä sivistystoimen kanssa asukkaiden hyvinvointia lisäävien palvelujen suunnitteluun ja toteutukseen.
Toteutuma	Kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on aloitettu yhteisiä suunnitteluja palvelujen kehittämiseksi
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu osittain
Arviointikriteeri/mittari	Uusien palvelujen toteutuminen, sivistyspalvelujen näkyvyys uudessa kaupunkistrategiassa
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Karkkilan vetovoimaisuuden lisääminen. Asukas- ja asiakaslähtöisen palvelukulttuurin kehittäminen.
Talousarviovuoden tavoite	Rakenteiltaan terveiden peruskorjattujen koulujen nostaminen vahvasti esille markkinoinnissa.
Toteutuma	Yhteisissä seutupalavereissa on mainostettu Karkkilan koulujen peruskorjauksia
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu osittain
Arviointikriteeri/mittari	Toteutuneet avoimien ovien päivät, kouluihin tutustumiset ja vierailut
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja, koulujen rehtorit

Päämäärä	Kilpailukykyisen elinkeinoympäristön Karkkila
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Karkkilan vetovoimaisuuden lisääminen. Asukas- ja asiakaslähtöisen palvelukulttuurin kehittäminen.
Talousarviovuoden tavoite	Lukioiden yhteistyön lisääminen.
Toteutuma	Yhteistyöpalavereita ei ole järjestetty (päähuomio kirjoitusten järjestämisessä)
Toteutuu/ei toteudu	Ei toteudu
Arviointikriteeri/mittari	Yhteistyön tiivistäminen lukuverkoston lukioden kesken. Hyväksi luettavien opintojen/kurssien suunnittelu.
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja, lukion rehtori

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Resurssien tehokas käyttö ja palvelutuotannon priorisointi
Talousarviovuoden tavoite	Resurssien kohdentamisessa priorisoidaan ennaltaehkäisevään toimintaan ja oikea-aikaisen tuen tarjontaan
Toteutuma	Resursoinnin painopisteen siirtäminen tuen kolmiportaisuuden toteuttamiseen varhaiskasvatuksessa ja erityisen tuen oppilaiden ohjaukseen perusopetuksessa
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Korjaavan toiminnan menojen väheneminen
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen palvelualueen päällikkö

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Resurssien tehokas käyttö ja palvelutuotannon priorisointi
Talousarviovuoden tavoite	Kustannuksiltaan ja laadultaan kilpailukykyisen varhaiskasvatuksen kehittäminen. Hoitoaikaperusteisen laskutuksen vakiinnuttaminen käytäntöön.
Toteutuma	Toiminta alkaa vakiintua, jonkin verran muutoksia hoitoajoissa (työajat sääntelevät enemmän)
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu

Arviointikriteeri/mittari	Henkilöstömitoitus hoitotarpeeseen nähden optimoitu.
Vastuhenkilö	sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen palvelualueen päällikkö

1.1.5 Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunnan alaisen kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen tehtävä on järjestää ja tukea kaupunkilaisten liikunta- ja nuorisopalveluita sekä opisto-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluita. Kaikilla palvelualueen palveluilla on erittäin merkittävä rooli kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Talouden toteutuminen

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	446 533	419 300	419 300	441 639	22 339
Sisäiset toimintatuotot	11 927	4 500	4 500	12 573	8 073
Toimintakulut	-1 683 978	-1 684 584	-1 684 584	-1 681 291	3 293
Sisäiset toimintakulut	-822 335	-702 182	-702 182	-706 907	-4 725
Toimintakate	-2 047 853	-1 962 966	-1 962 966	-1 933 986	28 980
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-8 249	-16 600	-16 600	-14 199	2 401
Muut laskennalliset kustannukset		-219 214	-219 214	-200 867	18 347
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 056 101	-2 198 780	-2 198 780	-2 149 053	49 727

Talous

Toimintatuotot ovat ylittyneet, toteutuma 107,2 %. Erityisavustuksia on tullut arvioitua enemmän.

Toimintakulut ovat toteutuneet talousarvioin mukaisina 100,1 %

Toimintakate on 98,5 % (-28 960 euroa).

Muutoksia toimialueen talousrakenteessa 2017:

Avustusmäärärahat on siirretty vapaa-aikatoimen hallinnon palvelualueelle nuorisopalvelujen ja liikunta-palvelujen alta.

Vuoden 2017 investoinnit olivat: Kirjaston asiakaspalvelutiskin uudistaminen ja työpisteiden ergonomian parantaminen, Kirjaston paloilmoitinjärjestelmän rakentaminen ja Dataprojektorin hankinta Karkkilasaliin. Kukin investointibudjetti ylittyi noin 1500 euroa kukin.

Henkilöstö

Kirjastossa työskenteli vakituisesti 4,8 henkilöä. Elämyspolkuhankkeessa työskenteli projektityöntekijä syksyllä. Lisäksi työllistettiin lyhytaikaisesti muutamia sijaisia ja harjoittelijoita (esim. kuntouttava työtoiminta, TET-harjoittelu, kesäharjoittelu/nuoret).

Kirjastonjohtajan / kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen palvelupäällikön palkan jakautuminen on tarkistettu: kirjastopalvelut 80 %, vapaa-aikatoimen hallinto 20 %.

Työväenopistossa työskenteli rehtori (60%), 1 päätoiminen opettaja sekä 68 tuntiopettajaa. Keväällä 2017 kaupungille palkattiin kulttuuri- ja opistosihiteeri, jonka työajasta 40% sijoittuu työväenopistoon. Vuoden 2017 ajan työväenopistossa oli laatu- ja kehittämishanke, jossa työskenteli projektityöntekijä tammikuusta huhtikuuhun 50% työajalla ajalla ja elokuusta vuoden loppuun 40% työajalla. Lisäksi hankkeessa työskenteli kaikkiaan 9 tuntityöntekijää.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden lähiesimiehenä toimii liikunta- ja nuorisosihteeri. Toukokuussa 2017 liikuntapalveluille ja työväenopistolle palkattiin yhteinen liikunnanohjaaja. Tehtävä jakautuu 50% liikuntapalveluille ja 50 % työväenopistolle. Uutta järjestelyssä on 50 % liikuntapalvelujen osuus. Lisäksi liikuntapalveluilla on ollut Karkkila liikkeelle hankkeessa hanketyöntekijä.

Nuorisopalveluilla perusnuorisotyössä toimi kevään ajan sijainen ja vakituinen nuoriso-ohjaaja palasi virkavapaalta elokuussa 2017. Etsivää nuorisotyötä on tehty kahden etsivän nuorisotyöntekijän voimin. Osa heidän palkkakustannuksista on saatu hankerahoituksen kautta valtiolta. Nuorten työpajalla toimii kolme työnohjaajaa, joista yhden työnkuvaan kuuluu myös museon talonmiehen tehtävät yhdessä pajanuorten kanssa. Lisäksi pajalla on yksi työnsuunnittelija sekä kaksi aikuisopiskelijaa vakuutusyhtiön kautta uuden koulutuksessa.

Karkkilan ruukkimuseossa työskenteli vakituisesti museojohtaja ja amanuenssi sekä osa-aikainen museoapulainen (60%) ja osa-aikainen talonmies (nuorisopalvelun työnohjaaja 50%). Lisäksi museokohteissa työskenteli kesä-elokuussa oppaina kolme tuntityöntekijää. Kuntouttavan työtoiminnan kautta työllistettiin kolme työntekijää.

Toimintaympäristö

Uusi lautakunta on aloittanut syksyllä 2017.

Toimintaympäristöön ei tehty mainittavia muutoksia.

Toiminnan toteutuminen

Vapaa-aikalautakunnan hallinto

Vapaa-aikatoimen hallinto					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0		0
Toimintakulut	-44 389	-51 900	-51 900	-53 108	-1 208
Sisäiset toimintakulut	-148 085	-8 760	-8 760	-8 911	-151
Toimintakate	-192 474	-60 660	-60 660	-62 020	-1 360
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset					0
Muut laskennalliset kustannukset		-3 616	-3 616	-3 033	583
Tehtävän kokonaiskustannukset	-192 474	-64 276	-64 276	-65 053	-777

Vapaa-aikatoimen hallinnon palvelualueen talous ja toiminta koostuu sivistysjohtajan ja kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen palvelupäällikön työpanoksesta lautakuntatason tehtäviin. Kohdeavustuksiin varatut määrärahat ja lautakunnan toiminta sisältyvät myös tähän kustannuspaikkaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualue

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	446 533	419 300	419 300	441 639	22 339
Sisäiset toimintatuotot	11 927	4 500	4 500	12 573	8 073
Toimintakulut	-1 639 588	-1 632 684	-1 632 684	-1 628 183	4 501
Sisäiset toimintakulut	-674 250	-693 422	-693 422	-697 995	-4 573
Toimintakate	-1 855 378	-1 902 306	-1 902 306	-1 871 967	30 339
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-8 249	-16 600	-16 600	-14 199	2 401
Muut laskennalliset kustannukset		-215 598	-215 598	-197 834	17 764
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 863 627	-2 134 504	-2 134 504	-2 084 000	50 504

Vapaa-aikalautakunnan alaisen kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen tehtävä on järjestää ja tukea kaupunkilaisten liikunta- ja nuorisopalveluita sekä opisto-, kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluita.

Kirjastopalvelut

Karkkilan kirjasto toimii osana kansallista kirjasto- ja tietopalveluverkkoa ja kiinteässä yhteistyössä mm. muiden Lukki-kirjastojen, Karkkilan kaupungin sisäisten toimijoiden ja Karkkilan kaupungin eri yhdistysten kanssa. Lukki-kirjastojen johtoryhmä kokoontui 9 kertaa. Karkkilan kaupunginkirjaston johtaja oli Yleisten kirjastojen neuvoston jäsen kaudella 2016-2017 Uudenmaan maakunnan yleisten kirjastojen edustajana.

Uudistettu kirjastolaki tuli voimaan 1.1.2017 ja kirjastoasetus on uudistettu lokakuussa ja se astuu voimaan 1.1.2018.

Lukki-kirjastot ottivat käyttöön helmikuussa Finna-verkkokirjaston ja samassa yhteydessä rakennettiin kaikille kunnille yhteisistä sisällöistä yhteinen verkkosivusto Finnan julkaisujärjestelmällä. Uusi sivusto ja verkkokirjasto palvelevat osoitteessa lukki.finna.fi. Lukki-Finnassa oli helmikuusta alkaen vuoden aikana yhteensä 787 860 sivujen katselukertaa. Hakuja tehtiin 291 875 kertaa. Lisäksi Aurora kirjastojärjestelmän oma verkkokirjastosovellus toimii edelleen ja siellä tilastoitiin edellisten lisäksi vuoden 2017 aikana 1 048 046 sivun katselukertaa ja 104 400 hakua. Istuntoja eli käyttökertoja tilastoitiin yhteensä näissä kahdessa verkkokirjastossa 287 415 kpl.

Kirjasto järjesti itse tai yhteistyössä muiden kanssa yhteensä 92 tapahtumaa. Päävastuullisena järjestäjän kirjasto järjesti 64 tapahtumaa, joissa oli 913 kävijää. Kirjastogalleriassa oli näyttelyitä koko vuoden ajan (16 kpl).

Lukki-kirjastoilla oli käynnissä seuraavat yhteiset hankkeet: Suomi 100 –juhlavuoden tapahtumahanke, Kirjallisia tapahtumia aikuisille –hanke, Palvelukulttuurin kehittämishanke, Aina voi oppia uutta –hanke (henkilökunnan koulutusta).

TILASTOJA	2017	2016	2015
Lainat	123 051: 14,11/as	125 986: 13,88/as	145 691: 16,2/as
Fyysiset käynnit	54 334	55 907	60 555
Aukiolotunnit (sis. omatoimiajan)	3202	2421	2397

Tapahtumat	92		
Verkkokäynnit * (Karkkilan osuus 10, 5% Lukki-kirjastojen kokonaisluvusta)	43 877	45 443	29 225
E-aineistojen katselu-/kuuntelukerrat (Karkkilan osuus 10, 5% Lukki-kirjastojen kokonaisluvusta)			
Omatoimikirjastokäynnit **	6213	ei tilastoa	ei tilastoa

Yleisten kirjastojen vuositilastot löytyvät osoitteesta tilastot.kirjastot.fi

* Verkkokäynnit = Kotisivut, verkkokirjasto, muut verkkopalvelut

** Todellinen kävijämäärä on suurempi, koska esimerkiksi koululuokat käyvät opettajan kortilla ja näistä kirjautuu vain yksi käynti.

Omatoimikirjastotoiminta laajeni, kun kirjastoon saatiin investointirahaa paloilmointijärjestelmän rakentamiseksi. Omatoimista aukioloaikaa lisättiin aamuihin, iltoihin ja viikonloppuihin heinäkuussa 2017. Lisäys aiempiin omatoimisiin aukioloaikoihin 17 tunnista arkisin 15 tuntia ja viikonloppuihin 16 tuntia eli yhteensä 31 tuntia. Kokonaisaukiolotunnit viikossa on nyt 79 tuntia. Viikottaisia aukioloaikoja lisättiin peräti 65 %. Asiakkaat ovat olleet uudistukseen erittäin tyytyväisiä. Koko vuonna omatoimikirjastossa oli 6213 asiakaskäyntiä.

Työväenopisto

Karkkilassa toimii vapaan sivistystyön periaatteiden mukainen työväenopisto, joka on kaikille avoin oppilaitos. Se vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaan. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla, ja ne pyritään toteuttamaan asukkaiden toiveiden mukaan. Palveluiden tulevaisuuden turvaamiseksi haetaan kestävä yhteistyötä.

Vuonna 2017 työväenopisto oli tiiviisti mukana satavuotisen Suomen itsenäisyyden sekä Karkkilan oman juhlien, Meidän kaikkien Karkkilan, järjestelyissä. Yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa jatkettiin paikkakunnan omien juhluvuoden tapahtumien koontia. Työväenopisto oli mukana myös käynnistämässä juhluvuoden liittyvää somereportteritoimintaa. Juhluvuoden päätteeksi somereportterit päätettiin ottaa mukaan työväenopiston ohjelmaan.

Vuoden aikana työväenopistossa järjestettiin 184 kurssia, joihin osallistui n. 1500 henkilöä. Vuoden aikana kehitettiin Opetusministeriön rahoittaman laatu- ja kehittämishankkeen myötä uudenlaisia toimintamalleja ja yhteistyökuvioita alueen yritysten ja yhdistysten kanssa. Hankkeen myötä pystyttiin lisäämään ilmaista tarjontaa kuntalaisille yksittäisten luentojen ja kurssikokonaisuuksien myötä. Osallistujamäärät näkyvät alla olevassa taulukossa piikkiä lukuvuoden 2016 – 2017 kevään tapahtumien osalta.

	2017	2016	2015
Oppitunteja	5930	5942	5614

Kursseja	184 (lukuvuosi 2017 – 2018)	195 (lukuvuosi 2016 – 2017)	168 (lukuvuosi 2015 – 2016)
Opiskelijoita (eri henkilöitä)	1502	1564	1363
Osallistujia (sama henkilö voi olla useampaan kertaan)	1831 (lukuvuosi 2017 – 2018, on vielä kesken)	2585 (lukuvuosi 2016 – 2017)	1900 (lukuvuosi 2015 – 2016)

Työväenopistossa oli vuoden 2017 loppuun saakka oma laatu- ja kehittämishanke. Lisäksi opisto osallistui yhdessä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen alakoulujen Huu aa juu –kielihankeen taustatyöhön.

Museopalvelut

Karkkilan ruukkimuseon kohteissa, Suomen Valimomuseossa, Galleria Bremerissä, Högforsin masuunissa ja Työläismuseossa, vieraili vuonna 2017 yhteensä 7572 kävijää. Näiden lisäksi museon tiloissa ja museoalueella järjestetyissä tilaisuuksissa, kuten konserteissa ja teatteriesityksissä, kävi noin 3000 kävijää.

Karkkilan ruukkimuseon kohteissa järjestettiin vuonna 2017 kaikkiaan 236 opastettua kierrosta sekä tilaisuutta. Museon kohteissa järjestettiin yhteensä 10 vaihtuvaa näyttelyä, joista kaksi oli museon omaa tuotantoa. Lisäksi museo järjesti vuoden aikana 16 pienoishäytelyä museon omissa ja Karkkilan kirjaston tiloissa. Ruukkimuseon perusnäyttelyissä esiteltiin ruukkilaisten elämää sulan metallin äärellä ja kotoisissa askareissa 1800- ja 1900-luvuilla.

Karkkilan ruukkimuseo tallensi ja luetteloi valimoteollisuuteen ja Karkkilan historiaan liittyviä esine- ja valokuvakokoelmia. Lisäksi museossa tehtiin kokoelmiin liittyvää tutkimustyötä. Museon kokoelmiin kuuluu noin 11 000 esinettä ja yli 34 000 valokuvaa. Museo oli mukana Museoviraston johtamassa tallennus- ja kokoelmatyössä (TAKO), jonka tarkoituksena on nykyajan dokumentointi museoiden yhteistyönä valtakunnallisesti. Karkkilan ruukkimuseo teki myös kokoelmapolitiikkaan liittyvää yhteistyötä Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon alueeseen kuuluvien ammatillisten museoiden kanssa.

Vuoden 2017 aikana museo julkaisi Karkkilan rautatiehistoriasta ja muistomerkeistä kertovat mobiilisovellukset. Museo julkaisi myös kaksi kirjaa, joista toisen yhteistyössä Karkkilan kotiseutuyhdistyksen kanssa. Kirjojen kirjoittajina toimivat museonjohtaja ja amanuenssi. Museon henkilökunta piti myös Karkkilan historiaa käsitteleviä esitelmiä niin Karkkilassa kuin Karkkilan ulkopuolella. Museo järjesti yhteistyössä työväenopiston kanssa Karkkila tutuksi -kierroksia.

Museo oli vuonna 2017 tiiviisti mukana Karkkilan Rautapäivien sekä Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden ja Karkkilan omien juhlien, Meidän kaikkien Karkkilan, järjestelyissä. Juhlavuoden tapahtumien koontia tehtiin yhteistyössä kaupungin muiden yksiköiden sekä paikallisten yhdistysten kanssa. Länsi-Uudenmaan maakuntamuseon kanssa toteutettiin Länsi-Uudenmaan museoiden yhteinen Stop! Kohtaa menneisyytesi -hanke, joka liittyi maakunnallisesti Suomi 100 -juhlavuoteen. Hanketta varten saatiin rahoitusta Museovirastolta ja Uudenmaan liitolta.

	2017	2016	2015
Kävijämäärä	7572	5561	6066

Opastukset ja oheista- pahtumat	236	178	163
Vaihtuvat näyttelyt	26	27	24

Kulttuuripalvelut

Karkkilan kaupunki tuki kannatusyhdistysten ylläpitämiä taidekouluja, joita ovat Karkkilan kuvataidekoulu, Karkkilan musiikkikoulu ja Luoteis-Uusimaan tanssiopisto Vinha. Taidekoulut antavat taiteen perusopetuksesta säädetyn lain edellyttämää, kunnan vahvistaman opetussuunnitelman mukaista taideopetusta lapsille ja nuorille. Karkkilan kaupunki järjesti yhteistyössä Karkkilan seurakunnan ja kanssa itsenäisyyspäivän juhlan 6.12.2017. Kulttuuritoimi tuki myös taidekouluja sekä Kino Iglua tapahtumien järjestelyissä Karkkilasalissa.

Suomi 100 – juhlavuosi oli Karkkilassa tapahtumarintamalla hyvin aktiivinen, sillä juhluvuoden tapahtumia oli kaiken kaikkiaan noin 80. Tapahtumia oli järjestämässä noin 65 eri tahoa, joista noin puolet oli mukana Rautapäivien ohjelmassa. Osallistujia tapahtumissa oli noin 27 200. Juhluvuoden aikana tuotettiin tapahtumia yhdessä eri tahojen kanssa ja yhteistyö varmasti näkyi myös tulevaisuudessa.

Karkkilasalin käyttö oli vuonna 2017 vilkasta. Salissa oli yhteensä 83 yleisötilaisuutta ja salin käyttöaste esitystoiminnassa oli 22,7%. Kun mukaan lasketaan koko salin käyttö (pitäen sisällään yhdistysten kurssitoiminnan, koulutukset, esitysten harjoituskerrat ja Yhteiskoulun salin käytön) kaikkiaan sali oli käytössä yhteensä 221 päivänä vuodesta. Näin laskien käyttöaste oli 60,5%.

Kulttuuripalveluissa valmisteltiin Kaikukortti-mallin käyttöönottoa yhteistyössä Kulttuuria kaikille – verkoston kanssa. Kaikukorttien jakelu tulee alkamaan toukokuussa 2018. Kaikukortti on tarkoitettu Kaikukortti-verkostoissa mukana olevien sosiaali- ja terveysalan toimijoiden asiakkaille, jotka ovat tiukassa rahatilanteessa, eivätkä voi siitä syystä hankkia pääsylippuja tai kurssipaikkoja. Kaikukortti-toiminta luo uusia yhteistyön muotoja kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoiden välille ja tuo uusia yleisöjä kulttuuritarjonnan piiriin.

Facebookiin perustettiin myös Karkkilan yhdistysrinki – ryhmä, jossa mm. tiedotetaan alkavista apurahahauista, verkostoidutaan ja pyritään estämään päällekkäisiä tapahtumia tapahtumasuunnittelukalenterin avulla. Ryhmässä on nyt 35 jäsentä. Ryhmää toivottiin kaupungin järjestämässä järjestöillä syksyllä 2017.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävänä on toteuttaa matalan kynnyksen liikuntapalveluita sekä terveysliikuntaa tukevaa toimintaa. Osa toiminnasta toteutetaan Liikuntapalveluissa ja osa toiminnasta ostetaan ostopalveluina paikallisilta järjestöiltä, yrityksiltä tai lähikunnista (esim. vesijumppa Rajamäen uimahallilla). Lisäksi liikuntapalvelut, hallinnoi liikuntasalien ilta ja viikonloppu käyttöä. Liikuntavuoroja kaudelle 2017-2018 haettiin kaikkiin liikuntasaleihin yhteensä 299,5 tuntia (202 vuoroa) ja myönnettiin 248,5t (178 vuoroa). Lisäksi urheiluseurat varaavat itse tilavarausjärjestelmä Juliuksesta viikonloppujen sarjapeli vuorot.

Tammikuussa käynnistyi toinen hankekausi Karkkila liikkeelle hankkeella. Hankeen avulla kehitettiin liikuntapalveluiden toimintaa mm. erilaisten tapahtumien, ryhmäliikunnan ja vapaaehtoistyön avulla (vertaisohjaajatoiminta). Liikuntapalvelut, liikutti vuoden 2017 aikana yhteensä 6111 kävijää. Lisäksi liikuntapalvelut, järjesti matalan kynnyksen liikuntatoimintaa mm. kuntokorista, äijäsählyä, naisten sählyä, istumalentopalloa, seniorilentopalloa, kuntotennistä ja kuntosulkapalloa.

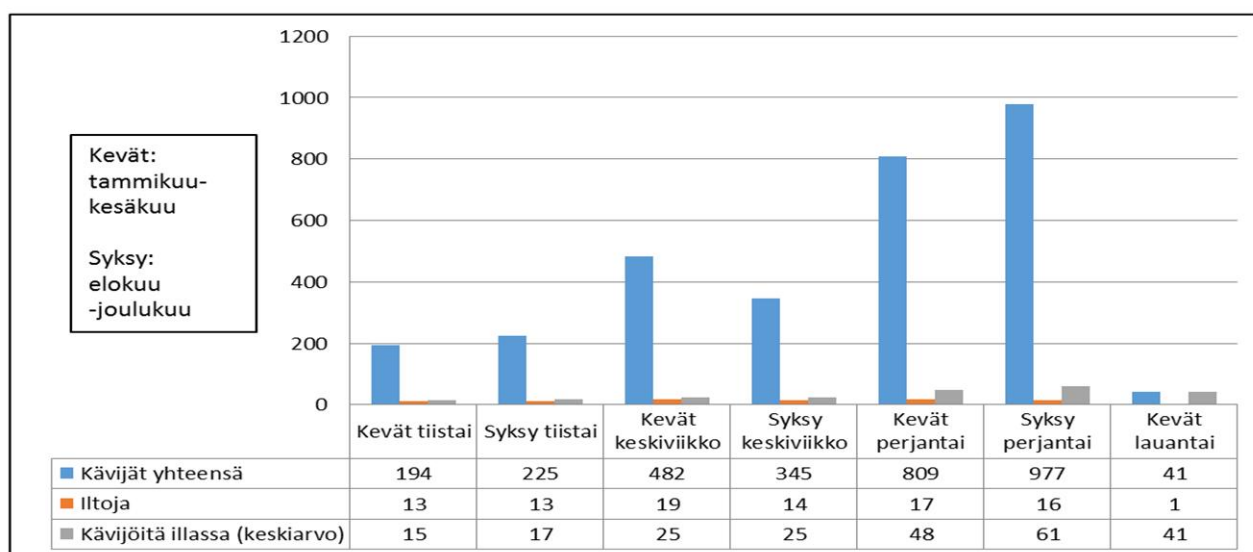
Kesällä 2017 liikuntapalvelut hankki kaksi venettä Pyhäjärven Vattolan uimarannalle. Veneitä vuokrattiin kesä -syyskuun aikana 37 kertaa ja tuottoa niistä saatiin 337€ (sis.alv%)

	2017	2016	2015
Tapahtumat	1893	1211	202
Ryhmäliikunta	3970	1962	3653
Kertaluontoinen liikun- nanohjaus	248		91

Nuorisopalvelut

Perusnuorisotyö

Nuorisopalvelut, järjestää nuorten avointeniltojen toimintaa neljänä iltana viikossa nuorisotila Kitassa. Kolmena iltana viikossa tila on auki 13-17 vuotiaille ja yhtenä iltana yli 18-vuotiaille. 13-17 vuotiaiden nuorten illoissa kävi vuoden 2017 aikana yhteensä 3073 kävijää. Suosituin ilta on ollut perjantai ilta, jossa on parhailaan käynyt 60 - 80 nuorta illan aikana. Perjantai-illoissa on ollut myös ohjattua toimintaa mm. leivontaa ja erilaisia kilpailuja. Lisäksi nuorisopalvelut on järjestänyt Kitassa alakoululaisille iltapäivätoimintaa yhtenä iltana viikossa sekä leiritoimintaa koulujen loma-aikoina



Koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistetty vuoden 2017 aikana. Nuoriso-ohjaajat ovat pitäneet keväällä kaikille kuudesluokkalaisille päihdekasvatustunteja, käyneet kerran viikossa kaikilla alakouluilla yhden kuukauden ajan pitämässä välituntiliikuntaa sekä kaikilla alakoulun luokilla on pidetty some-tunteja. Lisäksi nuoriso-ohjaajat ovat olleet mukana syksyllä seitsemäsluokkalaisten ryhmäytymispäivässä sekä he ovat käyneet esittäytymässä ja kertomassa nuorisopalveluista oppilaanohjauksen tunneilla kahdeksas ja yhdeksäsluokkalaisille.

Vuoden alussa kokoontui uusi nuorisovaltuuston ryhmä ja mukaan oli ilmoittautunut kahdeksan jäsentä, josta kuusi olivat toiminnassa aktiivisesti mukana koko kauden. Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden aikana yhteensä yhdeksän kertaa. Nuorisovaltuusto oli mukana mm. harrastemessuilla, nuorisotyön viikolla nuori-

sotila Kitassa, kirjoittivat lausunnon harjun liikuntapaikkaa koskien sekä kirjoittivat aloitteen nuorisovaltuuston budjetista. Nuorisovaltuuston toimintaohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 24.4.2017.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön asiakkuudessa on vuoden 2017 aikana ollut yhteensä 88 nuorta, josta 38 on ollut naisia ja 50 miehiä. Nuorista 37 on ollut uusia kontakteja. Nuoria on tavoitettu tuen ja avun piiriin yhteistyössä mm. Lohjan TE- toimiston, Hiiden työvoiman palvelukeskuksen, velkaneuvonnan, sosiaalitoimen, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuritoimen, Ruukinpajan, työpaja Werstaan, Kino Iglun, Karkkilan yhteiskoulun, lähialueen ammattioppilaitosten sekä vanhempien avulla tai nuori on itse ottanut yhteyttä etsivään nuorisotyöntekijään. Lisäksi etsivät ovat tehneet yhteistyötä puolustusvoimien kanssa mm. osallistumalla kutsuntoihin.

Etsivä nuorisotyö on järjestänyt nuorten avointa iltaa yli 18-vuotiaille nuorisotila Kitassa. Ilta on toiminut myös etsivien päivistysaikana ja matalan kynnyksen toimintana. Lisäksi etsivät nuoriso-ohjaajat ovat pitäneet yhdeksälle nuorelle elämänhallintapäivää kahtena päivänä viikossa, tehden erilaisia ryhmätöitä sekä arjenhallintaan liittyviä tehtäviä. Lähialueen ammattikoulujen, kanssa on tehty yhteistyötä noin kerran kuu-kaudessa etsivien nuoriso-ohjaajien aulapäivistyksenä. Syksyllä 2017 etsivä nuorisotyö järjesti eri toimijoiden kanssa yhteistyössä elokuvafestivaalit. Lisäksi molemmat etsivät nuorisotyöntekijät osallistuivat nuorten kanssa nuorten elämäntaitoja vahvistavalle Nuotta leireille.

	2017	2016	2015
Etsivän nuorisotyön asiakkuudessa	88	92	95

Nuorten työpaja Ruukinpaja

Nuorten työpajalla on ollut vuoden 2017 aikana yhteensä 42 nuorta, joista osa on ollut työkokeilussa, kuntouttavassa työtoiminnassa, palkkatuella, oppisopimuksella tai muussa toimenpiteessä (esim. tet-jakso, siviilipalvelus). Ammattikoulun tai muun koulutuksen käyneitä nuoria ohjautui pajalle selvästi vähemmän kuin aikaisempina vuosina.

Yhteistyötä paikallisten yrittäjien sekä kaupungin eri toimialojen kanssa on jatkettu. Molemminpuoliset yhteydenotot ovat mahdollistaneet nuorille työkokeilupaiikkoja sekä jonkin verran myös pieniä työsuhteita sekä oppisopimuksia (mm. ruokapalvelu, tilapalvelu, liikuntatoimi, päiväkodit).

Ruukinpajan työtehtäviä on opinnollistamisen avulla avattu yhteensä seitsemän eri tutkinnonosaa, viidestä eri tutkinnosta. Opinnollistetut tutkinnon osat ovat nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinto, liikunnanohjauksen perustutkinto, audiovisuaalisen viestinnän perustutkinto, pintakäsittelyalan perustutkinto sekä käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto. Vuonna 2017 opinnollistettiin vielä yksi tutkinnon osa lisää kiinteistöpalvelujen perustutkinnosta ulkoalueiden hoito. Vuonna 2017 tehtiin Ruukinpajalla 5 osaamistodistusta nuorille. Toimintaa sekä yhteistyötä on juurrutettu opinnollistamisen avainryhmän tapaamisilla Luksian hankeen(Vastuuta 2020) päätyttyä kesäkuun lopussa.

Ruukinpajan nuorilla on ollut käytettävissään Te-toimiston ammatinvalintapsykologin palvelu, jonka avulla on ollut mahdollista löytää itseä kiinnostava opiskeluala tai työtehtävä. Nuoria on autettu myös opiskelupaikan tai työpaikan hakemisessa, Kelan tai Te-toimiston kaavakkeiden täytössä. Etsivä nuorisotyö on ollut myös pajanuorten käytettävissä tarvittaessa.

Lisäksi pajan nuorille on järjestetty liikuntatoimintaa kaksi kertaa viikossa, koulutuksia ja opinto iskuja mm. ohjeistuksia raha-asoiden hoitamiseen, työnhakupaja, koulutusinfot lähialueen oppilaitoksesta. Pajan nuoret olivat myös mukana elokuvafestivaaleilla sekä tekivät kansallismuseon Suomi näyttelyyn saunakauhoja.

	2017	2016	2015
Nuorten työpajalla ollut nuoria	42	46	36

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	Aktiivisesti osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Kuntalaisten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen.
Talousarviovuoden tavoite	Nuorisovaltuuston toiminnan käynnistäminen.
Toteutuma	Nuorisovaltuusto on toiminnassa.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Nuorisovaltuusto ja -valtuuston ohjaaja on perehdytetty.
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja, palvelupäällikkö, vapaa-aikasihteeri

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	
Talousarviovuoden tavoite	Edistetään tilojen monipuolista ja tehokasta käyttöä vapaa-ajan toiminnoissa. Perustetaan työryhmä, jossa on mukana sekä päättäjiä, että tilojen palveluntuottajat sekä tiloja hallinnoivat tahot.
Toteutuma	Tilatyöryhmä on perustettu ja se on pitänyt yhden kokouksen. Säännöt ja ohjeet eivät valmistu vuonna 2017. Työryhmän asetti vapaa-aikalautakunta kokouksessaan.
Toteutuu/ei toteudu	Ei toteudu
Arviointikriteeri/mittari	Tilojen yhteiskäytölle on laadittu säännöt ja ohjeet.
Vastuuhenkilö	Sivistysjohtaja, yksiköiden esimiehet, johtoryhmä

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	
Talousarviovuoden tavoite	Vapaa-aikatoimen edustus vahvasti mukana uuden strategian laatimisessa ja erilaisissa strategiatyöryhmissä.
Toteutuma	Strategiaa on tehty vapaa-aikatoimessa ja koko sivistystoimessa syksystä 2016 ja sivistystoimen oma strategiaa on valmistumassa syksyllä 2017. Siitä johdetaan tavoitteita kaupunkitason strategiaan. Vapaa-aikatoiminnot näkyvät uudessa strategiassa hyvin.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Vapaa-aikatoimen painopisteet näkyvästi esillä uudessa kaupunkistrategiasa.
Vastuuhenkilö	Sivistysjohtaja, palvelupäällikkö

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa / Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	
Talousarviovuoden tavoite	Nuorten kesätyöllistämistoiminta on vakiintunutta kaupungin toimintaa. Tuodaan nuorisolle esiin kaupunkia työnantajana.
Toteutuma	Toteutuu

Toteutuu/ei toteudu	Kesätyöhaku on käynnissä.
Arviointikriteeri/mittari	Työllistetty noin 15 nuorta kahden viikon jaksoille kesällä 2017.
Vastuuhenkilö	Liikunta- ja nuorisosihteeri, työllisyyskoordinaattori

Päämäärä	Aktiivisesti osallistuvat kaupunkilaiset
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Kuntalaisten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen.
Talousarviovuoden tavoite	Eri sidosryhmien osallistaminen yhdessä sivistystoimen kanssa asukkaiden hyvinvointia lisäävien palvelujen suunnitteluun ja toteutukseen. Toivotaan, että toimialat kartoittavat yhdessä osallistavia menetelmiä ja suunnittelevat, miten parhaiten asukkaat voidaan ottaa mukaan päätöksentekoon.
Toteutuma	Kaupunkilaiset, lautakunta ja henkilöstö ovat olleet mukana strategia-työskentelyssä. Menetelmäsuunnittelua ei ole aloitettu, mutta asia on mukana mm. viestintäohjeessa. Kaikukorttitoiminta on käynnistetty ja koulutukset alkavat kevättalvella 2018. Uusista ehdotetuista palveluista on suunnitteilla mopotallitoiminta. Vuonna 2017 on kehitetty myös etätyöpäiviä ja etätyötiloja. Lisäksi kokeiltiin Olotilaa Nyhkälän ruokalassa perjantaisin ja aloitettiin somereportteritoiminta. Kaikki em. palvelujen aloitteet ovat tulleet kaupunkilaisilta.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Uusien palvelujen toteutuminen.
Vastuuhenkilö	sivistysjohtaja

1.1.6 Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta huolehtii yhdyskuntateknisten palvelujen tuottamisesta, tilapalvelusta, vesi- ja jätehuoltolaitoksen tehtävistä, mittaus- ja kiinteistöpalveluista, kaavoituksesta sekä yleisistä alueista.

Talouden toteutuminen

TEKNINEN LAUTAKUNTA					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	4 394 118	4 631 425	4 631 425	4 731 941	100 516
Sisäiset toimintatuotot	5 699 050	5 979 904	5 979 904	6 026 746	46 842
Toimintakulut	-6 379 783	-6 651 163	-6 651 163	-6 576 753	74 410
Sisäiset toimintakulut	-1 175 992	-799 266	-799 266	-851 092	-51 826
Toimintakate	2 537 394	3 160 900	3 160 900	3 330 842	169 942
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-2 215 769	-2 391 700	-2 391 700	-2 437 722	-46 022
Muut laskennalliset kustannukset	0	-427 221	-427 221	-375 661	51 560
Tehtävän kokonaiskustannukset	321 625	341 979	341 979	517 458	175 479

Teknisen lautakunnan alainen toiminta on toteutettu tiukan talousseurannan ja kulukurin myötävaikutuksella. Valtuustotasolla sitovat ulkoiset toimintatuotot ylittivät 100.499 eur talousarvion tavoitteen ja ulkoiset toimintakulut alittuivat 74.410 eur. Valtuustotasolla sitova TA2017 toimintakate ylitettiin 169.925 eur. Valtuustotasolla sitova talousarvion tavoite oli 5,4 % odotuksia parempi.

Henkilöstö

Vuoden 2017 irtisanoutui vastaava rakennustarkastaja ja rakennustarkastaja. Vuoden aikana toimialalle rekrytoitiin avoinna olleisiin vakansseihin 1 rakennustarkastaja ja 1 ympäristönsuojelusihteeri uuteen perustettuun virkaan, irtisanotun ympäristönsuojelun yhteistoimintosopimuksen mukaisten palveluyksikön lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi. Vuonna 2017 vakituisten työntekijöiden määrä säilyi samana edellisvuoteen verrattuna.

Toiminnan toteutuminen

Yhdyskuntatekniikan palvelualue

Yhdyskuntatekniikan palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	206 367	169 150	169 150	134 098	-35 052
Sisäiset toimintatuotot	255 721	208 650	208 650	250 437	41 787
Toimintakulut	-1 650 260	-1 562 242	-1 562 242	-1 584 909	-22 667
Sisäiset toimintakulut	-224 574	-207 610	-207 610	-261 096	-53 486
Toimintakate	-1 412 745	-1 392 052	-1 392 052	-1 461 469	-69 417
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-524 449	-532 600	-532 600	-520 677	11 923
Muut laskennalliset kustannukset		-148 482	-148 482	-117 560	30 922
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 937 194	-2 073 134	-2 073 134	-2 099 706	-26 572

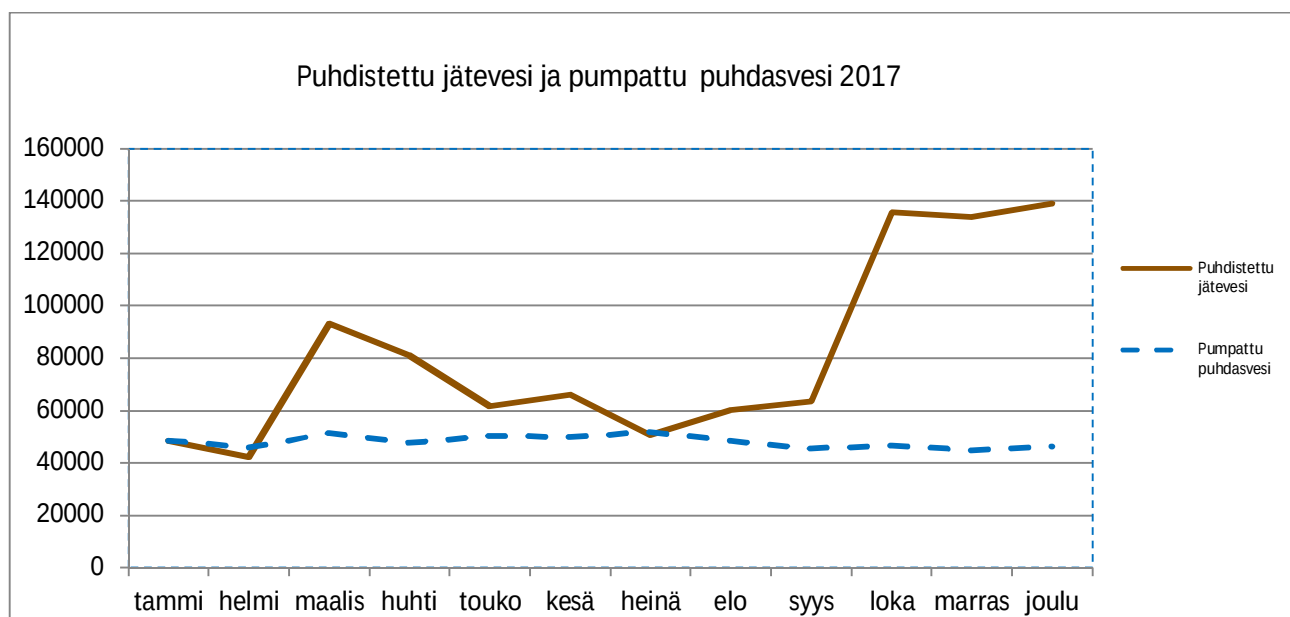
Toimituotot alittuivat 35.052 eur johtuen oletettua heikommista puun myyntituloista toimintakaudella. Talousmetsiä hoidetaan suunnitelmallisesti yhteistyössä paikallisen metsänhoitoyhdistyksen kanssa. Lähi-vuodet tulevat puunmyyntitulojen suhteen edelleen olemaan suhteellisen maltillisia.

Toimintakulut ylittyivät 22.667 eur johtuen pääosin talvikunnossapidon kustannusten kasvusta ja urakoinnin lisääntymisestä. Myös pienemmissä menokohdissa on tapahtunut odottamatonta kasvua kuten sähkön-siirtomaksut, jotka ovat nousseet yli 8 %. Jätehuoltomaksut olivat toimintakaudella myös odotettua suurempia.

Viime vuosien talvikausien säätyypit ovat olleet perinteisiä vaihtelevampia, mikä asettaa lisääntyviä haasteita koko yhdyskuntatekniikan palvelutuotannossa juuri liikenneväylien kunnossapidolle sen kaikilla eri tasoilla, kuten konetyöt, käsilumityöt, talviliikuntapaikkojen hoitotyöt. Pääasiassa toimintakatteen ylittyminen 69 417 eur johtuu kunnossapitotoiminnan kulujen kasvusta.

Vesihuoltolaitoksen palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	1 672 988	1 732 000	1 732 000	1 665 795	-66 205
Sisäiset toimintatuotot	99 392	115 610	115 610	97 794	-17 816
Toimintakulut	-944 551	-904 526	-904 526	-955 056	-50 530
Sisäiset toimintakulut	-203 637	-186 732	-186 732	-191 637	-4 905
Toimintakate	624 191	756 352	756 352	616 896	-139 456
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-481 186	-476 800	-476 800	-474 028	2 772
Muut laskennalliset kustannukset			0		0
Tehtävän kokonaiskustannukset	143 006	279 552	279 552	142 867	-136 685

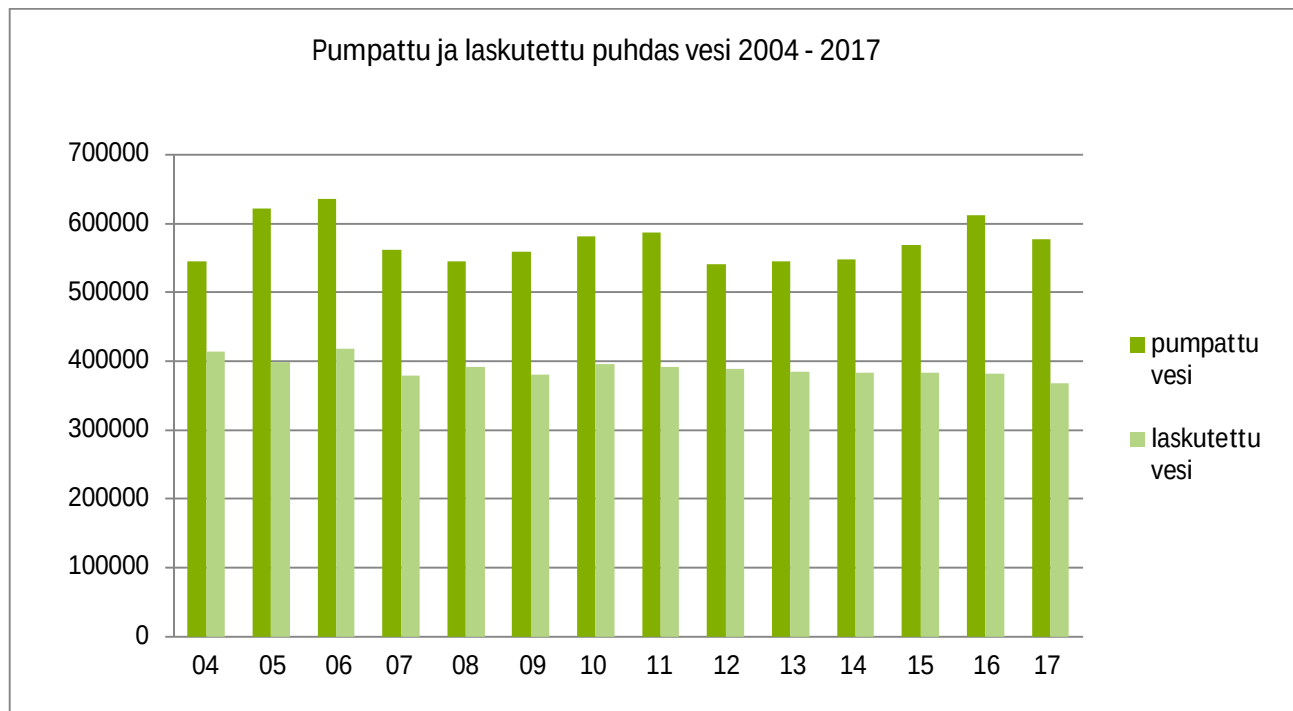
Vesilaitoksen toimintatuotot alittuivat 66.205 eur. Toimintakulut ylittyivät 50.530 eur. Toimintakate oli siten 139.456 eur huonompi kuin TA2017. Toimintakatetta heikentää sisäiset toimintakulut (kaupungin keskushallinnon vyörytyserät), joihin vesilaitos ei pysty omalla toiminnallaan vaikuttamaan. Laitos laskutti asiakkaita käyttöveden osalta 367.399m³ ja jäteveden osalta 365.656m³. Laskutettu käyttövesi ja laskutettu jätevesi ovat hyvin linjassa keskenään. Pienen eron myydyn käyttöveden ja laskutetun jäteveden osalta selittää se, että kaikki asiakkaiden kulutukseen pumpattu vesi ei päädy viemäriverkkoon. Käyttövesiverkoston pumpattiin vettä yhteensä 577.871m³ ja puhdistamo käsitteli jätevesiä yhteensä 975.771m³.



Yllä olevassa kuvassa on esitetty verkostoon pumpatun puhdasveden ja puhdistetun jäteveden erot kuukausittain vuonna 2017. Graafista voidaan päätellä, että puhdistamon kuormittavuus on suurimmillaan, kun maastossa liikkuu hulevesiä (sade- ja sulamisvesiä).

Hulevesien osuus ja sekaviemäroinnin ongelmat sekä jätevesiviemärien vuotovedet ovat toimintakauden osalta näkyvissä puhdistamolle tulevissa kokonaisvesimäärissä. Puhdistamo on kuitenkin pysynyt hyvin toimintakykyisenä ilman merkittäviä häiriötekijöitä tai ohivirtaamia. Vedenkulutus pysyi melko tasaisena läpi koko vuoden. Kevään sulamisvedet sekä loppuvuoden runsaat sateet näkyvät puhdistetun veden määrässä selkeästi.

Vesilaitos laskutti asiakkaita käyttöveden osalta vuonna 2017 yhteensä 367.399m³ ja verkostoon pumpatun käyttöveden määrä oli 577.871m³. Pumpatun käyttöveden ja laskutetun käyttöveden suhteesta voidaan tulkita, että vuosien 2005 – 2017 välisenä aikana käyttövesiverkostossa on ollut vuotoa noin 35 %.



Yllä olevassa kuvassa on esitetty verkostoon pumpatun ja laskutetun käyttöveden määrät vuosina 2004 – 2017. Kokonaismäärästä nähdään, että pumpatun ja laskutetun veden määrien ero on ollut toimintakaudella suuri, mutta niiden suhde on vaihdellut vuosittain. Vuosittainen vaihtelu johtuu yksittäisistä isommista putkirikoista.

Vesihuoltolaitos aloitti erillisenä kirjanpidollisena taseyksikkönä 1.1.2016 alkaen. Uuden avaavan taseen muodostamisen yhteydessä kirjattiin taseeseen mm. sisäiset lainat ja niiden korot sekä jäännöspääoman korvauseruste ja sen arvo kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Nämä taseen arvostuserät vaikuttavat laitoksen käyttötalouteen. Kun avaavaa tase tehtiin keväällä 2016, laitoksen käyttötalouden tuloksen vertailu ei siten ole vielä täysin yksiselitteistä tilivuosien välillä. Lähtökohtaisesti nykyiset toimintatuotot kuitenkin sallivat käyttötalouden osalta normaalin ylläpidon lisäksi korjausinvestointien sovitun mukaisen määrätietoisen jatkamisen. Korjausinvestoinneilla parannetaan verkoston teknistä laatua joka vaikuttaa laitoksen käyttötalouteen pitkällä aikajänteellä parantavasti. Vuoto- ja hulevesien hallintaan saamiseksi on tehty selvitys tarvittavista toimenpiteistä, jonka pohjalta on tehty johtopäätökset tarvittavien lisäinvestointien rahoituksen kattamiseksi hulevesimaksun käyttöönottamisella.

Kiinteistöt ja toimitilat palvelualue

Kiinteistöt ja toimitilat palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	2 357 296	2 418 275	2 418 275	2 332 523	-85 752
Sisäiset toimintatuotot	5 343 937	5 655 644	5 655 644	5 656 765	1 121
Toimintakulut	-3 476 000	-3 861 795	-3 861 795	-3 735 700	126 095
Sisäiset toimintakulut	-450 671	-378 715	-378 715	-369 192	9 523
Toimintakate	3 774 563	3 833 409	3 833 409	3 884 397	50 988

Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-1 198 403	-1 370 600	-1 370 600	-1 431 286	-60 686
Muut laskennalliset kustannukset		-248 071	-248 071	-220 979	27 092
Tehtävän kokonaiskustannukset	2 576 160	2 214 738	2 214 738	2 232 132	50 988

Palvelualueen tulot jäivät 85.769 euroa alle budjetoidun. Pääosan osan eli 63.283 euroa tästä muodosti Karviaiselta palveluostona pois jääneet Kompassin 4/2017 ja Terveysaseman 11/2017 ruokahuollon myyntituotot. Kokonaisuudessaan palvelualueen toimintakulut tasaantuivat siten, että kulupuoli jäi 135.618 eur budjetoitua pienemmäksi ja siten sitova toimintakate muodostui 50.971 euroa talousarviota paremmaksi (101,3%). Merkittävimpana kertaluonteisena vaikuttimena tähän oli tavanomaista lauhempi talvikausi, joka näkyi mm. pienempinä lämmitys- ja talvikunnossapitokuluina sekä tietoinen kriittinen materiaalien hankinta. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin.

Tilapalvelut

Toimintatuotot alittuivat 26.046 euroa vahvistettuun TA2017 nähden. Kulut alittuivat tasaavasti 65.719 euroa. Toimintakate oli siten 39.673 euroa TA2017 budjetoitua parempi. Merkittävimmät ylitykset kustannuspaikkatasolla tapahtuivat palvelujen ostoissa 179.237 eur, missä keskeisimpinä olivat mm. Yhteiskoulun opetustilojen ja keittiö-/ruokalan kylmätilojen käyttökunnostusta n. 40.000 eurolla, koulujen lv-järjestelmien puhdistus – ja tasapainotustöitä n. 40.000 eurolla, Haukkamäen koulun lämmitysjärjestelmän korjaus, Ahmoon koulurakennusten lämmitysjärjestelmän ja viemärin korjaus ja Palvelukeskuksen sisäilmatutkimukset n. 30.000 euroa.

Palveluyksikön toimintakuluja tasapainotettiin aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta budjetoitua 263.942 euroa vähäisemmillä ostoilla. Tilapalvelun vastuulla olevat palvelutuotannon tilat pysyttiin ylläpitämään ja tarjoamaan asiakkaille toimintakuntoisina. Vuokra-asuntojen huoneistoremontteja tehtiin ostopalveluna kahdessa asunnossa. Lisäksi yksittäisessä asunnossa uusittiin käyttövesiputkistoja.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut

Toimintatuotot toteutuivat 95,3 % ja jäivät tavoitteesta 75.200 euroa. Kulut toteutuivat 94,8 % ja olivat 73.235 euroa alhaisemmat kuin TA2017. Toimintakate oli 1.966 euroa alle vahvistetun TA2017. Ruokapalvelut tuottivat kaupungin omana tuotantona tavoitteensa mukaiset n. 2000 päivittäistä laadukasta ruokannosta. Karviaisen ruokahuollon palvelutarve väheni oman ruuan tuottamisen vuoksi Kompassin osalta 4/2017 lähtien ja Terveysaseman 11/2017 lähtien ja se näkyi ulosmyytävien ruokatulojen merkittävänä 63.563 euron pysyvänä vähenemisenä. Palvelutuotannossa jouduttiin loppuvuodesta sulkemaan pois käytöstä palvelukeskuksen ruokailutila siellä havaittujen vakavien sisäilmaongelmien vuoksi. Palvelukeskukselle tehtiin sisäisellä huonetilajärjestelyllä ruokailutilan korjauksen ajaksi korvaava väistötila. Palveluyksikössä oli vuoden aikana jonkin verran henkilöstövaihtuvuutta, mutta vakinaisen henkilöstön määrää säilyi ennallaan.

Mittaus- ja kiinteistötoimi

Toimintatuotot toteutuivat 106,3 % ja olivat 16.1599 euroa paremmat kuin TA2017. Kulut toteutuivat 101,1 % ja ylittivät 3.335 euroa. Toimintakatteeksi muodostui -28.667 euroa, mikä oli 13.264 euroa parempi kuin TA2017. Tulot ylittivät ennakoitua hiukan suuremmilla kertaluonteisilla palvelujen kysynnällä ja sen seurauksena myyntituotoilla.

Palvelutuotannon mukainen tonttienmuodostuksen määrätavoite toteutui tavoitteen mukaisesti. Paikkatieto- ja mittauspalvelut pystyivät tarjoamaan asiakkaiden tarvitsemat laadukkaat palvelut. Palveluyksikössä

otettiin käyttöön aineisto ja asiakasparanneltu GIS-Karkkila paikkatietopalvelin. Tonttien luovutuksen osalta toteutui yhden omakotitontin, yhden yritystoiminnan tontin myynti ja yhden vuokraaminen.

Maankäytön suunnittelu palvelualue

Maankäytön suunnittelu					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	1 268	2 000	2 000	2 580	580
Sisäiset toimintatuotot			0	0	0
Toimintakulut	-56 318	-123 700	-123 700	-109 767	13 933
Sisäiset toimintakulut	-973	-4 670	-4 670	-7 346	-2 676
Toimintakate	-56 023	-126 370	-126 370	-114 533	11 837
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset		-13 562	-13 562	-23 389	-9 827
Tehtävän kokonaiskustannukset	-56 023	-139 932	-139 932	-137 922	2 010

Kaavoitus

Vuonna 2017 uuden hallintoäännön myötä maankäytön suunnittelu siirrettiin ympäristölautakunnan vastuualueelta teknisen lautakunnan alaisuuteen perustetulle uudelle Maankäytön suunnittelu palvelualueelle. Vastuualue huolehtii kaavoituksesta ja siihen liittyvästä vuorovaikutusmenettelystä sekä asukkaiden, että valtion suuntaan ja valmistelee maankäyttöä ja kaavoitusta koskevat asiat kaupunginhallitukselle. Myös poikkeamislupa-asioiden ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu ympäristölautakunnalle sekä kantatilaperiaatetarkastelut kuuluvat vastuualueen perustehtäviin. Vuoden 2017 kaavoituskatsauksen tavoitteet ovat pääosin saavutettu.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Päämäärä	
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Strategian tavoitteena on optimaalinen omistajapolitiikka, jossa kaupungin omaisuutta jalostetaan käyttöasteen kautta tuottavammaksi ja palvelutoiminnan kannalta tarpeettomasta kiinteistöomaisuudesta luovutaan.
Talousarviovuoden tavoite	Taseessa olevien kiinteistöjen käyttöaste > 90 %. Toimitilastrategian ja kiinteistöjen myyntiohjelman toteuttaminen, luovutusperiaatteiden määrittäminen, salkutuspäivitys, myyntitavoite ja aikataulu.
Toteutuma	Jokiväärän päiväkodin kiinteistö myytiin 4/2017. Moukaritie 9 ja 10 rivitalot myytiin 12/2017. KOY Yrittäjätie 53:n lopullinen kauppa on neuvotteluvaiheessa. Verälänsuora 1:n myynti odottaa vireillä olevan asemakaavamuutoksen vahvistumista AO-tontiksi. Myydään tonttina mahdollisimman nopealla aikataululla. Omien kiinteistöjen käyttöastevuorokaudet - Koulut, 100% (koulupäivistä), muutoin 80%, Ahmoon koulu 0% - Päiväkodit, 100% - Terveyskeskus, n.60%, (vuodeosastotoiminta väistötiloissa Vihdissä 11/2017 asti).

	- Palvelukeskus omat toiminnot 100% - Pajakatu 2, 75% (Eteva muuttanut pois 9/2017) - Kaupungintalo, 100% - Moukarintie 9, 60% - Moukarintie 10, 70% - KOy Sorvirinne, 82% - AsOy Korpela, 92% - AsOy Nummela, 100% - AsOy Koliseva, 94% - Vuotinaisen leirikeskus, n. 40%, vuokratulot 100% - Kovelon henkilöstömaja n. 30% Rautapata n. 40% (painijoiden käytössä 6/2017 lähtien)
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Toimintavuoden omien kiinteistöjen käyttöastevuorokaudet [%]. Palveluiden tuottamiseen tarpeettomien kiinteistöjen realisoinnin toteutuma, niistä laaditun salkutuspäivityksen ja vuosikohtaisesti vahvistetun myyntiohjelman mukaisesti [yksikkötiedot ja myyntitulot €].
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja, mittaus- ja kiinteistöpäällikkö

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Resurssien tehokas käyttö
Talousarviovuoden tavoite	Vesihuollon korjaushankkeita toteutetaan suunnitelmallisesti korjausvelan pienentämiseksi.
Toteutuma	Vesijohtoverkon runkoventtiilien peruskorjaushanke on valmistelussa. Toivikinkadun kunnallistekniikan hanke on lähes valmis. Työ jatkuu keväällä 2018.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Omaisuuksien tuottavuus talouden kriteerein. Vuotovesi -% (toimitettu – las- kutettu puhdasvesi), energiakulutus [eur/ m2]
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja, vesihuoltopäällikkö

Päämäärä	
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Kiinteistöjen korjausvelan pienentäminen
Talousarviovuoden tavoite	Omien palvelutuotannonrakennusten korjausvelan pienentäminen peruskorjaustoimenpiteillä yhteensä 15 % .
Toteutuma	54%/ (2.174 M€)
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Toimintavuoden korjausvelan 15 %:n pienentäminen peruskorjaustoimenpiteillä vuoden 2016 lopulla arvioidusta 4.000.000 €:n laskennallisesta nykyarvosta. Toimintavuoden peruskorjausten toteutuma - % ja pienentämisen määrä [€] sekä laskennallisen jäännöskorjausvelan määrä vuoden lopussa [€].
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja, mittaus- ja kiinteistöpäällikkö, tekninen isännöitsijä

Päämäärä	
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Kaupungin infrastruktuurin omaisuuden hallinnan selkiyttäminen
Talousarviovuoden tavoite	Koko infrastruktuurin omaisuuden kartoitus ja hallinta.
Toteutuma	Katuluetellon mukainen rekisteri on valmistelussa. Vesihuollon verkoston tietoja saatetaan sähköiseen muotoon.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu.
Arviointikriteeri/mittari	Pitkän aikavälin investointiohjelman luonnos valmis
Vastuuhenkilö	Tekninen johtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, vesihuoltopäällikkö

1.1.7 Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan tehtävänä on huolehtia ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Talouden toteutuminen

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	139 591	121 000	121 000	93 403	-27 597
Sisäiset toimintatuotot	2 255	0	0	8 802	8 802
Toimintakulut	-505 889	-552 498	-552 498	-497 310	55 188
Sisäiset toimintakulut	-99 398	-26 025	-26 025	-27 712	-1 687
Toimintakate	-463 442	-457 523	-457 523	-422 817	34 706
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-9 796	-11 700	-11 700	-10 724	976
Muut laskennalliset kustannukset	0	-102 892	-102 892	-89 892	13 000
Tehtävän kokonaiskustannukset	-473 238	-572 115	-572 115	-523 433	48 682

Vuoden 2017 talous toteutui talouden- ja toiminnallistentavoitteiden osalta talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot alittivat 27.597 eur tuloarvion, koska maa-ainesottoon (ja rakennusvalvontaan liittyviä tuloja kertyi hieman odotettua vähemmän. Tuotot olivat noin 45.000 eur pienemmät kuin edellisenä vuotena. Toimintakulut alittuivat 55 188 euroa. Merkittävimmät alitukset tulivat palvelujenostoista 24 443 eur, kun ympäristönsuojelun YT-sopimuksen mukainen viran-omaisvalmistelun ostopalvelu päätettiin 31.5.2017. Henkilöstökuluista säästettiin 30 450 eur, kun rakennusvalvonnan henkilöstön vaihtuvuudesta johtuen henkilöstömäärä ei ollut suunnitellun mukainen. Ympäristölautakunnan toimintakate alittui 34 706 eur talousarvion 2017 tavoitteesta, joten taloudellinen tavoite saavutettiin.

Henkilöstö

Ympäristö ja rakennusvalvonnan palvelualueella oli vuoden 2017 alussa 6 henkilöresurssia käytössä. Organisaatiomuutoksen sekä irtisanoutumisten ja uudelleen rekrytointien jälkeen joulukuussa 2017 palvelualueella oli käytössä 4 henkilöresurssia. Uusi ympäristönsuojelusihteeri aloittaa tammikuussa 2018, toista rakennustarkastajaa ei ole rekrytoitu toistaiseksi.

Rakennusvalvonnassa oli vuoden 2017 aikana rakennustarkastaja, lupasihteeri sekä 0,5 kiinteistösihteeriä. Toisen rakennustarkastajan rekrytointiprosessia ei ole vielä käynnistetty.

Toiminnan toteutuminen

Ympäristö ja rakennusvalvonnan palvelualue

Ympäristö ja rakennusvalvonnan palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	139 591	121 000	121 000	93 363	-27 637
Sisäiset toimintatuotot	2 255	0	0	8 802	8 802
Toimintakulut	-439 537	-495 803	-495 803	-408 499	87 304
Sisäiset toimintakulut	-24 504	-26 025	-26 025	-23 988	2 037
Toimintakate	-322 195	-400 828	-400 828	-330 322	70 506
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-9 796	-11 700	-11 700	-10 724	976
Muut laskennalliset kustannukset	0	-93 631	-93 631	-84 332	9 299
Tehtävän kokonaiskustannukset	-331 992	-506 159	-506 159	-425 378	80 781

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta on onnistunut, henkilöstöressurssivajeesta huolimatta, pysymään tavoitteissa. Lupapisteiden käyttöaste on noussut siten, että 52 % kaikista lupapäätöksistä vuonna 2017 on tehty Lupapisteessä. Lupapisteen asiakkaat saivat sitovan tavoitteen mukaan tietoa hakemuksen puutteista noin viikon kuluessa. Rakennetun ympäristön valvonnan katselmuskohteiden luokituksen mukaisesti rakennushankkeeseen ryhtyville on lähetetty muistutuskirjeet raukeavista rakennusluvista.

Vihdin ja Lohjan rakennusvalvonnan kanssa yhteistyötä on jatkettu, yhteisiä tiedotustilaisuuksia on tarkoitusta järjestää tulevaisuudessakin.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun tehtävät on hoitanut Vihdin kunta 31.5.2017 asti. Uusi ympäristönsuojelusihteeri aloitti tehtävässään 1.4.2017. Ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Karkkilan ympäristönsuojelu-lautakunta. Talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin. Toteutuneita toiminnallisia tavoitteita ulkopuolisten menojen osalta (Karkkilan ympäristönsuojelun projektit) olivat kasvihuonekaasupäästöjen seuranta, ilmanlaadun seuranta, Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke ja jätevesineuvonta, Karkkilan pintavesien seuranta sekä vesihuoltolaitoksen kanssa yhteistyössä toteutettu pohjaveden ennakkoseuranta. Lisäksi osallistumista Hiidenveden yhteistarkkailuun, Asemanrannan pinta- ja pohjavesiseurantaan sekä paikkatieto-aineiston ylläpitoon on jatkettu.

Vuonna 2017 ympäristölautakunnalla ei ollut ratkaistavana yhtään maa-ainesten ottamista tai ympäristölupaa koskevaa lupahakemusta. Yksikön työtilanteen osalta olennaisia tapahtumia olivat ympäristönsuojelusihteerin rekrytointi.

Ympäristöterveydenhuolto

Lohjan ympäristöterveyspalvelut vastaavat ympäristöterveydenhuollosta yhteistoiminta-alueella Karkkilassa, Lohjalla, Siuntiossa ja Vihdissä. Ympäristöterveydenhuolto jakautuu terveysvalvontaan ja eläinlääkintähuoltoon. Kuntien yhteinen ympäristöterveysjaosto käynnisti toimintansa vuoden 2009 alusta lukien ja

Ympäristöterveydenhuollon toimintaan kuuluvat lakisääteisten tehtävien hoitaminen (elintarvike-, terveys-
densuojelu-, tupakka-, tuoteturvallisuus-, eläinsuojelu- ja eläintautilvonta, eläinlääkintäpalvelut ja eläin-
lääkäripäivystys, ohjaus ja neuvonta em. asioihin liittyen, ilmoitusten ja hakemusten käsittely) sekä lausun-
tojen antaminen oman erityislainsäädännön näkökulmasta.

Päämäärä	Kaupungin taloustasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Uudistettu rakennusjärjestys ohjaa rakentamista, luvanvaraisuus muuttuu ja suunnittelutarveratkaisun tarpeet tulee tarkastaa 10 v välein
Talousarviovuoden tavoite	Rakennusjärjestys muutos on hyväksytty uusien lakien ja suositusten mukaisesti.
Toteutuma	Rakennusjärjestyksen luonnoksesta on saatu lausuntoja sekä asianosaisten huomautuksia. Rakennusjärjestyksen ehdotus laaditaan.
Toteutuu/ei toteudu	Toteutuu
Arviointikriteeri/mittari	Rakennusjärjestyksen luonnos on hyväksytty
Vastuuhenkilö	Vastaava rakennustarkastaja

71

1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötalousosaan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät. Taulukossa on huomioitu vain ulkoiset erät.

TULOSLASKELMA	TA2017	MTA 2017	TP 2017	Poikkeama
Toimintatuotot	6 444 325	6 264 605	6 467 800	203 195
Myyntituotot	2 809 530	2 809 530	2 562 169	-247 361
Maksutuotot	732 000	562 000	591 129	29 129
Tuet ja avustukset	696 800	687 080	771 382	84 302
Muut toimintatuotot	2 205 995	2 205 995	2 543 120	337 125
Sisäiset tuotot	6 087 824	6 087 824	6 026 103	-61 721
Toimintakulut	-52 078 137	-52 714 171	-52 209 933	504 238
Henkilöstökulut	-13 440 648	-13 561 848	-13 412 456	149 392
Palkat ja palkkiot	-10 028 900	-10 127 226	-10 096 621	30 605
Henkilöstösivukulut	-3 411 748	-3 434 622	-3 315 835	118 787
Eläkekulut	-2 894 048	-2 911 821	-2 919 794	-7 973
Muut henkilöstösivukulut	-517 700	-522 801	-396 041	126 760
Palvelujen ostot	-34 482 281	-34 995 115	-34 829 342	165 773
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 205 855	-2 205 855	-1 918 304	287 551
Avustukset	-1 324 500	-1 324 500	-1 308 887	15 613
Muut toimintakulut	-624 853	-626 853	-740 944	-114 091
Sisäiset kulut	-6 087 824	-6 087 824	-6 026 103	61 721
Toimintakate	-45 633 812	-46 449 566	-45 742 134	707 432
				0
Verotulot	31 585 000	31 585 000	31 558 116	-26 884
Kunnallisvero	28 190 000	28 190 000	27 960 082	-229 918
Kiinteistövero	2 246 000	2 246 000	2 251 447	5 447
Yhteisövero	1 149 000	1 149 000	1 346 586	197 586
Valtionosuudet	17 408 000	17 408 000	17 416 779	8 779
Rahoitustuotot ja -kulut	-578 500	-578 500	-246 241	332 259
Korkotuotot	3 000	3 000	25 490	22 490
Sisäiset korkotuotot	22 800	22 800	13 715	-9 085
Muut rahoitustuotot	124 000	124 000	122 856	-1 144
Muut sis. rahoitustuotot	97 400	97 400	97 391	-9
Korkokulut	-700 000	-700 000	-631 351	68 649
Sisäiset korkokulut	-22 800	-22 800	-13 715	9 085
Muut rahoituskulut	-5 500	-5 500	236 764	242 264
Muut sis. rahoituskulut	-97 400	-97 400	-97 391	9
Vuosikate	2 780 688	1 964 934	2 986 520	1 021 586
				0
Poistot ja arvonalentumiset	-2 727 500	-2 727 500	-2 799 741	-72 241
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 727 500	-2 727 500	-2 761 461	-33 961
Satunnaiset tuotot ja kulut		0	-38 280	-38 280
				0
Tilikauden tulos	53 188	-762 566	186 779	949 345

1.3 Yhteenveto käyttötalouden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

KAUPUNKI YHTEENSÄ	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	6 681 822	6 444 325	6 264 605	6 467 800	203 195
Sisäiset tuotot	6 964 551	6 087 824	6 087 824	6 148 222	60 398
Toimintakulut	-51 931 136	-52 078 137	-52 714 171	-52 209 933	504 238
Sisäiset kulut	-6 964 551	-6 087 824	-6 087 824	-6 148 222	-60 398
Toimintakate	-45 249 314	-45 633 812	-46 449 566	-45 742 134	212 435
Laskennalliset kustannukset					0
Poistot ja arvonalennukset	-2 464 673	-2 727 500	-2 727 500	-2 761 461	-33 961
Muut laskennalliset	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-47 713 987	-48 361 312	-49 177 066	-48 503 595	673 471
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot	0	0		0	0
Toimintakulut	-1 152	-21 300	-21 300	-25 166	-3 866
Sisäiset kulut	0	0	0	-1 869	-1 869
Toimintakate	-1 152	-21 300	-21 300	-27 035	-5 735
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 152	-21 300	-21 300	-27 035	-5 735
TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot	0	0		0	0
Toimintakulut	-17 827	-20 800	-20 800	-22 093	-1 293
Sisäiset kulut	-151	-300	-300	-23	278
Toimintakate	-17 978	-21 100	-21 100	-22 116	-1 016
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-17 978	-21 100	-21 100	-22 116	-1 016
KAUPUNGINHALLITUS	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	329 847	257 800	328 080	479 551	151 471
Sisäiset tuotot	1 251 318	103 420	103 420	100 101	-3 319
Toimintakulut	-3 267 389	-3 562 028	-3 608 062	-3 547 844	60 218
Sisäiset kulut	-187 476	-180 962	-180 962	-180 849	113
Toimintakate	-1 873 699	-3 381 770	-3 357 524	-3 149 041	208 483
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-649	-9 800	-9 800	-6 520	3 280
Muut laskennalliset	0	1 439 510	1 439 510	1 364 207	-75 303
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 874 348	-1 952 060	-1 927 814	-1 791 354	136 460
KARVIAINEN	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	410 193	0	0	6 711	6 711
Toimintakulut	-18 767 326	-17 921 617	-18 678 617	-18 470 417	208 200
Toimintakate	-18 357 133	-17 921 617	-18 678 617	-18 463 706	214 911
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-11 036 112	-11 766 561	-11 509 561	-11 229 475	280 086
Toimintakate	-11 036 112	-11 766 561	-11 509 561	-11 229 475	280 086

KASVATUS-JA OPETUSLAUTAKUNTA	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	961 540	1 014 800	764 800	714 555	-50 245
Sisäiset tuotot		0		0	0
Toimintakulut	-10 271 680	-9 897 586	-9 987 586	-10 159 583	-171 997
Sisäiset kulut	-4 679 200	-4 379 089	-4 379 089	-4 379 771	-682
Toimintakate	-13 989 340	-13 261 875	-13 601 875	-13 824 799	-222 924
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-230 210	-297 700	-297 700	-292 296	5 404
Muut laskennalliset	0	-690 183	-690 183	-697 786	-7 603
Tehtävän kokonaiskustannukset	-14 219 551	-14 249 758	-14 589 758	-14 814 880	-225 122
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	446 533	419 300	419 300	441 639	22 339
Sisäiset tuotot	11 927	4 500	4 500	12 573	8 073
Toimintakulut	-1 683 978	-1 684 584	-1 684 584	-1 681 291	3 293
Sisäiset kulut	-822 335	-702 182	-702 182	-706 907	-4 725
Toimintakate	-2 047 853	-1 962 966	-1 962 966	-1 933 986	28 980
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-8 249	-16 600	-16 600	-14 199	2 401
Muut laskennalliset	0	-219 214	-219 214	-200 867	18 347
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 056 101	-2 198 780	-2 198 780	-2 149 053	49 727
TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	4 394 118	4 631 425	4 631 425	4 731 941	100 516
Sisäiset tuotot	5 699 050	5 979 904	5 979 904	6 026 746	46 842
Toimintakulut	-6 379 783	-6 651 163	-6 651 163	-6 576 753	74 410
Sisäiset kulut	-1 175 992	-799 266	-799 266	-851 092	-51 826
Toimintakate	2 537 394	3 160 900	3 160 900	3 330 842	169 942
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-2 215 769	-2 391 700	-2 391 700	-2 437 722	-46 022
Muut laskennalliset	0	-427 221	-427 221	-375 661	51 560
Tehtävän kokonaiskustannukset	321 625	341 979	341 979	517 458	175 479
YMPÄRISTÖ- JA LUPALAUTAKUNTA	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Toimintatuotot	139 591	121 000	121 000	93 403	-27 597
Sisäiset tuotot	2 255	0	0	8 802	8 802
Toimintakulut	-505 889	-552 498	-552 498	-497 310	55 188
Sisäiset kulut	-99 398	-26 025	-26 025	-27 712	-1 687
Toimintakate	-463 442	-457 523	-457 523	-422 817	34 706
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-9 796	-11 700	-11 700	-10 724	976
Muut laskennalliset	0	-102 892	-102 892	-89 892	13 000
Tehtävän kokonaiskustannukset	-473 238	-572 115	-572 115	-523 433	48 682

Verotulot

Verotulot yht.	TA2017	MTA 2017	TP2017	TP17-MTA17	Ero %
Kunnallisvero	28 190 000	28 190 000	27 960 082	-229 917,73	-0,8 %
Kiinteistövero	2 246 000	2 246 000	2 251 447	5 447,40	0,2 %
Yhteisövero	1 149 000	1 149 000	1 346 586	197 585,95	17,2 %
Yhteensä	31 585 000	31 585 000	31 558 116	-26 884,38	-0,09 %

Valtionosuudet

Valtionosuudet	TA2017	MTA 2017	TP2017	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	14 163 330	14 163 330	14 184 263	20 933
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 961 220	3 961 220	3 961 224	4
Järjestelmämuutoksen tasaus	-10 500	-10 500	-10 500	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-706 050	-706 050	-718 208	-12 158
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0
Yhteensä	17 408 000	17 408 000	17 416 779	8 779

1.4 Investointiosan toteutuminen

YHTEENSÄ INVESTOINNIT	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
Tulot	0	0	614 265	0	-614 265
Menot	-5 271 000	-6 551 000	-6 709 915	102	158 915
Nettomenot	-5 271 000	-6 551 000	-6 095 650	93	-455 350

1 KIINTEÄ OMAISUUS	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
KAUPUNGINHALLITUS					
RAAKAMAAN HANKINTA					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-100 000	-100 000	0	0	-100 000
Netto	-100 000	-100 000	0	0	-100 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
PÄIVÄKOTI VILPERI MYYNTI					
Tulot	0	0	8 046	0	-8 046
Menot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	8 046	0	-8 046
AS.OY MOUKARINTIEN MYYNTI					
Tulot	0	0	357 100	0	-357 100
Menot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	357 100	0	-357 100
MAA-ALUEET					
Tulot	0	0	245 619	0	-245 619
Menot	0	0	-26 138	0	26 138
Netto	0	0	219 481	0	-219 481
Tulot	0	0	610 765	0	-610 765
Menot	-100 000	-100 000	-26 138	26	-73 862
Netto	-100 000	-100 000	584 627	-585	-684 627

KAUPUNGINHALLITUS

RAAKAMAAN HANKINTA

Ø Raakamaata ei ole hankittu vuonna 2017.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

MAA-ALUEET

➤ Teknisen lautakunnan alaisuudessa olevat maa-alueiden tuotot koostuvat tonttien myynnistä. Myydyt tontit olivat 224-12-43-4, 224-11-12-7, 224-3-52-5 ja 224-401-12-48. Lisäksi myytiin Jokiväärän päiväkotia 224-408-1-49 sekä Moukarintie 9 ja 10 rivitalot 224-3-41-2 ja 224-3-42-3

2 TALONRAKENNUS	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
TERVEYSASEMAN SUUNNITTELU, PERUSKORJAUS JA LAAJENNUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-3 510 000	-4 705 000	-5 089 041	108	384 041
Netto	-3 510 000	-4 705 000	-5 089 041	108	384 041
MUUT PERUSKORJAUSHANKKEET					
NYHKÄLÄN KOULUN SUUNN./PERUSKORJAUS					
Tulot	0	0	0		
Menot	0	0	-36 830		
Netto	0	0	-36 830		
KAUPUNGINTALON SISÄILMAKORJAUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 000	-15 000	-15 000	100	0
Netto	-15 000	-15 000	-15 000	100	0
YHTEISKOULUN SISÄILMAKORJAUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-360 000	-385 000	-483 148	125	98 148
Netto	-360 000	-385 000	-483 148	125	98 148
HAAPALAN PÄIVÄKOTI					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-40 000	0	0	0	0
Netto	-40 000	0	0	0	0
TAKKOINRINNE SPRINKLAUS/NYHKÄLÄNTIEN 43					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-100 000	-50 000	-54 436	109	4 436
Netto	-100 000	-50 000	-54 436	109	4 436
TOIVIKKEEN PÄIVÄKOTI					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 000	-15 000	-10 102	67	-4 898
Netto	-15 000	-15 000	-10 102	67	-4 898
YHTEISKOULUN KELLARITILOJEN MUUTOS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	-100 000	-103 804	0	3 804
Netto	0	-100 000	-103 804	0	3 804
VUORISTOKOTI					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 000	-15 000	0	0	-15 000
Netto	-15 000	-15 000	0	0	-15 000
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-4 055 000	-5 285 000	-5 792 360	110	507 360
Netto	-4 055 000	-5 285 000	-5 792 360	110	507 360

TEKNINEN LAUTAKUNTA

TERVESYSASEMAN SUUNNITTELU, PERUSKORJAUS JA LAAJENNUS

- Ø Kohteen II-vaiheen saneeraus suoritettiin loppuun vuoden 2017 Lokakuussa. Toteutusvaiheen loppuvaiheessa käyttäjien edustajien työmaakerroilla huomattiin kaksi puutetta, joilla saadaan toiminnallisuutta parannettua. Vuodeosaston parvekelasitus sekä, ambulanssien sisääntuloon katos. Nämä lisäykset toteutetaan vuoden 2018 keväänä omana investointinaan.

KAUPUNGINTALON SISÄILMAKORJAUKSET

- Ø Ruukkikiinteistön Karkkilan kaupungin hallitsemassa kerroksessa jatkettiin sisäilmaa koskevien ilmoitusten ja siihen liittyvien haitta-arvioiden/kartoitusten perusteella tapahtuvia työhuoneiden sisäilman laadun parannustöitä niistä erikseen laaditun työohjelman mukaisesti. Vuonna 2017 saneerattiin 4 työhuonetta.

YHTEISKOULUN SISÄILMA- JA MUUT PERUSKORJAUKSET

- Ø A-osan Lukiosiiven kahden luokkatilan sekä Yhteiskoulun koko C-osan luokkatilojen korjaus/parannus saatiin suoritettua loppuun joulukuussa 2017. Myös keittiötilojen jäähdytyslaitteet uudistettiin kesän 2017 aikana. Investointiin siirrettiin varoja toteuttamatta jätetyistä Haapalan päiväkodin LTO-kojesaneerauksesta sekä Vuoristokodin vesijohto- ja viemärisaneerauksesta, jotta Yhteiskoulun C-osan sisäilma- ja peruskorjaus saatiin loppuun toteutettua, koko C-osan osalta. Peruskorjausinvestointeja jatketaan vuonna 2018, A-osan kunnostusinvestointina.

HAAPALAN PÄIVÄKOTI

- Ø Kohteen ilmanvaihtokoneyksikön uudistaminen käyttöturvalliseksi ja nykyaikaisen ilmastoinnin energiatalouden vaatimukset täyttäväksi. Investointiohjelman priorisointien myötä kohde jätettiin toteuttamatta ja investointimäärärahat siirrettiin Yhteiskoulun korjauksiin. Ilmanvaihtokoneyksikkö on hyväksytty vuoden 2018 investointiohjelmaan.

TAKKOKINRINNE SPRINKLAUSJÄRJESTELMÄ

- Ø Kohteen päivätoimintaosastolle ”Kompassi” ja 2-3. kerroksen asunto-osalle rakennettiin sprinkleri-järjestelmä viranomaismääräyksiä vastaavaksi, jotta nykyinen Karviaisen toiminta rakennuksessa voi jatkaa.

TOIVIKKEEN PÄIVÄKOTI

- Ø Toteutettiin, vaurioituneen märkäleikkihuoneen käyttötarkoituksen muutossaneeraus, päiväkodin muuhun käyttöön soveltuvaksi.

YHTEISKOULUN KELLARITILOJEN MUUTOS

- Ø Kesän 2017 koulujen loma-aikana kunnostettiin kamppailulajien käytössä ollut kellaritila koulun käyttöön sopiviksi opetustiloiksi.

VUORISTOKOTI

- Ø Vesi- ja viemäreiden kytkentä ja runkolinjastojen peruskorjaaminen uutta vastaavaksi. Nykyiset valurautalinjastot ovat alkuperäisiä n. 50 vuotta vanhoja ja rakenteellisesti rikkoutuneet. Suunniteltua Vesi- ja viemäreiden peruskorjausta ei toteutettu, johtuen tilojen käytön muutoksista ja rakennuksen jatkokäytön mietinnöistä. Investointivaraukset siirrettiin Yhteiskoulun korjauksiin.

3 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
KADUT, PERUSPARANTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-330 000	-360 000	-337 392	94	-22 608
Netto	-330 000	-360 000	-337 392	94	-22 608
KADUT, PÄÄLLYSTEET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-100 000	-100 000	-110 298	110	10 298
Netto	-100 000	-100 000	-110 298	110	10 298
PUISTOT JA YLEISET ALUEET					
HARJUN KENTÄN KUNNOSTUS					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-300 000	-300 000	-12 617	4	-287 383
Netto	-300 000	-300 000	-12 617	4	-287 383
KESKUSPUISTO					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 000	-15 000	-14 544	97	-456
Netto	-15 000	-15 000	-14 544	97	-456
PUISTOJEN LEIKKIVÄLINE					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 000	-15 000	-14 915	99	-85
Netto	-15 000	-15 000	-14 915	99	-85
HELSINGINTIEN PALLOKENTÄN SALAOJITUKSET					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-30 000	-30 000	-28 500	95	-1 500
Netto	-30 000	-30 000	-28 500	95	-1 500
ULKOVALAISTUS Vattolantie					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-30 000	0	0	0	0
Netto	-30 000	0	0	0	0
MUIDEN YLEISALUEIDEN KUNNOSTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-820 000	-820 000	-518 266	63	-301 734
Netto	-820 000	-820 000	-518 266	63	-301 734

TEKNINEN LAUTAKUNTA

KADUT, PERUSPARANTAMINEN

- Ø Toivikinkadun saneeraushanke jäi hiukan kesken ja jatkuu vuoden 2018 keväällä. Puutarhakadun linjauksen oikaisu ja kevyen liikenteen linjan jatkaminen saatiin tehtyä. Kirjurinkadun loppuosa Mäntylänselänkadun liittymästä itään saatiin kokonaan valmiiksi. Näissä hankkeissa ei tapahtunut mitään erityistä odottamatonta, mikä edesauttoi hyvin paljon hankkeiden rakennuttamisessa myös taloudellisen puolen hallintaa.

KADUT, PÄÄLLYSTEET

- Ø Uudelleen päällystämiskohteista toteutettiin Vattolantien ja Turuntien reitin urien paikkaukset välillä Keskuskatu – Kantoniitynkatu. Keskuskadun kulutuskerroksen ongelmat korjattiin jyrsimällä vanha asfaltti pois ja päällystettiin kulutuskerros uudelleen ns. laatikkopaikkausmenetelmällä. Päällysteiden yksikköhinnat olivat odotettua edullisempia, joten edellä mainittujen hankkeiden lisäksi päätettiin toteuttaa muita pieniä, mutta sinänsä akuutteja paikkauskohteita ympäri kaupunkia. Lemmointielle toteutettiin uudet hidastetöyssyt, jonka vuoksi päällysteisiin varatut investointivarat ylityivät noin 10 %.

HARJUN KENTÄN KUNNOSTUS SUUNNITELMAN MUKAISESTI

- Ø Hankkeen alustava valmistelu käynnistyi vuonna 2015. Talousarvion seurantavuotena 2017 hankkeen toteutukseen saatiin investointipäätöksen edellyttämä valtionavustus, mutta rakennustöitä ei päästy aloittamaan, koska hankkeen aloitukseen tehdyistä hallinnollisista päätöksistä valittiin Helsingin hallinto-oikeuteen, eikä valitusten vaikutuksesta hankkeelle saatu varmuutta ennen vuoden loppua, jolloin hanke olisi pitänyt aloittaa ja näin ollen valtionavustusosuus hankkeelle menetetttiin.

KESKUSPUISTO

- Ø Keskuspuiston hanke saatiin toteutettua sen ilmettä kohentamalla pieniltä mutta varsin monipuolisilta osin. Hankkeessa toteutettiin viherkasvien ja varusteiden sekä kulkureittien kivipintauksen uusimista. Lisäksi saneerattiin Anttilankadun puoleisen patsaan ympäristä poistamalla huonokuntoinen patsaan suojakaide ja rakentamalla sen tilalle patsaan ympärille uusi betonikivilaatoitus. Kaikki toimenpiteet päätettiin toteuttaa toimintakauden aikana omana työnä, koska lisävahvistuksena kaupungille tuli keväällä yksi puistopuolelle ammattia opiskeleva oppisopimushenkilö. Patsaan kaitteen uusimista ei varsinaisesti enää katsottu tarpeelliseksi ja hankkeen yhteydessä hankitut kukkaruukut tulevat koristamaan kesäkaudella patsaan lähiympäristöä.

PUISTOJEN LEIKKIVÄLINE

- Ø Investointivaroja käytettiin lasten leikkivälineiden osittaiseen uusimiseen. Tämä toimintamalli on ollut jo vuosia käytäntönä. Lasten leikkipuistoissa on paljon ns. korjausvelkaa, mutta kaupunki uusii niitä kuitenkin varsin maltillisesti. Keskeinen lähtökohta puistojen leikkivälineiden uusimisessa on ollut viime vuosina lasten turvallisuus.

HELSINGINTIEN PALLOKENTÄN SALAOJITUKSET

- Ø Karkkilan Jalkapalloseura ry:n aloitteesta Helsingintien pallokentän kehityshanke käynnistyi kaupungin varaamalla 30.000 eur investointiosalla, joka käsitti salaojituksen ja hulevesien saneerauksen. Kaupunki suorittaa nyt rakennettujen salaoja- ja hulevesirakenteiden tarkemittaukset. vuoden 2018 puolella KJS tulee kehittämään kenttää edelleen hanke pohjaisesti. KJS edustajien mukaan kenttähanke tulisi maarakennustöiden jne osalta etenemään lisää vasta 2018 syyskaudella, joka mahdollistaa tulevalle kesäkaudella kentän normaalin käytön pallokenttänä.

ULKOVALAISTUS

- Ø Vattolantien ja Antiaistentien suunnalla sähköyhtiön (Elenia) hanke siirtyivät ja yhteistyö tältä osin peruuntui. Hankkeessa oli tarkoitus siirtää sähkölinjoja maakaapeleiksi, jolloin kaupungin katuvalojen kaapelointi olisi saatu siirrettyä myös maahan. Vastaavia tarpeita ilmajohtojen siirtämisessä maakaapeleiksi on jatkossakin ja kaupungin kannattaa pyrkiä aina synergia- ja kustannushyötyjen nimissä olemaan mukana vastaavien hankkeiden ns. yhteiskaivannoissa. Tällaiset pysyvien rakenteiden kohteet olisi pyrittävä suorittamaan investointivaroilla, joten liian nopeisiin mukaantuloihin yhteishankkeissa ei tällä tavoin aina päästäisi. Tästä syystä tekninen toimiala pyrkii ennakoimaan vastaavien hankkeiden aikatauluttamista järjestämällä operaattoreiden ja paikallisen sähköyhtiön kanssa pidettäviä yhteistoimintapalavereja vuosittain (kevät- ja syyspalaverit).

4 IRTAIN OMAISUUS	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
KAUPUNGINHALLITUS					
TALOUS- JA HENK.HALLINNON JÄRJESTELMÄHANKINNAT					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA					
TIETO- JA VIESTINTÄ-TEKNIKKAHANKINNAT					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-30 000	-30 000	-30 545	102	545
Netto	-30 000	-30 000	-30 545	102	545
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA					
KIRJASTON ASIAKASPALVELUPISTEEN SEKÄ TYÖPISTEIDEN KEHITTÄMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-17 000	-17 000	-18 613	109	1 613
Netto	-17 000	-17 000	-18 613	109	1 613
KIRJATOTILAAN PALOILMOITINJÄRJESTELMÄ					
Tulot	0	0	3 500	0	-3 500
Menot	-17 000	-17 000	-22 119	130	5 119
Netto	-17 000	-17 000	-18 619	110	1 619
KULTTUURI, dataprojektori					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-12 000	-12 000	-13 505	113	1 505
Netto	-12 000	-12 000	-13 505	113	1 505
TEKNINEN LAUTAKUNTA KGIN OSOITTEIDEN YLLÄPITOJÄRJESTELMÄ					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 000	-15 000	0	0	-15 000
Netto	-15 000	-15 000	0	0	-15 000
YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RAKENNUS- TUNNUKSEN KÄYTTÖÖNOTTOHANKE					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-15 000	-15 000	-14 836	99	-164
Netto	-15 000	-15 000	-14 836	99	-164
Tulot	0	0	3 500	0	-3 500
Menot	-106 000	-106 000	-99 617	94	-6 383
Netto	-106 000	-106 000	-96 117	91	-9 883

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIKKAHANKINNAT

Ø Määrärahalla hankittiin esi-, perus- ja lukio-opetukseen tieto- ja viestintätekniikkaa.

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

KIRJASTON ASIAKASPALVELUPISTEEN SEKÄ TYÖPISTEIDEN KEHITTÄMINEN

Ø Työergonomian parannus sekä asiakastiskillä että työpisteillä investoimalla uuteen palvelutiskiini ja ergonomisiin kalusteisiin.

KIRJASTOTILAAN PALOILMOITINJÄRJESTELMÄ

- Ø Kirjaston omatoimiaukioloaika laajennettiin investoimalla paloilmoitinjärjestelmä

DATAPROJEKTORI

- Ø Karkkilasaliin asennettiin kiinteä dataprojektori, jota on mahdollista käyttää myös elokuvaesityksiin.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

RAKENNUSTUNNUKSEN KÄYTTÖÖNOTTOHANKE

- Ø Väestörekisterikeskus (VRK) on ottanut käyttöön pysyvän valtakunnallisen rakennustunnuksen (RAKI) jo muutama vuosi sitten. Tämä velvoittaa myös Karkkilan kaupungin rakennusvalvonnan ottamaan käyttöön em. järjestelmän. Järjestelmän käyttöönotto edellyttää käytössä olevan Facta kuntarekisterisovelluksen päivittämisen uuteen versioon. Kustannus koostuu lisenssien, liittymien, päivityksen ja käsin tehtävistä töistä aiheutuvista kuluista.

5 VESIHUOLTOLAITOS	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS JA UUDISRAKENTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-160 000	-210 000	-253 307	121	43 307
Netto	-160 000	-210 000	-253 307	121	43 307
PUUTARHAKADUN VJ SIIRTO					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-30 000	-30 000	-20 227	67	-9 773
Netto	-30 000	-30 000	-20 227	67	-9 773
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-190 000	-240 000	-273 534	114	33 534
Netto	-190 000	-240 000	-273 534	114	33 534

VESIHUOLTOLAITOS

TEKNINEN LAUTAKUNTA

VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS

- Ø Vuonna 2017 toteutettiin Toivikinkadun kunnallisteknisen saneerauksen II vaihe, jossa saneerattiin kadun yhteydessä oleva vesihuollon itäinen osuus. Saneeraus jäi hieman kesken ja se jatkuu 2018 keväällä. Vastaavaa järjestelmällistä uudistamista on toteutettu Toivikinkadun hanketta aikaisemmin Polarin vanhan verkoston osalta.

Ø

PUUTARHAKADUN VJ SIIRTO

- Ø Puutarhakadun linjauksen oikaisun yhteydessä huolehdittiin vesihuollon varusteista ja niiden toimivuudesta nykyisen linjauksen kohdalla sekä suoritettiin vaadittavat verkostomuutostyöt uusien riisteysalueiden kohdalla.

5 VESIHUOLTOLAITOS (huleveden erittely) sisältyy vesihuoltolaitokseen)	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS JA UUDISRAKENTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-67 600	-88 700	-135 351	153	46 651
Netto	-67 600	-88 700	-135 351	153	46 651
PUUTARHAKADUN VJ SIIRTO					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	0	0	-7 664	0	7 664
Netto	0	0	-7 664	0	7 664
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-67 600	-88 700	-143 015	161	54 315
Netto	-67 600	-88 700	-143 015	161	54 315

Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €		TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus		2 781	1 965	2 351	386
Vuosikate	+/-	2 781	1 965	2 987	1 022
Satunnaiset erät	+/-			-38	-38
Tulorahoituksen korjauserät	+/-			-597	-597
Investoinnit		-5 271	-6 551	-6 096	455
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-	5 271	6 551	6 710	159
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+			4	4
Käyttöomaisuuden myyntitulot	+			611	611
Varsinainen toiminta ja investoinnit, netto	+/-	-2 490	-4 586	-3 744	842
Rahoitustoiminta		240	240	1 260	1 980
Antolainauksen muutokset		0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	-	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	+	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	2 000	2 000		-2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	5 760	5 760	6 240	480
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	4 000	4 000	7 500	3 500
Oman pääoman muutokset	+/-			1 056	1 056
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	-2 250	-4 346	-1 429	3 877

TULOSLASKELMAOSA	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
TULOT					
Verotulot	31 568 095	31 585 000	31 585 000	31 558 116	-26 884
Valtionosuudet	17 550 052	17 408 000	17 408 000	17 416 779	8 779
Korkotuotot	22 276	3 000	3 000	25 490	22 490
Muut rahoitustuotot	121 722	124 000	124 000	122 856	-1 144
					0
KULUT					0
Korkokulut	-554 702	-700 000	-700 000	-631 351	68 649
Muut rahoituskulut	-4 943	-5 500	-5 500	236 764	242 264

OTTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 675 000	2 000 000	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 540 000	5 760 000	0	-6 240 000	-6 240 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	500 000	4 000 000	0	1 260 000,00	1 260 000

HENKILÖTYÖVUODET	TP2016	TP2017
KUNTA YHTEENSÄ	287	317

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

1 TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2017		01.01.-31.12.2016	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 562 168,71		2 724 762,38	
Maksutuotot	591 129,02		699 954,88	
Tuet ja avustukset	771 382,23		1 200 428,06	
Muut toimintatuotot	2 543 119,95	6 467 799,91	2 056 676,50	6 681 821,82
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-10 096 621,08		-9 754 190,83	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 919 793,93		-3 298 672,03	
Muut henkilösivukulut	-396 040,97		-547 394,47	
Palvelujen ostot	-34 829 341,83		-34 353 741,24	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 918 304,32		-1 938 008,92	
Avustukset	-1 308 887,27		-1 344 522,65	
Muut toimintakulut	-740 944,03	-52 209 933,43	-694 606,04	-51 931 136,18
Toimintakate		-45 742 133,52		-45 249 314,36
Verotulot		31 558 115,62		31 568 094,59
Valtionosuudet		17 416 779,00		17 550 052,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	25 489,81		22 275,53	
Muut rahoitustuotot	122 856,43		121 721,99	
Korkokulut	-631 350,89		-554 702,12	
Muut rahoituskulut	236 763,82	-246 240,83	-4 943,46	-415 648,06
Vuosikate		2 986 520,27		3 453 184,17
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-2 761 460,99		-2 464 673,03
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	-38 280,12	-38 280,12	-21 119,10	-21 119,10
Tilikauden tulos		186 779,16		967 392,04
Rahastojen lisäys(-) tai vähenn.(+)		0		0
Tilikauden yli-(-)/alijäämä(-)		186 779,16		967 392,04

2 RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2017		01.01.-31.12.2016	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 986 520,27		3 453 184,17	
Satunnaiset erät	-38 280,12		-21 119,10	
Tulorahoituksen korjauserät	-596 944,64	2 351 295,51	-194 950,65	3 237 114,42
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-6 709 914,96		-10 338 610,80	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 500,00		0,00	
Pysyvien vastaav.hyödykk.luovutustulot	610 765,00	-6 095 649,96	199 154,00	-10 139 456,80
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 744 354,45		-6 902 342,38
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset				
+ Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		12 675 000,00	
- Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 240 000,00		-5 540 000,00	
+/- Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 500 000,00	1 260 000,00	500 000,00	7 635 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00		0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00		0,00	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00		0,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	4 134,14		878,46	
Saamisten muutos	1 014 118,91		-396 770,13	
Korottomien velkojen muutos	37 529,63	1 055 782,68	-599 688,51	-995 580,18
Rahoituksen rahavirta		2 315 782,68		6 639 419,82
Rahavarojen muutos		-1 428 571,77		-262 922,56
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	609 634,58		2 038 206,35	
Rahavarat 01.01	2 038 206,35	-1 428 571,77	2 301 128,91	-262 922,56

3 TASE

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	67 762 946,41	63 831 812,80
Aineettomat hyödykkeet	82 352,49	151 735,11
Aineettomat oikeudet	33 845,32	59 355,00
Muut pitkävaikutteiset menot	48 507,17	92 380,11
Aineelliset hyödykkeet	56 185 794,67	52 185 278,44
Maa- ja vesialueet	8 947 237,94	8 934 919,98
Rakennukset	38 456 471,44	31 458 822,06
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 651 302,91	7 612 409,53
Koneet ja kalusto	1 093 533,16	1 441 131,12
Muut aineelliset hyödykkeet	5 886,58	5 886,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 362,64	2 732 109,17
Sijoitukset	11 494 799,25	11 494 799,25
Osakkeet ja osuudet	11 494 799,25	11 494 799,25
Muut lainasaamiset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19 151,78	20 136,92
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	19 151,78	20 136,92
Muut toimeksiantojen varat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 839 030,90	6 285 855,72
Vaihto-omaisuus	0,00	4 134,14
Aineet ja tarvikkeet	0,00	4 134,14
Saamiset	3 229 396,32	4 243 515,23
Pitkäaikaiset saamiset	1 435 952,00	1 785 716,00
Muut saamiset	1 435 952,00	1 785 716,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 793 444,32	2 457 799,23
Myyntisaamiset	1 008 439,43	620 898,77
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	526 701,87	669 445,35
Siirtosaamiset	258 303,02	1 167 455,11
Rahoitusarvopaperit	35 238,92	35 454,28
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	35 238,92	35 454,28
Rahat ja pankkisaamiset	574 395,66	2 002 752,07
VASTAAVAA	71 621 129,09	70 137 805,44

VASTATTAVAA	2017	2016
OMA PÄÄOMA	9 004 315,26	8 817 536,10
Peruspääoma	7 346 583,38	7 346 583,38
Muut omat rahastot	3 661,64	3 661,64
Edellisten kausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	1 467 291,08	499 899,04
Tilikauden ylijäämä(+)/alijäämä(-)	186 779,16	967 392,04
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	36 154,47	37 139,61
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	19 151,78	20 136,92
Muut toimeksiantojen pääomat	17 002,69	17 002,69
VIERAS PÄÄOMA	62 580 659,36	61 283 129,73
Pitkäaikainen	30 971 315,90	36 723 685,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 445 000,00	36 205 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muut velat, Vhl:n liittymismaksut ja muut velat	526 315,90	518 685,00
Lyhytaikainen	31 609 343,46	24 559 444,73
Joukkovelkakirjalainat	23 000 000,00	15 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 760 000,00	6 240 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	7 894,14	10 999,40
Ostovelat	1 003 187,57	913 201,20
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	354 916,75	375 736,98
Siirtovelat	1 483 345,00	1 519 507,15
VASTATTAVAA	71 621 129,09	70 137 805,44

4 KONSERNITULOSLASKELMA

KONSERNITULOSLASKELMA	2017	2016
Toimintatuotot	50 713 971,21	49 149 187,04
Toimintakulut	-97 193 789,99	-95 747 056,70
Osuus osakkuusyht.voitosta+/tappiosta-	518,87	-1 135,50
 Toimintakate	 -46 479 299,91	 -46 599 005,16
 Verotulot	 31 553 389,67	 31 563 310,83
Valtionosuudet	19 650 040,71	20 096 587,61
 Korkotuotot	 32 460,40	 31 200,22
Muut rahoitustuotot	130 903,28	127 164,25
Korkokulut -	-650 077,31	-581 914,83
Muut rahoituskulut -	132 185,62	-111 069,54
**Rahoitustuotot ja kulut yht.	-354 528,00	-534 619,90
 Vuosikate	 4 369 602,47	 4 526 273,38
 Suunnitelman mukaiset poistot	 -4 072 826,38	 -3 763 753,13
Omistuksen eliminointierot	-8 975,53	0,00
Arvonalentumiset	-159,45	-11 856,54
Satunnaiset erät	21 788,41	0,00
Tilikauden tulos	309 429,51	750 663,71
 Tilinpäätössiirrot	 2 709,14	 -2 108,54
Tilikauden verot	298,07	-346,37
Laskennalliset verot	-79,88	474,35
Vähemmistöosuudet	3178,98	806,92
 Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	 315 535,81	 749 490,07

5 KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 369 602,47	4 526 273,38
Satunnaiset erät	21 788,41	0,00
Tilikauden verot	298,07	-346,37
Tulorahoituksen korjauserät	-620 519,73	-200 671,34
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 594 671,18	-11 721 380,89
Rahoitusosuudet investointimenoihin	21 648,00	4 730,05
Pysyvien vastaavien luovutustulot	738 353,30	220 748,18
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 063 500,66	-7 170 646,99
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2 226,12	-1 433,75
Antolainasaamisten vähennykset	25,33	713,02
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	735 116,01	13 687 458,42
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 431 812,87	-1 154 286,93
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 500 000,00	-5 040 000,00
Oman pääoman muutokset	-19 861,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutos	24 034,87	2 455,21
Vaihto-omaisuuden muutos	34 068,53	-37 058,16
Saamisten muutos	175 184,06	834 866,30
Korottomien velkojen muutos	501 066,00	-868 857,34
Rahoituksen rahavirta	2 515 594,82	7 423 856,77
Rahavarojen muutos	-1 547 905,84	253 209,79
Rahavarat 31.12.	5 466 314,35	7 014 220,19
Rahavarat 1.1.	7 014 220,19	6 761 010,40
	-1 547 905,84	253 209,79

6 KONSERNITASE

KONSERNITASE VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	73 468 762,31	69 116 774,78
Aineettomat hyödykkeet	383 513,91	495 716,67
Aineettomat oikeudet	96 590,70	74 579,93
Muut pitkävaikutteiset menot	286 923,21	419 415,79
Ennakkomaksut	0,00	1 720,94
 Aineelliset hyödykkeet	 67 130 678,40	 62 716 760,49
Maa- ja vesialueet	9 240 394,65	9 199 818,22
Rakennukset	46 212 204,61	38 902 658,36
Kiinteät rakenteet ja laitteet	8 012 635,69	7 988 286,88
Koneet ja kalusto	2 505 428,41	2 672 568,76
Muut aineelliset hyödykkeet	63 020,15	63 959,30
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	1 096 994,89	3 889 468,95
 Sijoitukset	 5 954 570,00	 5 904 297,62
Osakkuusyhteisöosuudet	195 673,26	179 333,60
Muut osakkeet ja osuudet	5 743 789,07	5 709 856,34
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	2 763,19	2 763,19
Muut saamiset	12 344,49	12 344,49
 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	 132 335,81	 147 027,24
 VAIHTUVAT VASTAAVAT	 11 043 649,72	 12 800 808,16
Vaihto-omaisuus	354 829,37	388 897,90
 Saamiset	 5 222 506,01	 5 397 690,07
Pitkäaikaiset saamiset	1 451 105,23	1 793 173,43
Lyhytaikaiset saamiset	3 771 400,78	3 604 516,64
 Rahoitusarvopaperit	 1 018 689,67	 1 118 373,91
 Rahat ja pankkisaamiset	 4 447 624,68	 5 895 846,28
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	 <u>84 644 747,84</u>	 <u>82 064 610,17</u>

VASTATTAVAA	2017	2016
OMA PÄÄOMA	11 341 897,14	11 061 266,14
Peruspääoma	7 346 583,38	7 346 583,38
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Muut omat rahastot	1 249 775,57	1 253 361,82
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	2 430 002,39	1 711 830,87
Tilikauden yli- / alijäämä	315 535,81	749 490,07
 VÄHEMMISTÖOSUUDET	 32 082,85	 31 164,55
 PAKOLLISET VARAUKSET	 471 839,82	 486 883,39
Eläkevaraukset	8 820,89	9 947,00
Muut pakolliset varaukset	463 018,92	476 936,39
 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	 196 777,48	 187 434,05
 VIERAS PÄÄOMA	 72 602 150,55	 70 297 862,04
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	34 019 368,00	39 252 681,68
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	548 879,34	541 575,13
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	28 957 499,52	21 921 043,21
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 076 403,69	8 582 562,02
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	 <u>84 644 747,84</u>	 <u>82 064 610,17</u>

IV LIITETIEDOT

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet: Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvien vastaavien arvostus: Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 15.2.2016 kaupungin voimassa olevaan poistosuunnitelmaan lisäyksen, jossa tarkennetaan kivisten hallinto- ja laitosrakennusten poistoajaksi 30 vuotta. Tarkennettu poistosuunnitelma tuli voimaan 1.1.2016. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Poistokäytäntöä on vuonna 2010 valmistuneiden investointien osalta muutettu siten, että poistolaskenta on aloitettu valmistumista seuraavan kuukauden alusta alkaen. Vuodesta 2013 lähtien kiinteisiin rakenteisiin kirjatuihin yhdeksi nimikkeeksi yhdistetyissä hankinnoissa poistot aloitetaan hankintavuotta seuraavan vuoden alusta alkaen.

Sijoitusten arvostus: Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus: Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määrällisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely: Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 kaupungilla on kolme koronvaihtosopimusta Kuntarahoituksen kanssa.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa: Tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpitolausakunnan kuntajaoston yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettu v. 2017 ohjetta ja tilinpäätöksen liitetiedot noudattavat v. 2016 ohjeistusta, liitetietojen ryhmittelyä ja liitetietonumerointia. Vesilaitos taseyksiköstä ja hulevedestä on esitetty tulos-, tase- ja rahoituslaskelma. Konsernilaskelmat on laadittu kirjanpitolausakunnan kuntajaoston v. 2015 yleisohjeen mukaisesti. Konsernilaskelmat sisältävät tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman sekä niiden liitetiedot.

Edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta päättyneen tilikauden tietojen kanssa sekä liitetietojen esittelytapa:

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston uutta yleisohjetta tilinpäätöksen liitetiedoista vuonna 2016 sekä ohjeen liitetietonumerointia 1-46 kunnan ja kuntakonsernin liitetiedoissa on esitetty vertailutiedot edelliseltä vuodelta.

Tilikaudella ei kirjattu aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuotto- tai kulukirjauksia.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen yksittäiseen tase-erään ei sisälly osia, jotka koskisivat useampaa tase-erää.

Kunnalla ei ole valuuttamääräisiä saamisia, velkoja eikä muita sitoumuksia 31.12.2017.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksessä kunnan tilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisönä kunnan 80 % omistama kiinteistöyhtiö, osakkuusyhteisönä kunnan 25 % omistama kiinteistöyhtiö sekä kuusi kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä.

Yhdisteltävien yhteisöjen tietojen yhdenmukaiseksi saattaminen

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu yhdistelyvaiheessa kunnassa noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu. Konsernitytäryhtiöiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä kunnan verotuloja vastaan 4 725,95 €. Ammatillisen koulutuksen valtion maksama yksikkörahoitus 2 233 261,71 € on korjattu myyntituotoista valtionosuuksiin. Kunnalla ei ole lainoja konserniyhteisöille.

Suunnitelmapoistojen oikaisu konsernitilinpäätöksessä

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden pysyvien vastaavien poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman eriä Edellisen tilikauden voitto/tappio ja Tilikauden voitto/tappio vastaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Konserniyhtiöiden keskinäinen omistus on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2017 jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- ja alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Karkkilan kaupungin konsernirakenne		Kotikunta	Omistus%
Kuntayhtymät			
	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri HUS	Helsinki	0,8784
	ETEVA kuntayhtymä	Mäntsälä	1,9861
	Uudenmaan päihdehuollon Ky	Hyvinkää	3,4483
	Länsi-uudenmaan ammattikoulutus Ky	Lohja	9,48
	Perusturvakuntayhtymä Karviainen	Vihti	24
	Uudenmaan liitto	Helsinki	0,82
Tytäryhteisöt			
	Kiinteistö Oy Sorvirinne	Karkkila	80,00
Osakkuusyhteisöt			
	Kiinteistö Oy Karkkilan Yrittäjäntie 53	Karkkila	25,00

2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Liitetietonumerot 6-16

Tuloslaskelman toimintatuotot, ulkoiset	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Keskusvaalilautakunta			0,00	0,00
Kaupunginhallitus			486 262,14	740 040,37
Kasvatus- ja opetuslautakunta			714 555,30	961 539,74
Vapaa-aikalautakunta			441 638,78	446 532,77
Tekninen lautakunta			4 731 940,70	4 392 850,62
Ympäristölautakunta			93 402,99	140 858,32
Konsernin toimintatuotot	44 246 171,30	42 467 365,22		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>44 246 171,30</i>	<i>42 467 365,22</i>	<i>6 467 799,91</i>	<i>6 681 821,82</i>

Verotulojen erittely	Kaupunki	
	2017	2016
Kunnan tulovero	27 960 082,27	28 284 837,88
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 346 585,95	1 141 104,52
Kiinteistövero	2 251 447,40	2 142 152,19
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>31 558 115,62</i>	<i>31 568 094,59</i>

Valtionosuuksien erittely	Kaupunki	
	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	14 184 263,00	14 965 834,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	3 961 224,00	3 580 140,00
Järjestelmämuutoksen tasaus (+/-)	-10 500,00	-10 500,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-718 208,00	-985 422,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	-	-
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>17 416 779,00</i>	<i>17 550 052,00</i>

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	-29 759 595,61	-29 612 349,61
Muiden palvelujen ostot	-5 069 746,22	-4 741 391,63
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>-34 829 341,83</i>	<i>-34 353 741,24</i>

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
<i>Satunnaiset tuotot</i>				
Kirjauskäyt. muutoksesta aiheutuvat oikaisut				
Verohallinto			0,00	0,00
Liikelaitoskuntayhtymä Puhti myyntivoitto		0		
<i>Satunnaiset kulut</i>				
Vahingonkorvaus, viemärilinjän tukkeutuminen			-38 280,12	-21 119,10
<i>Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0</i>	<i>-38 280,12</i>	<i>-21 119,10</i>

Selvitys suunnitelmamukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Karkkilan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2012 viimeisimmän poistosuunnitelman. Poistosuunnitelmaa noudatetaan 1.1.2013 hankittujen aineellisten ja aineettomien poistoai-kojen määrittelyyn. Kaupunginhallitus on 15.2.2016 hyväksynyt voimassa olevaan poistosuunnitelmaan lisäyksen, jossa tarkennetaan kivisten hallinto- ja laitosrakennusten poistoajaksi 30 vuotta. Tarkennettu poistosuunnitelma tuli voimaan 1.1.2016.

POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013 ALKAEN		
Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät	Poisto aika vuosi	Poistotapa
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Kehittämismenot	4	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
ATK-ohjelmistot (ei lisenssit)	4	tasapoisto
Valtiolle maksettava tieosuus	4 - 10	tasapoisto
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Kiinteistöjen liittymismaksut	ei poistoaikaa	
Vuokraoikeudet, liittymismaksut	ei poistoaikaa	
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	ei poistoaikaa	
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
kiviset	30	tasapoisto
muut	20 - 30	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30	tasapoisto
Talousrakennukset	10 - 20	tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 40	tasapoisto
Rakennusten perusrakennukset	15	tasapoisto
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
kadut, tiet, torit ja puistot	15	tasapoisto
sillat, laiturit ja uimalat	10	tasapoisto
muut maa- ja vesirakenteet	15	tasapoisto
vedenjakeluverkosto	30	tasapoisto
viemäriverkosto	30	tasapoisto
kaukolämpöverkko	20	tasapoisto
sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	15	tasapoisto
muut putki- ja kaapeliverkot	15	tasapoisto
vesilaitoksen koneet, laitteet	10	tasapoisto
kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	tasapoisto
muut kiinteät koneet ja rakenteet	10	tasapoisto
KONEET JA KALUSTO		
muut liikkuvat työkonet	5	tasapoisto
muut kuljetusvälineet	5	tasapoisto
muut raskaat koneet	10	tasapoisto
muut kevyet koneet	5	tasapoisto
atk-laitteet	3	tasapoisto
muut laitteet ja kalusteet	5	tasapoisto
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET		
osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Eläkevaraus 1.1.	9 947,00	14 093,93	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	1 126,11	4 146,93		
Eläkevastuu 31.12.	8 820,89	9 947,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	450 681,01	451 242,76	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	30 173,08	561,75		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	420 507,94	450 681,01	0,00	0,00
Ympäristövastuut 1.1.	14 932,80	15 868,25	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	14 054,40	14 932,80		
Vähennykset tilikaudella	14 932,80	15 868,25		
Ympäristövastuut 31.12.	14 054,40	14 932,80	0,00	0,00
Muu pakollinen varaus 1.1.	11 322,58	7 800,19	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	18 882,03	8 986,03		
Vähennykset tilikaudella	1 748,02	5 463,65		
Muu pakollinen varaus 31.12.	28 456,59	11 322,58	0,00	0,00
<i>Pakolliset varaukset 31.12 yhteensä</i>	<i>471 839,82</i>	<i>486 883,39</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja myyntitappiot	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	5923,55	3257,13	231 798,64	107 834,02
Rakennusten myyntivoitot	4926,55	4016,57	365 146,00	40 826,00
Muut myyntivoitot	11 898,69	5 707,22	0,00	46 290,63
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	<i>22 748,79</i>	<i>12 980,92</i>	<i>596 944,64</i>	<i>194 950,65</i>
Muut toimintakulut				
Kiinteistön myyntitappiot	2 001,34	0,00	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	27,01	119,17	0,00	0,00
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	<i>2 028,35</i>	<i>119,17</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Valtuustoryhmille annetut tuet	Kaupunki	
	2017	2016
Valtuustoryhmä	0,00	0,00
<i>Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kaupunki	
	2017	2016
Osinkotuotot muista yhteisöistä	16 303,64	15 378,11
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	103 108,25	103 732,64
<i>Yhteensä</i>	<i>119 411,89</i>	<i>119 110,75</i>

3 TASEEN LIITETIEDOT

Liitetietonumerot 18-33

Tilikaudella ei ole tehty arvonnkorotuksia.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset työt	Osakkeet ja osuudet	Aineettomat ja aineelliset hyödyk. yhteensä
Poistamaton hankintam. 1.1	151 735,11	8 934 919,98	31 458 822,06	7 612 409,53	1 441 131,12	5 886,58	2 732 109,17	11 494 799,25	63 831 812,80
Lisäykset tilikaudella	14 835,51	26 138,32	5 792 360,34	779 182,19	81 281,70		12 616,90	0,00	6 706 414,96
Rahoitusosuudet tilikaudella							0,00		0,00
Vähennykset tilikaudella		-13 820,36						0,00	-13 820,36
Siirtoerien välillä			2 713 363,43	0,00			-2 713 363,43		0,00
Sumu-poistot tilikaudella	-84 218,13		-1 508 074,39	-740 288,81	-428 879,66				-2 761 460,99
Lisäpoistot tilikaudella									0,00
Ed.tilik. poistojen oikaisu	0,00		0,00						0,00
Hankintamenojäännös 31.12	82 352,49	8 947 237,94	38 456 471,44	7 651 302,91	1 093 533,16	5 886,58	31 362,64	11 494 799,25	67 762 946,41

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt	kotipaikka	kaupungin	konsernin	kuntakonsernin osuus (1000e)		tilikauden voitosta/tappiosta
		om.os. %	om.os.%	OPO:sta	VPO:sta	
Tytäryhteisöt						
Kiint. Oy Sorvirinne	Karkkila	80,00	80,00	1 200	54	0
Kuntayhtymät						
Hgin ja Uudenmaan shp	Helsinki	0,8784	0,88	3 500	6 164	17
ETEVA kuntayhtymä	Mäntsälä	1,9861	1,99	301	1 007	11
Uudenmaan päihdehuollon Ky	Hyvinkää	3,4483	3,45	69	15	1
Länsi-uudenmaan ammattik.Ky	Lohja	9,48	9,48	3 335	620	59
Perusturvakuntayhtymä Karviainen	Vihti	24	24,00	1 018	2 101	16
Uudenmaan liitto	Helsinki	0,82	0,82	10	76	0
Kuntayhtymät yhteensä				8 233	9 983	104
Osakkuusyhteisöt						
Kiint. Oy Karkkilan Yrittäjätie 53	Karkkila	25	25	32	0,3	-0,9

Saamisten erittely	2017		2016	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Konsernin keskinäisten saamisten erittely				
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Muut saamiset		54,00		3635,91
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	505 143,02	0,00	1 582 291,52
Saamiset yhteensä	0,00	505 197,02	0	1 585 927,43

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset</i>				
<i>Menoennakot</i>				
<i>Etukäteen maksetut vuokratulot</i>				
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset</i>				
<i>Muut ennakomenot</i>			8216,88	1912,20
<i>Tulojäämät</i>				
Kelan korvaus työterveyshuollosta			59 500,00	51 300,00
KELA/sairauspäiväraha			2 795,95	6 570,20
Maanmittauslaitos, korvaus			2 331,15	2 594,70
KOY Sorvirinne, palautus			0,00	3 635,91
TE-palvelut, palkkatuet			69 848,10	10 839,21
Kotouttamisen korvaukset			63 623,70	0,00
Karviainen palautus			0,00	1 038 708,67
Maatalouslomittajien eläkemenot			6 500,45	9 676,06
Opetus- ja kulttuurit. vo			33 254,00	32 832,00
Valimomuseosäätiön tuki			2 500,00	
Valtionvarainministeriö			5 000,00	
Muut tulojäämät			4 732,79	9 386,16
Tulojäämät yhteensä			250 086,14	1 165 542,91
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>			258 303,02	1 167 455,11
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset konserni</i>	448 094,02	382 205,94		

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1	7 346 583,38	7 346 583,38	7 346 583,38	7 346 583,38
Muutos				
Peruspääoma 31.12	7 346 583,38	7 346 583,38	7 346 583,38	7 346 583,38
Muut omat rahastot 1.1	1 253 361,82	1 421 158,33	3 661,64	3 661,64
Muutos	-3 586,25	-167 796,51	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12	1 249 775,57	1 253 361,82	3 661,64	3 661,64
Edellisten vuosien ylijäämä 1.1	1 711 830,87	-114 795,69	499 899,04	-409 030,76
Muutos	718 171,51	1 826 626,56	967 392,04	908 929,80
Edellisten vuosien ylijäämä 31.12	2 430 002,38	1 711 830,87	1 467 291,08	499 899,04
Tilikauden yli-/alijäämä	315 535,81	749 490,07	186 779,16	967 392,04
Oma pääoma yhteensä	11 341 897,14	11 061 266,14	9 004 315,26	8 817 536,10

26. *Erittely poistoeroista; Karkkilan kaupungilla ei ole investointivaraukseen tai EVL-poistoihin liittyviä poistoeroja*

Velat jotka erääntyvät 1.1.2023 jälkeen		
	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	29 705 000,00	14 665 000,00
Muut velat	526 315,90	518 685,00
Yhteensä	30 231 315,90	15 183 685,00

28 *Kaupungilla ei ole joukkovelkakirjalainoja*

29. *Kaupungilla ei ole pakollisia varauksia*

Vieras pääoma Konsernin keskinäisten velkojen erittely	2017		2016	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
<i>Velat tytäryhteisöille</i>				
<i>Ostovelat</i>		0,00		0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
<i>Ostovelat</i>		162 241,39		136 120,36
<i>Konsernin keskinäiset velat yhteensä</i>	0,00	162 241,39	0	136 120,36

31 Kunnalla ei ole taseeseen merkittyä luotollista sekkivelkaa

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
<i>Muut velat</i>				
<i>Liittymismaksut, Vhl:n liittymismaksut</i>	0,00	0,00	526 315,90	518 685,00
<i>Muut velat</i>	0,00	0,00		
<i>Muut velat yhteensä</i>	0,00	0,00	526 315,90	518 685,00

Siirtovelkoihin siirtyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat</i>				
<i>Tuloennakot</i>			0,00	0,00
<i>Menojäämät</i>				
<i>Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset</i>			1 258 280,70	1 187 308,94
<i>Korkojaksotukset</i>			64 290,65	71 296,39
<i>Muut menojäämät</i>			160 773,65	260 901,82
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>			1 483 345,00	1 519 507,15
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat konserni</i>	3 461 254,15	3 223 956,30		
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	0,00	0,00	1 483 345,00	1 519 507,15

Kunnalla ei ole taseen ulkopuolella olevia huollettavien varoja

4 VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetietonumerot 34-41

Velat joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	782 869,03	705 835,95	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 169 928,34	1 187 459,82	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	198 042,67	219 041,61		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			0,00	0,00
tontin vuokraoikeuteen	600 258,05	600 258,05	0,00	0,00

Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset tai pantatut arvopaperit	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset tontin vuokraoikeuteen	0	9930,5	0	0
Brysselin EU-toimiston vuokravakuus	149,77	149,77	0	0
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	799,12	799,12	0	0

Kaupungilla ei ole konserniin kuuluvien yhteisön puolesta annettuja vakuuksia kiinnityksinä tai pantattuina arvopapereina.

Kaupungilla ei ole muiden puolesta annettuja vakuuksia kiinnityksinä tai pantattuina arvopapereina

Vuokravastuut	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut yhteensä	4 983 825,20	4 206 265,63	0,00	0,00
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 390 149,22	1 180 999,86	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	433 029,96	318 299,84	163 537,51	80 950,23
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	172 360,25	146 954,80	44 949,94	21 415,10
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	5 416 855,16	4 524 565,47	163 537,51	80 950,23

Vastuusitoumukset	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2 016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alakuperäinen pääoma	778 779,34	457 653,87	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma	683 948,61	413 623,46	0,00	0,00

Kunnan vastuusitoumukset, takaukset muiden yhteisöjen puolesta	Lainan alkup. pääoma	Konserni		Kaupunki	
		2017	2016	2017	2016
Tuorilan Vapaaehtoinen Palokunta Ry					
Länsi-Uudenmaan Osuuspankki FI6352970083448093	270 000			0,00	139 864,22
Trafi	54 000			0,00	54 000,00
Takaukset muiden puolesta, konserni					
Alkuperäinen pääoma		67 608,00	67 608,00		
Jäljellä oleva pääoma		51 885,20	55 347,19		

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kaupunki	
	2017	2016
Karkkilan osuus kuntien takauskeskuksen takausvastuista, €	49 885 203,00	43 248 316,00
Karkkilan osuus takauskeskuksen rahastosta	32 969,85	32 282,00
Vastuut yhteensä	49 918 172,85	43 280 598,00

Arvonlisäveron palautusvastuu	jälj.vastuu/v 42735	alkup.	vastuu/v	Kunta	
		alv -pal.vastuu	vuodessa	2017	2016
v. 2017					
Nyhkälän koulu, liikuntahalli	10	3 694 829,02	369 482,90	3 694 829,02	3685989,88
Terveysaseman peruskorjaus laajennus 1011	10	1 732 626,13	173 262,61	1 732 626,13	531210,01
Yhteiskoulu, sisäilmakorjaukset 1046	10	298 453,93	29 845,39	298 453,93	182498,35
Paloaseman sisäilmakorjaukset 2005	10	10 851,81	1 085,18	10 851,81	10851,81
Kaupungintalon sisäilmakorjaukset	10	7 684,87	768,49	7 684,87	4084,87
Haapalan päiväkodin kattovesiviem 2007	10	2 593,56	259,36	2 593,56	2593,56
Yrittäjätie 65, lämmitystavan muutos 2008	10	13 895,29	1 389,53	13 895,29	13895,29
Työkeskus kattoremontti 2009	10	4 214,74	421,47	4 214,74	4214,74
Liikuntahallin kunto- ja peilialin peruskorjaus 2010	10	20 400,83	2 040,08	20 400,83	20400,83
Nummelanpuisto, C-talo, vesikatto	10	3 317,80	331,78	3 317,80	3317,80
Nyhkäntie 43 springlaus 2004	10	13 064,56	1 306,46	13 064,56	
Toivikkeen päiväkot	10	2 424,39	242,44	2 424,39	
Yhteiskoulun kellaritilan muutos 2014	10	24 912,96	2 491,30	24 912,96	
			0,00		
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä, kunta				5 829 269,89	4 459 057,14
Konsernin arvonlisäveron palautusvastuut				0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä konserni				5 829 269,89	4 459 057,14

Kaupunki on vuokrannut kiinteistön Rajakatu 2 Pupalan päiväkodille toistaiseksi 1.8.1994 alkaen. Vuonna 2017 vuokraa on peritty 3,27 €/m2 yhteensä 14 424 €, Trellumin mukainen markkina-arvo 11,31 €/m2 yhteensä 49 944 €.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2017	2016	2017	2016
Koronvaihtosopimus 32226				
Koronvaihtosopimus 32226 on tehty yksittäisen lainan Kuntarahoitus 17434/14 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 17.7.2024.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			7 000 000	8 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)			-83 444	-169 992
Koronvaihtosopimus 32238				
Kuntarahoitus ostanut korkoswapin takaisin 1.12.2017. Tulevaisuudessa voimaan tuleva koronvaihtosopimus suojaa koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella 32238 muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2017 - 2045, mikä edellyttää, että kunnalla on nostettuna vastaavan suuruinen lainamäärä ja sopimuksen ehdot täyttyvät. Sopimus alkaa 10.3.2017 ja erääntyy 10.3.2045.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			0	10 000 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)			0	-331 713
Koronvaihtosopimus 38014				
Tulevaisuudessa voimaan tuleva koronvaihtosopimus 38014 on tehty yksittäisen lainan Kuntarahoitus 18065/15 suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus alkaa 9.11.2017 ja erääntyy 9.11.2025.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			6 080 000	6 080 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)			-98 992	-136 291
Koronvaihtosopimus 44123				
Koronvaihtosopimus 44123 on tehty yksittäisen lainan Kuntarahoitus 15246/11 korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 29.6.2021. Sopimus on toteutunut 29.6.2016 Kuntarahoituksen käyttämän option KSWAP013/14 pohjalta.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo			3 500 000	4 500 000
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)			-148 831	-250 192

Koronvaihtosopimus 1049511/1327047, Eteva				
Koronvaihtosopimus 1049511/1327047 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.10.2018.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	22 133	22 787		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-661	-1 471		
Koronvaihtosopimus 1, HUS				
Koronvaihtosopimus 1 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 15.9.2022 asti. Lainan pääomasta osa on suojattu, koronmaksupäivät vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla. Korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 4611,62 euroa. Negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuosille 2018 - 2022.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	87 840	87 840		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 905	-6 858		
Koronvaihtosopimus 2, HUS				
Koronvaihtosopimus 2 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 15.12.2021 asti. Lainan pääomasta osa on suojattu, koronmaksupäivät vastaavat lainasopimusta suojausajanjaksolla. Rahoituslaitoksella on purkuoikeus 6 kk:n välein. Korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 4001,19 euroa. Negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuosille 2018 - 2021.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	87 840	87 840		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 286	-5 688		
Lisähyötyswap 1161642/1512514, Eteva				
Lisähyötyswap 1161642/1512514 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.11.2022.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	87 007	95 101		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-11 121	-15 359		

Sähköjohdannaiset, HUS				
Osa sähkönkulutuksesta suojataan. Sähköjohdannaiset hankitaan suojaamistarkoituksessa ja vaihdetaan fyysiseen tuotteeseen. Sopimuksia on 24 kpl, jotka on tehty kalenterivuosille 2018, 2019 ja 2020.				
Käypä arvo	-1 650	-5 468		

TOIVOKODISTA AIHEUTUVAT VASTUUT KARKKILAN KAUPUNGILLE

Karkkilan kaupunki ja Hopeakodit Oy ovat allekirjoittaneet 29.5.2006 yhteistoiminta-sopimuksen Karkkilan kaupungin asumispalvelutarpeisiin rakennettavasta uudesta kiinteistöstä. Kaupunki on varannut koko kiinteistön asumispalvelutarkoitukseen ja vanhusten vuokra-asunnoiksi. Kiinteistössä on 24 palveluasumiseen tarkoitettua asuinpaikkaa, palvelu- ja yhteistilat sekä henkilökunnan sosiaali- ja toimistotilat. Lisäksi käytössä on noin 30 vanhusten asuntoa.

Sopimuksella Karkkilan kaupunki on sitoutunut seuraaviin asioihin:

- Mikäli palvelu- ja itsenäisesti asuvien asunnoissa tai palvelu-, toimisto- ja ao. tarkoitusta palvelevis- sa yhteistiloissa on tyhjäkäyttöä, Karkkilan kaupunki sitoutuu maksamaan vuokratappion Hopeakodit Oy:lle, ellei tyhjäkäyttö ole ao. yhtiön aiheuttama. Tilojen vuokra-aika alkaa kiinteistön vastaanottamisesta.
- Kaupungilla on vastuu ja oikeus parhaaksi katsomallaan tavalla järjestää tarvittavat hoivapalvelut palveluasuntojen asukkaille hoitopalveluun varatuissa kiinteistön tiloissa. Kaupunki tuottaa palvelut itse tai tekee suoraan sopimuksen kolmannen osapuolen kanssa.
- Mikäli kaupunki irtisanoutuu sopimuksesta kesken suunnitteluvaiheen tai rakennustöiden kulues- sa, kaupunki sitoutuu maksamaan Hopeakodit Oy:lle kohteen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta siihen saakka kertyneet välittömät kustannukset.
- Mikäli kaupunki irtisanoo sopimuksen ennen kuin 40 vuotta on kulunut, kaupunki sitoutuu maksa- maan jäljellä olevan investointikustannuksen ja investointiavustuksen osuuden Hopeakodit Oy:lle, joka puolestaan sitoutuu palauttamaan kohteelle myönnetyn investointiavustuksen jäljellä olevan osuuden Valtion asuntorahastolle.

MAA-ALUEEN KÄYTTÖÄ JA MAA-AINESTEN OTTOA KOSKEVA SOPIMUSKIISTA RUDUS OY:N KANSSA

Rudus Oy on lähestynyt Karkkilan kaupunkia liittyen maa-alueen käyttöä ja maa-ainesten ottoa koskevaan 21.1.1987 allekirjoitettuun hyödyntämissopimukseen, jonka mukaan Karkkilan kaupunki on luovuttanut Oy Lohja Ab:lle maa-ainesten omistus- ja hallintaoikeuden sekä sitoutunut myöntämään soranoton edellyttä- män sopimuksen mukaiselle 1 milj.k-m3 määrälle. Ruduksen mukaan Karkkilan kaupunki on tehnyt sopi- musrikkomuksen tehdyllä lupapäätöksellä ja vaativat asian uudelleen käsittelyä ja/tai korvauksen maksa- mista kyseisen maa-aineksen hyödyntämättä jättämisestä. Korvausvaade on epäselvä. Asiasta käydään neuvotteluja.

5 HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTU- MIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitenumerot 42-46

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain	Kaupunki	
	2017	2016
Hallinto- ja talouspalvelut	22,00	18,00
Sivistystoimiala	248,00	220,00
Tekninen ja ympäristötoimiala	47,00	49,00
<i>Henkilöstön lukumäärä yhteensä</i>	<i>317,00</i>	<i>287</i>

Henkilöstökulut	Kaupunki	
	2017	2016
Palkat ja palkkiot	10 189 787,67	9 857 342,92
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	2 919 793,93	3 298 672,03
Muut henkilösivukulut	396 040,97	547 394,47
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-93 166,59	-103 152,09
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<i>13 412 455,98</i>	<i>13 600 257,33</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	75 398,17	52 209,57

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	Kaupunki	
	2017	2016
Keskustan kunnallisjärjestö	892,52	646,88
Karkkilan kokoomus	1 105,25	945,25
Karkkilan vasemmistoliitto	3 306,21	1 748,19
SDP kunnallisjärjestö	1 973,32	1 863,40
Karkkilan vihreät	820,91	507,01
Karkkilan kristilliset	169,00	0,00
Karkkilan perussuomalaiset ry	846,15	1 222,15
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>9 113,36</i>	<i>6 932,88</i>

Tilintarkastajan palkkiot	Kaupunki	
	2017	2016
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13 339,25	9 586,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	77,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 108,50	4 466,00
Muut palkat	196,50	154,00
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>16 644,25</i>	<i>14 283,00</i>

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Kaupunginjohtajasopimus

Kaupunginjohtajan virkasuhde alkaa 14.3.2016 ja on voimassa toistaiseksi.

Mikäli kaupunginjohtajaa vastaan on luottamuspulan vuoksi (kuntalaki 43 §) käynnistetty irtisanomismenettely, kaupunginjohtajalla on oikeus saada 6 kuukauden palkkaa vastaava korvaus, joka maksetaan irtisanomisen sijasta. Erokorvauksen edellytyksenä on, että kaupunginjohtaja irtisanoutuu virastaan. Korvauksesta vähennetään irtisanomisan palkka.

V LASKENNALLISESTI ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on toimittaa STM:n talousvedelle asettamien laatuvaatimusten ja -suositusten mukaista käyttövedtä kuluttajien tarpeisiin. Jätevedenpuhdistamon käytön tavoitteena on mahdollisimman hyvän tuloksen saavuttaminen vesistön kannalta.

Vesihuoltolaitoksen sisäisen eriyttämisen menetelmäksi on valittu kaupunginvaltuuston kokouksessa 12.11.2001 muu taseyksikkö. Karkkilan kaupungissa taseyksikön eriyttämistavaksi on kuitenkin sovellettu laskennallista eriyttämistä aikaisimpina tilikausina. Laskennallisessa eriytyksessä vesihuoltolaitoksen talousarvio sisältyy kaupungin talousarvioon samalla tavalla kuin muiden yksiköiden talousarviot. Vesihuoltolakia on uudistettu 22.8.2014 ja vesihuoltolain uudet asetukset ovat tulleet voimaan syyskuussa 2014. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 9.3.2015 antanut lausunnon, jossa ohjeistetaan kuntia lain muutoksen vaikutuksista kuntaan. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpidolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Mikäli vesihuoltolaitos huolehtii huleveden viemäroinnistä vesihuoltolain 17 a §:n mukaisen kunnan päätöksen perusteella, myös huleveden viemäroinnin kirjanpito tulee eriyttää. Lausunnossaan kuntajaosto korostaa, että vesihuoltolaitoskokonaisuus (vesihuolto ja huleveden viemärointi) tulee eriyttää kirjanpidollisesti joko kunnallisena liikelaitoksena tai taseyksikkönä. Sen sijaan huleveden viemärointi voidaan eriyttää muusta vesihuoltolaitoksen toiminnasta laskennallisesti.

Kaupunginvaltuuston 7.12.2015 päätöksen mukaisesti kirjanpidollista vesihuoltolaitoksen eriyttämistapaa, jossa huleveden kustannukset on laskennallisesti eriytetty sovelletaan vuodesta 2016 alkaen. Vuonna 2015 eriytystapa on edelleen laskennallinen, mutta vertailtavuuden parantamiseksi ovat hulevedet laskennallisesti eriytetty. Huleveden eriyttäminen on toteutettu laskennallisesti vesihuoltolaitoksen laskutetun jäteveden määrän (378.399 m³) ja puhdistamon puhdistetun jäteveden määrän (954.790 m³) suhdeluvulla (60,37 %). Suhdeluvulla on pystytty eriyttämään viemärlaitoksen kustannuksista hulevesien osuus. Huleveden eriytystä ei voida tehdä muutoin, koska sekaviemäroinnin takia tarkkaa huleveden osuutta ei ole voida yksilöidä. Taseen ja tuloslaskelman poistojen osalta on viemärlaitoksen investoinnit kohdennettu vastaavalla prosentilla, jollei ole pystytty suoraan yksilöimään investointia suoraan hulevesiin kuluva esimerkiksi sadevesiviemärit. Tilinpäätöksen oheisaineistona on kuvaus erittelyperiaatteista.

Tasearvot ja suunnitelmapoistot laaditaan vesihuoltolaitokselle kaupungin tilinpäätöksen mukaisina. Kustannuksiin ja tuloihin sisältyvät sekä käyttövesi että jätevesi. Vesihuoltolaitoksen jäännöspääoman korko vuodelle 2015 on ollut 3 %. Vuonna 2015 vesihuoltolaitoksen lainan korko on laskettu kaupungin lainojen keskimääraisten korkokulujen mukaisesti (0,89 %).

1 VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Karkkilan vesihuoltolaitos on laskennallisesti eriytetty kaupungin taseyksikkö teknisellä toimialalla vuodesta 2016 alkaen ja laitos kuuluu teknisen lautakunnan alaisuuteen. Vesihuoltolaitos rahoittaa toiminta-alueellaan vesihuoltopalvelut tuloillaan.

Vesihuoltolaitoksen erillinen toimintakertomus laaditaan nyt kolmatta kertaa. Vesihuoltolain (22.8.2014/681) mukaiset muutokset ovat huomioitu toimintakertomuksessa. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitetään vesihuoltolaitokselle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista vesihuoltolaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa.

Lakimuutoksen (1.9.2014) mukaan huleveden viemärointi on eriytettävä muista toiminnoista. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 9.3.2015 antanut lausunnon, jossa ohjeistetaan kuntia lain muutoksen vaikutuksista kuntaan. Lain mukaan kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista ja vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Mikäli vesihuoltolaitos huolehtii huleveden viemäroinnistä vesihuoltolain 17 a §:n mukaisen kunnan päätöksen perusteella, myös huleveden viemäroinnin kirjanpito tulee eriyttää. Lausunnossaan kuntajaosto korostaa, että vesihuoltolaitoskokonaisuus (vesihuolto ja huleveden viemärointi) tulee eriyttää kirjanpidollisesti joko kunnallisena liikelaitoksena tai taseyksikkönä. Sen sijaan huleveden viemärointi voidaan eriyttää muusta vesihuoltolaitoksen toiminnasta laskennallisesti. Karkkilan vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitettyihin lukuihin sisältyy hulevesien käsittely ja hulevesien osuudesta on laadittu erillinen laskennallinen tuloslaskelma ja tase.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Vesihuoltolaitoksen sisäisessä valvonnassa noudatetaan kunnan toimintoja ja päätöksiä sekä kehitetty valvontaa palvelutuotannon lautakunnan sisäisen valvonnan kehittämisohjelman mukaisesti. Palvelutuotannon lautakunnassa määrätyistä kehityskohteista vesihuoltolaitoksella on keskitytty osto- ja palvelusopimusten hallinnointiin. Sopimusrekisteriä on saatettu ajan tasalle ja täsmennetty käytäntöjä sopimusten seuraamiseksi.

Vesihuoltolaitoksen riskienhallinta kohdistuu taloudellisten, teknisten ja turvallisuusriskien hallintaan. Vesihuoltolaitoksen ylläpitämät tärkeimmät riskienhallinnan dokumentit ovat varautumissuunnitelma, viestintäsuunnitelma, talousveden valvontatutkimusohjelma sekä työturvallisuuden riskiarviot. Vesihuollon maksuilla tulee pitkällä aikavälillä kattaa toiminnan kulut ja investoinnit. Talouden suunnittelu perustuu pitkän aikavälin talousmalliin. Toimintamuotoselvityksen yhteydessä päivitettiin ja tarkennettiin talousmallia, mikä paransi talouden suunnittelun edellytyksiä.

Vesihuoltolaitos raportoi taloudestaan Palvelutuotannon lautakunnan osavuosikatsauksissa. Lisäksi toimintaa seurataan tulospalkkiojärjestelmänsä mittareilla sekä valtakunnallisen tunnuslukujärjestelmän mittareilla.

TALOUSARVION TOTETUMINEN

Karkkilan vesihuollon piirissä on 2111 kiinteistöä. Veden käyttäjille jaettava talousvesi tuotetaan kolmella vedenottamalla. Asiakaskiinteistöjen tuottama jätevesi johdetaan viemäriverkkoa pitkin jätevedenpuhdistamolle, jossa se puhdistetaan. Vuoden 2017 aikana korjattiin neljä runkojohtovuotoa ja kolme tonttijohtovuotoa. Kunnossapitotöitä sekä alueellisia saneerauksia tehtiin korjaushjelman mukaisesti.

Vesihuoltolaitos aloitti erillisenä kirjanpidollisena taseyksikkönä 1.1.2016 alkaen. Uuden avaavan taseen muodostamisen yhteydessä kirjattiin taseeseen mm. sisäiset lainat ja niiden korot sekä jäännöspääoman korvauseruste ja sen arvo. Nämä taseen arvostuserät vaikuttavat laitoksen käyttötalouteen. Lähtökohtaisesti nykyiset toimintatuotot sallivat käyttötalouden osalta normaalin ylläpidon lisäksi maltillisen korjausinvestointien jatkamisen. Korjausinvestoinneilla parannetaan verkoston teknistä laatua ja laitoksen käyttötaloutta. Vuoto- ja hulevesien hallintaan saamiseksi tehtiin kartoitusta tarvittavista toimenpiteistä, jonka pohjalta tehtiin johtopäätös, että tarvittavien lisäinvestointien rahoituksen kattamiseksi otetaan käyttöön hulevesimaksun vuoden 2018 alusta.

Vesihuoltolaitoksen veden käyttömaksut ovat olleet vuoden 2015 alusta seuraavat (alv 0%):

VESI	1,67 €/m ³
JÄTEVESI	2,18 €/m ³

Käyttötalouden toteutuma

Vesihuoltolaitoksen palvelualue					
	TP2016	TA2017	MTA2017	TP2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat					
Toimintatuotot	1 672 988	1 732 000	1 732 000	1 665 795	-66 205
Sisäiset toimintatuotot	99 392	115 610	115 610	97 794	-17 816
Toimintakulut	-944 551	-904 526	-904 526	-955 056	-50 530
Sisäiset toimintakulut	-203 637	-186 732	-186 732	-191 637	-4 905
Toimintakate	624 191	756 352	756 352	616 896	-139 456
Laskennalliset kustannukset					
Poistot ja arvonalennukset	-481 186	-476 800	-476 800	-474 028	2 772
Muut laskennalliset kustannukset			0		0
Tehtävän kokonaiskustannukset	143 006	279 552	279 552	142 867	-136 685

Ulkoiset toimintatuotot alittuivat 66.205 eur ja toimintakulut ylittivät 50.530 eur. Toimintakate oli 139.456 eur huonompi kuin TA2017. Laitos laskutti asiakkaita käyttöveden osalta 367.399m³ ja jäteveden osalta 365.656m³. Laskutettu käyttövesi ja laskutettu jätevesi ovat hyvin linjassa keskenään, pienen eron myydyn käyttöveden ja laskutetun jäteveden osalta selittää se, että kaikki asiakkaiden kulutukseen pumpattu vesi ei päädy viemäriverkkoon. Käyttövesiverkostoon pumpattiin vettä yhteensä 577.871m³ ja puhdistamo käsitte- li jätevesiä yhteensä 975.771m³.

Liikeylijäämäksi vuodelta 2017 toteutui 142 867,40 euroa, mikä on 138,28 euroa vähemmän kuin vuonna 2016. Vuoden 2017 talousarviossa asetettiin tavoitteeksi 279 522 euroa, josta jäätin 136 684,60 euroa. Tavoitteen alittuminen johtuu pääosin siitä, että talousvettä laskutettiin 3,7 % vähemmän ja jätevettä 2,0 % vähemmän kuin arvioitiin ja ettei hulevesimaksua vielä otettu käyttöön. Tilikauden ylijäämä vesihuoltolaitoksella on 32 831,73 euroa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT VUONNA 2017

Vesi- ja viemäriverkoston peruskorjaus

Sudetin alueen vesihuoltoverkoston peruskorjausta jatkettiin Toivikinkadun osalta. Toivikinkadun 1. vaiheen vesihuollon perusparannustöitä ei saatu täysin valmiiksi suunnitellun mukaisesti töiden aloituksen viivästyttyä edellisen vuoden keskeneräisistä töistä johtuen. Työmaan etenemisen viivästymiseen vaikutti myös se, että kaivantotyöt olivat odotettua haastavampia ja suunnitelmista poiketen kohteessa jouduttiin kaivamaan vesihuollon kaivantoja noin 80 cm syvemmälle. Lisäksi loppuvuodesta talvityönä tehty työ kohteessa oli normaalia työtahtia hitaampaa roudan takia. Toivikinkadun II- vaihe jatkuu vuonna 2018.

Puhdistamon saneeraus

Viimeisin puhdistamon lupahakemus jätettiin 2015 toukokuussa. Tähän lupaprosessiin liittyi myös AVI:n lisäkysymyksiä keväällä 2016 ja tarkentavia lisäkysymyksiä syksyllä 2016. Vastineet toimitettiin pyydetysti ja uusi päivitetty lupa saatiin vuoden 2017 keväällä. Uusiin lupaehtoihin valmistelu käynnistettiin varaamalla vuoden 2018 talousarvioon määräraha pienimuotoisiin korjausinvestointeihin, joilla pyritään parantamaan lupaehtojen toteutumista puhdistusprosessin osalta. Lupaehtojen toteutumista aletaan valvomaan AVI:n taholta vuoden 2019 alusta alkaen.

Vesijohdon runkoverkon venttiilien korjaus

Vesijohtoverkoston venttiilien korjausta tehtiin määrärahojen puitteissa. Korjausinvestointi tulee jatku-
maan vuosittaisten investointimäärärahojen puitteissa. Hankkeella varmistetaan puhtaan veden jakelun häiriöttömyys vesijohtoverkossa.

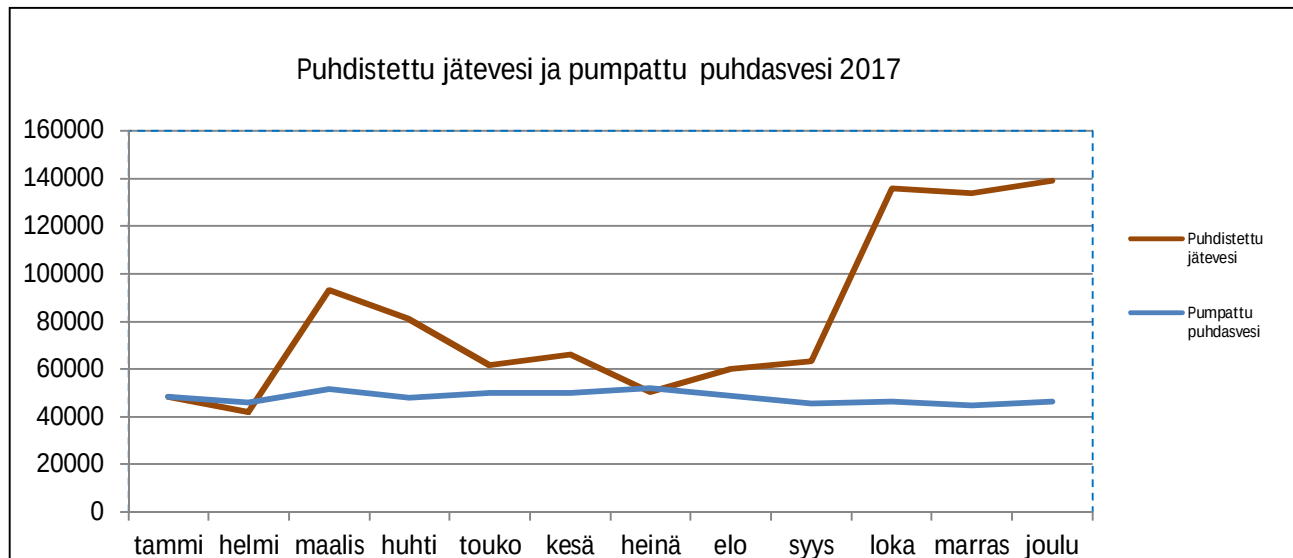
TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Päämäärä	Kaupungin talous tasapainossa
Suunnittelukauden 2017-2019 tavoite	Resurssien tehokas käyttö
Talousarviovuoden tavoite	Vesihuollon korjaushankkeita toteutettiin suunnitelmallisesti korjausvelan pienentämiseksi.
Toteutuma	Vesijohtoverkon runkoventtiilien peruskorjaushanke on valmistelussa. Toivikinkadun kunnallistekniikan hanke on lähes valmis.
Toteutuu/ei toteudu	Vesijohtoverkon runkoventtiilien kartoitus sekä korjaus käynnistyi. Toivikinkadun 1. vaiheen kuntatekniikan hankkeesta jäi toteutumatta 20 %.
Arviointikriteeri/mittari	Omaisuuksien tuottavuus talouden kriteerein. Vesihuoltolaitos on erillinen taseyksikkö ja sen talous on tasapainossa.
Vastuhenkilö	Tekninen johtaja, vesihuoltopäällikkö

Yllä olevassa taulukossa on esitetty toimintakauden 2017 toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteuma.

PUHDISTETTU JÄTEVESI

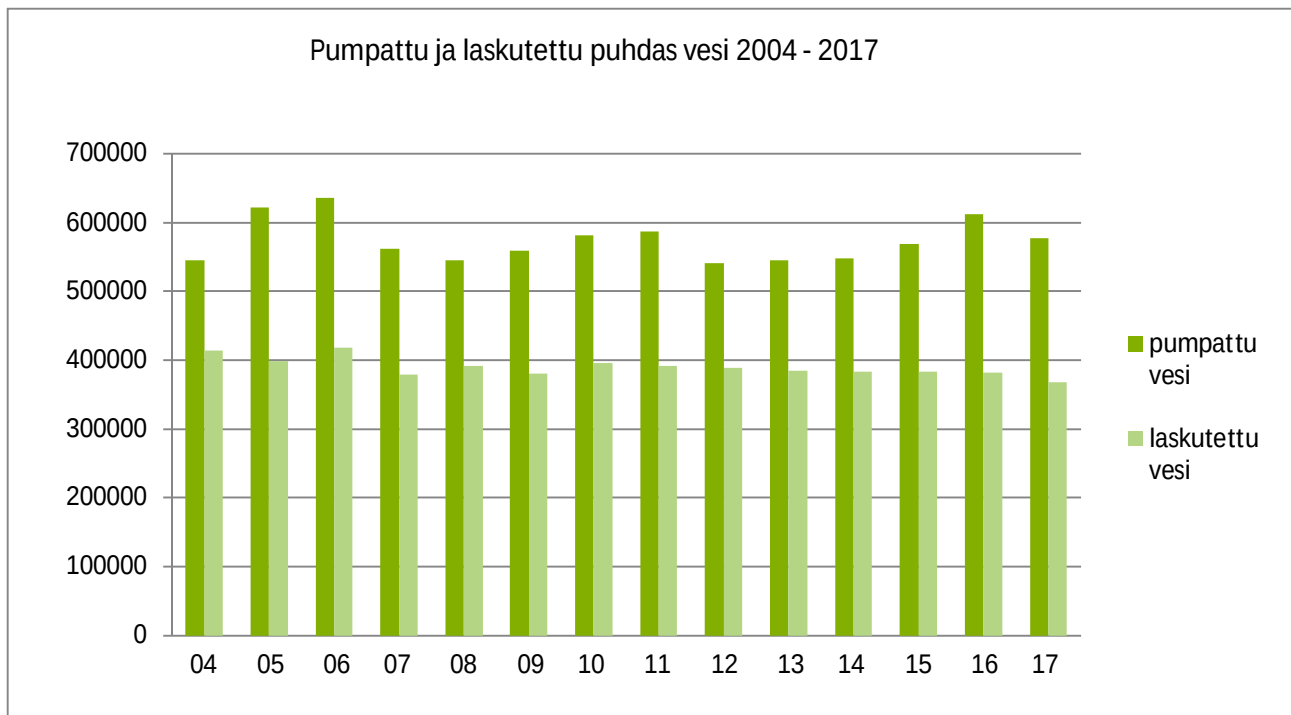
Hulevesien osuus ja sekaviemäröinnin ongelmat sekä jätevesiviemärin vuotovedet ovat toimintakauden osalta näkyvissä puhdistamolle tulevissa kokonaisvesimäärissä. Puhdistamo on kuitenkin pysynyt hyvin toimintakykyisenä ilman merkittäviä häiriötekijöitä tai ohivirtaamia. Kuiva alkukesä lisäsi vedenkulutusta vastaavasti hulevesien osuus jätevedessä pieneni. Hulevesien määrä jätevedessä oli suurimmillaan keväällä, kun sulamisvesiä oli paljon. Käyttövesiverkostoon pumpattiin vettä vuonna 2017 yhteensä 577.871m³ ja puhdistamo käsitteli jätevesiä yhteensä 975.771m³.



Yllä olevassa kuvassa on esitetty verkostoon pumpatun puhdasveden ja puhdistetun jätevedon erot kuukausittain vuonna 2017. Graafista voidaan päätellä, että puhdistamon kuormittavuus on suurimmillaan, kun maastossa liikkuu hulevesiä (sade- ja sulamisvesiä).

TALOUSVESI

Vesilaitos laskutti asiakkaita käyttöveden osalta vuonna 2017 yhteensä 367.399m³ ja verkostoon pumpatun käyttöveden määrä oli 577.871m³. Pumpatun käyttöveden ja laskutetun käyttöveden suhteesta voidaan tulkita, että vuosien 2005 – 2017 välisenä aikana käyttövesiverkostossa on ollut vuotoa noin 35 %.



Yllä olevassa kuvassa on esitetty verkostoon pumpatun ja laskutetun käyttöveden määrät vuosina 2004 – 2017. Kokonaismäärästä nähdään, että pumpatun ja puhdistetun veden määrien ero on ollut toimintakaudella suuri, mutta niiden suhde on vaihdellut vuosittain. Vuosittainen vaihtelu johtuu yksittäisistä isommista putkirikoista.

SUORITTEET JA TUNNUSLUVUT

Vesihuoltolaitos	TP2016	TP2017	Muutos %
Liittyneet kiinteistöt [kpl]	2108	2111	0,1
vuoden aikana liittyneet	4	3	-25
pumpattu vesimäärä	611 837	577.871	-5,6
laskutettu talousvesi [m3]	381 471	367.399	-3,7
laskuttamattoman veden osuus [%]	37,7 %	36,4 %	-1,3
laskutettu jätevesi [m3]	372.969	365.656	-2,0
Käsitelty jätevesi [m3]	894.450	894.450	-6,3
Jätevesiverkoston vuotovedet [%]	521.481	528.974	1,4

INVESTOINNIT

Vuonna 2017 vesihuoltolaitos investoi vesijohtoverkoston saneeraukseen Toivikinkadulla 273 534 eur, joka on 70 263 euroa enemmän kuin edellisenä vuotena.

5 VESIHUOLTOLAITOS	TA 2017	MTA 2017	TP 2017	tot %	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS JA UUDISRAKENTAMINEN					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-160 000	-210 000	-253 307	121	43 307
Netto	-160 000	-210 000	-253 307	121	43 307
PUUTARHAKADUN VJ SIIRTO					
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-30 000	-30 000	-20 227	67	-9 773
Netto	-30 000	-30 000	-20 227	67	-9 773
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-190 000	-240 000	-273 534	114	33 534
Netto	-190 000	-240 000	-273 534	114	33 534

VESI- JA VIEMÄRIVERKOSTON PERUSKORJAUS

Puutarhakatun linjauksen oikaisun yhteydessä huolehdittiin vesihuollon varusteista ja niiden toimivuudesta nykyisen linjauksen kohdalla sekä suoritettiin vaadittavat verkostomuutostyöt uusien risteysalueiden kohdalla.

Vuonna 2017 toteutettiin Toivikinkadun kunnallisteknisen saneerauksen II vaihe, jossa saneerattiin kadun yhteydessä oleva vesihuollon itäinen osuus. Saneeraus jäi hieman kesken ja se jatkuu 2018 keväällä. Vastaavaa järjestelmällistä uudistamista on toteutettu Toivikinkadun hanketta aikaisemmin Polarin vanhan verkoston osalta.

2 VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA		1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Liikevaihto		1 709 641,53	1 724 946,65
Liikevaihto ulkoiset	1 611 847,41		1 625 554,57
Liikevaihto sisäiset	97 794,12		99 392,08
Liiketoiminnan muut tuotot		53 947,30	47 433,20
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-180 772,09		-185 097,05
Varastojen lisäys tai vähennys	-4 134,14		-878,46
Palvelujen ostot	-629 760,17	-814 666,40	-639 699,35
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-210 775,91		-194 925,67
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-50 553,35		-52 847,11
Muut henkilösivukulut	-8 052,64	-269 381,90	-12 261,47
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-474 028,23		-481 185,70
Kertaluonteiset poistot	0,00	-474 028,23	0,00
Liiketoiminnan muut kulut		-62 644,90	-62 479,36
Liikelylijäämä (-alijäämä)		142 867,40	143 005,68
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut rahoitustuotot	1 210,23		935,02
Kaupungille maksetut korkokulut	-13 746,62		-13 714,60
Korvaus perus-/jäännöspääomasta	-97 391,32		-97 391,32
Muut rahoituskulut	-107,96	-110 035,67	-42,97
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia erä		32 831,73	32 791,81
Satunnaiset kulut		0,00	-21 119,10
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		32 831,73	11 672,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		32 831,73	11 672,71
Voitto, %		1,92	0,68
Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostavat liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista			
= 100 x (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)			
Yli-/alijäämä ennen varauksia		32 831,73	11 672,71
Liikevaihto		1 709 641,53	1 724 946,65
		1,92	0,68

Tulorahoitus

Liikelylijäämä (-alijäämä)	142 867,40	143 005,68
Poistot ja arvonalentumiset	474 028,23	481 185,70
Rahoitustuotot ja -kulut	-110 035,67	-110 213,87
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	-21 119,10
Sisäiset tuotot (-)		0,00
Sisäiset kulut, muissa toimintakuluissa (+)		0,00
Sisäiset kulut, rahoituskulut (+)	0,00	0,00
	<u>506 859,96</u>	<u>492 858,41</u>

Investoinnit

Investointimenot (-)	-273 533,54	-203 270,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	0,00	0,00
Sisäiset katteet	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Tulorahoitus ja investoinnit, netto

233 326,42 289 587,68

Rahoitustoiminta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset muilta (-)	0,00	0,00
---	------	------

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-298 517,04	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	149 258,52	0,00

Muut maksuvalmiuden muutokset

Vaihto-omaisuuden muutos	4 134,14	878,46
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	0,00	0,00
Lyhytaikaisten saamisten muutokset kunnalta	-39 917,59	93 607,65
Lyhytaikaisten saamisten muutokset muilta	18 043,51	-194 438,52
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-66 327,96	-189 635,27
	<u>-233 326,42</u>	<u>-289 587,68</u>

Rahoitustoiminta netto

-233 326,42 -289 587,68

Vaikutus kunnan kassavaroihin

0,00 0,00

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE		1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT		4 855 847,04	5 056 341,73
Aineettomat hyödykkeet		1 026,30	5 131,26
Aineettomat oikeudet		1 026,30	5 131,26
Aineelliset hyödykkeet		4 854 820,74	5 051 210,47
Maa- ja vesialueet		9 722,41	9 722,41
Rakennukset		1 653 047,00	1 816 530,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet		2 976 019,30	2 970 462,35
Koneet ja kalusto		216 032,03	254 494,79
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat		0,00	0,00
Sijoitukset			
Muut saamiset, liittymismaksut		0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		394 013,75	376 273,81
Vaihto-omaisuus		0,00	4 134,14
Aineet ja tarvikkeet		0,00	4 134,14
Saamiset		394 013,75	372 139,67
Lyhytaikaiset saamiset		394 013,75	372 139,67
Myyntisaamiset		330 251,64	360 098,20
Muut saamiset		57 933,24	12 041,47
Siirtosaamiset		5 828,87	0,00
*** VASTAAVAA YHTEENSÄ		5 249 860,79	5 432 615,54
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA		3 326 305,52	3 293 473,79
Peruspääoma		3 246 377,25	3 246 377,25
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)		47 096,54	35 423,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		32 831,73	11 672,71
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset		0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA		1 923 555,27	2 139 141,75
Pitkäaikainen		1 571 125,51	1 862 011,65
Lainat kaupungilta		1 044 809,61	1 343 326,65
Muut velat, liittymismaksut		526 315,90	518 685,00
Lyhytaikainen		352 429,76	277 130,10
Ostovelat		63 202,11	31 039,21
Lainat kaupungilta, lyhytaik.		149 258,52	0,00
Muut velat		89 338,01	100 558,06
Siirtovelat		50 631,12	145 532,83
*** VASTATTAVAA YHTEENSÄ		5 249 860,79	5 432 615,54
Kunnan liiketoimintaan sijoittama pääoma			
Tase vastaavaa		5 249 860,79	5 432 615,54
Vähennetään poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		0,00	0,00
Vähennetään vieras pääoma		-1 923 555,27	-2 139 141,75
Lisätään edellisten tilikausien yli-/alijäämä		-47 096,54	-35 423,83
Lisätään tilikauden yli-/alijäämä		-32 831,73	-11 672,71
		<u>3 246 377,25</u>	<u>3 246 377,25</u>

Peruspääoman korkoksi on määritetty 3%, vuosikorko lasketaan ed.tilikauden jäännöspääomasta.

Korvaus peruspääomasta v.2017 = 3.246.377,25 x 3%

97 391,32 Tilinpäätös 2017

HULEVEDEN TULOSLASKELMA		1.1. - 31.12.2017	1.1. - 31.12.2016
Liikevaihto		0,00	0,00
Liikevaihto ulkoiset	0,00		0,00
Liikevaihto sisäiset	0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-90 097,34		-87 755,17
Varastojen lisäys tai vähennys	0,00		0,00
Palvelujen ostot	<u>-274 954,01</u>	-365 051,35	<u>-295 229,83</u>
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-83 135,64		-79 618,01
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-15 683,04		-15 403,65
Muut henkilösivukulut	<u>-3 413,26</u>	-102 231,94	<u>-5 097,35</u>
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-249 811,24		-254 235,63
Kertaluonteiset poistot	<u>0,00</u>	-249 811,24	<u>0,00</u>
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-25 092,25</u>	<u>-25 495,16</u>
Liikeliikenne (-alijäämä)		-742 186,78	-762 834,80
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00
Kaupungille maksetut korkokulut	-5 809,18		-5 795,66
Peruspääoman korot	-41 156,61		-41 156,61
Muut rahoituskulut	<u>0,00</u>	-46 965,79	<u>0,00</u>
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-789 152,57	-809 787,07
Satunnaiset kulut		0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-789 152,57	-809 787,07
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-789 152,57	-809 787,07

Tulorahoitus

Liikelyljäämä (-alijäämä)	-742 186,78	-762 834,80
Poistot ja arvonalentumiset	249 811,24	254 235,63
Rahoitustuotot ja -kulut	-46 965,79	-46 952,27
Muut tulorahoituksen korjauserät		
Sisäiset tuotot (-)	0,00	0,00
Sisäiset kulut, muissa toimintakuluissa (+)	0,00	0,00
Sisäiset kulut, rahoituskulut (+)	0,00	0,00
	<u>-539 341,33</u>	<u>-555 551,44</u>

Investoinnit

Investointimenot (-)	-152 921,44	-125 728,15
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödyntämistulot	0,00	0,00
Sisäiset katteet	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Tulorahoitus ja investoinnit, netto

-692 262,77 -681 279,59

Rahoitustoiminta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset muilta (-)	0,00	0,00
---	------	------

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-126 150,32	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	63 075,16	0,00

Muut maksuvalmiuden muutokset

Vaihto-omaisuuden muutos	1 747,05	371,23
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	0,00	0,00
Lyhytaikaisten saamisten muutokset kunnalta	-16 868,77	39 557,66
Lyhytaikaisten saamisten muutokset muilta	7 625,01	-82 167,78
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	<u>-28 029,53</u>	<u>-80 137,97</u>

Rahoitustoiminta netto

-98 601,40 -122 376,86

Vaikutus kunnan kassavaroihin

-790 864,17 -803 656,45

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	2 694 126,14	2 815 503,22
Aineettomat hyödykkeet	619,58	3 097,75
Aineettomat oikeudet	619,58	3 097,75
Aineelliset hyödykkeet	2 693 506,56	2 812 405,47
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	997 944,47	1 096 639,72
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 565 143,55	1 562 127,24
Koneet ja kalusto	130 418,54	153 638,51
Ennakkomaksut ja keskenener.hankinnat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 000,90	1 747,05
Vaihto-omaisuus	0,00	1 747,05
Aineet ja tarvikkeet	0,00	1 747,05
Saamiset	28 000,90	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	28 000,90	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	24 482,01	0,00
Siirtosaamiset	3 518,89	0,00
*** VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 722 127,04	2 817 250,27
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 972 799,21	1 975 896,38
Peruspääoma	2 785 683,45	2 785 863,27
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-23 731,67	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-789 152,57	-809 966,89
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	749 327,83	841 353,89
Pitkäaikainen	600 394,54	724 241,48
Lainat kaupungil ta	441 526,09	567 676,41
Muut velat, liittymismaksut	158 868,45	156 565,07
Lyhytaikainen	148 933,29	117 112,41
Ostovelat	26 708,58	13 116,86
Lainat kaupungil ta, lyhytaik.	63 075,16	
Muut velat	37 753,34	42 494,83
Siirtovelat	21 396,21	61 500,72
*** VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 722 127,04	2 817 250,27

3 VESILAITOKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus:

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 11, suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Poistokäytäntöä on vuonna 2010 valmistuneiden investointien osalta muutettu siten, että poistolaskenta on aloitettu valmistumista seuraavan kuukauden alusta alkaen. Vuodesta 2013 lähtien kiinteisiin rakenteisiin kirjatut yhdeksi nimikkeeksi yhdistetyt yhden vuoden hankinnat poistetaan hankintavuotta seuraavan vuoden alusta alkaen.

Vaihto-omaisuus:

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa määräisenä.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tilinpäätös on laadittu noudattaen kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettu v. 2017 ohjetta ja tilinpäätöksen liitetiedot noudattavat v. 2016 ohjeistusta, liitetietojen ryhmittelyä ja liitetietonumerointia.

Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta päättyneen tilikauden tietojen kanssa sekä liitetietojen esittämistapa:

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta tilinpäätöksen liitetiedoista (v. 2016) sekä ohjeen liitetietonumerointia.

3.1 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Vesihuoltolaitos	
	2017	2016
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Vahingonkorvaus	0,00	-21 119,10
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	0,00	-21 119,10

Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Karkkilan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt joulukuussa 2012 viimeisimmän poistosuunnitelman. Poistosuunnitelmaa noudatetaan 1.1.2013 hankittujen aineellisten ja aineettomien poistoaikojen määrittelyyn.

POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013 ALKAEN		
Arvioidut poistoaikat ja poistomenetelmät	Poistoaika vuosi	Poistotapa
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Kehittämismenot	4	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
ATK-ohjelmistot (ei lisenssit)	4	tasapoisto
Valtiolle maksettava tieosuus	4 - 10	tasapoisto
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Kiinteistöjen liikeymennykset	ei poistoaikaa	
Vuokraoikeudet, liikeymennykset	ei poistoaikaa	
Maa- ja vesialueiden arvonnousut	ei poistoaikaa	
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
kiviset	30	tasapoisto
muut	20 - 30	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30	tasapoisto
Talousrakennukset	10 - 20	tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 40	tasapoisto
Rakennusten peruserävaraukset	15	tasapoisto
KIIENTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
kadut, tie, torit ja puistot	15	tasapoisto
sillat, laiturit ja uimalat	10	tasapoisto
muut maa- ja vesirakenteet	15	tasapoisto
vedenjakeluverkosto	30	tasapoisto
viemäriverkosto	30	tasapoisto
kaukolämpöverkko	20	tasapoisto
sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	15	tasapoisto
muut putki- ja kaapeliverkot	15	tasapoisto
vesilaitoksen koneet, laitteet	10	tasapoisto
kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15	tasapoisto
muut kiinteät koneet ja rakenteet	10	tasapoisto
KONEET JA KALUSTO		
muut liikkuvat työkonet	5	tasapoisto
muut kuljetusvälineet	5	tasapoisto
muut raskaat koneet	10	tasapoisto
muut kevyet koneet	5	tasapoisto
atk-laitteet	3	tasapoisto
muut laitteet ja kalusteet	5	tasapoisto
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET		
osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

3.2 TASEEN LIITETIEDOT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenäiset työt	Osakkeet ja osuudet	Aineettomat ja aineelliset hyödyk. yhteensä
Poistamaton hankintam. 1.1	5 131,26	9 722,41	1 816 530,92	3 224 957,14	0,00	0,00	0,00	0,00	5 056 341,73
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	273 533,54	0,00		0,00	0,00	273 533,54
Rahoitusosuudet tilikaudella									0,00
Vähennykset tilikaudella									0,00
Siirrot erien välillä							0,00		0,00
Sumu-poistot tilikaudella	-4 104,96		-163 483,92	-306 439,35					-474 028,23
Lisäpoistot tilikaudella									0,00
Ed.tilik. poistojen oikaisu									0,00
Hankintamenojäännös 31.12	1 026,30	9 722,41	1 653 047,00	3 192 051,33	0,00	0,00	0,00	0,00	4 855 847,04

Saamisten erittely		
Lyhytaikaiset saamiset		
	2017	2016
Myyntisaamiset	330 251,64	360 098,20
Muut saamiset	57 933,24	12 041,47
Siirtosaamiset	5 828,87	0,00
Saamiset yhteensä	394 013,75	372 139,67

Oman pääoman erittely		
	2017	2016
Peruspääoma 1.1	3 246 377,25	3 246 377,25
Muutos		
Peruspääoma 31.12	3 246 377,25	3 246 377,25
Muut omat rahastot 1.1	0,00	0,00
Muutos	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12	0,00	0,00
Edellisten vuosien ylijäämä 1.1	47 096,54	35 423,83
Muutos	0,00	0,00
Edellisten vuosien ylijäämä 31.12	47 096,54	35 423,83
Tilikauden yli-/alijäämä	32 831,73	11 672,71
Oma pääoma yhteensä	3 326 305,52	3 293 473,79

Siirtovelkoihin siirtyvät olennaiset erät		
	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	0,00	0,00
Menojäämät		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	10 242,40	10 781,95
Lomapalkkavelan jaksotukset	38 658,93	36 193,23
Korkojaksotukset	0,00	0,00
Muut menojäämät	1 729,79	98 557,65
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	50 631,12	145 532,83
Siirtovelat yhteensä	50 631,12	145 532,83

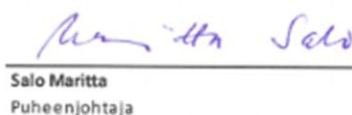
3.3 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2017	2016
Henkilöstön lukumäärä	5,50	5,00
<i>Henkilöstön lukumäärä yhteensä</i>	<i>5,50</i>	<i>5,00</i>

Henkilöstökulut	2017	2016
Palkat ja palkkiot	210 775,91	194 925,67
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	50 553,35	52 847,11
Muut henkilösivukulut	8 052,64	12 261,47
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurat	0,00	-497,58
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	269 381,90	259 536,67
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	25 161,89	10 625,74

VI KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET


Marko Järvenpää
Kaupunginjohtaja

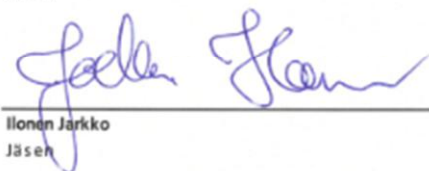

Salo Maritta
Puheenjohtaja

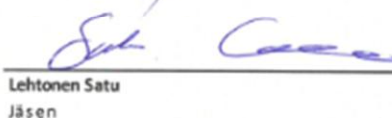

Sundström Mia
I varapuheenjohtaja


Jumisko Juhani
II varapuheenjohtaja


Hellgren Päivi
Jäsen


Hongell Timo
Jäsen


Ilonen Jarkko
Jäsen


Lehtonen Satu
Jäsen


Meri Juhani
Jäsen


Tallgren Anna
Jäsen

Karkkilassa 26.3.2018

VII TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olen antanut suorittamastani tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Karkkilassa 9 / 5 2018

BDO Audiator Oy, JHTT-yhteisö



Tove Lindström-Koli
Tilintarkastaja HT, JHT

VIII TILIKIRJALUETTELO

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Kirjanpitokirja	Muoto	Säilytys
Päiväkirja	Atk-tuloste	10 vuotta
Pääkirja	Atk-tuloste	10 vuotta
Ostoreskontra	Atk-tuloste	10 vuotta
Myyntireskontrat	Atk-tuloste	10 vuotta
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-tuloste	10 vuotta
Palkkakirjanpito	Atk-tuloste	10 vuotta
Palkkakortit	Atk-tuloste	Pysyvästi
Talousarvion toteutumisvertailu	Atk-tuloste	10 vuotta
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna	10 vuotta
Liitetietojen erittelyt	Erikseen sidottuna	10 vuotta
Tilinpäätös	Erikseen sidottuna	Pysyvästi

KIRJANPIDON OSAJÄRJESTELMÄT

Taloussuunnittelu	Budnet
Kirjanpito	Raindance/Kunnan Taitoa
Ostoreskontra	Raindance/Kunnan Taitoa
Maksatusohjelma	Opus Capita/Kunnan Taitoa
Konsernitilinpäätös	Aditro Konsuli/Kunnan Taitoa
Käyttöomaisuuskirjanpito	Aditro /Kunnan Taitoa
Myyntireskontra	Raindance/Kunnan Taitoa
Yleislaskutus	Raindance
Vesilaskutus	VesikantaPlus
Päivähoitolaskutus	Pro Consona Päivähoito
Rakennusvalvonta	Raindance yleislaskutus
Tontinvuokralaskutus	Koki-kiinteistönpidon tietojärjestelmä
Vuokralaskutus	Fivald ASP
Palkkahallinto	Pegasos HEHA/Kunnan Taitoa
	Webtallennus
Henkilöstöhallinnon raportointi	AGS
Palvelupisteen, Rautapadan ja keskuskeittiön kassajärjestelmä	CPU kassapankki
Matkalaskut	M2/Kunnan Taitoa
Työajanmittausohjelma	EsMikko



karkkila
högfors